

KOMORA

VÁŠ PRŮVODCE SVĚTEM PODNIKÁNÍ
ČERVENEC–SRPEN 2023 / ROČNÍK 24

Měsíčník Hospodářské komory České republiky | červenec–srpen 2023 / ročník 24

PREVENCE ZNAMENÁ LEPŠÍ ŽIVOT

David Kostka

TÉMA:
ČLOVĚK JAKO KAPITÁL

SPECIÁL:
ZDRAVÍ A FIRMY 2023

WWW.KOMORAPLUS.CZ

www.komora.cz

SUV specialista
z Koreje

NOVÝ REXTON CLUB

Praktické SUV
od **859.900 Kč**
s DPH

více na www.ssangyong.cz

Vydání: 07-08/2023

číslo vyšlo 21. 7. 2023

příští číslo vyjde 11. 9. 2023

Pro Hospodářskou komoru ČR vydává:

COT group, s. r. o.

Komplex Olšanka

Táboritká 1000/23

130 00 Praha 3

IČO: 25098853

www.cot.cz

Šéfredaktor:

Petr Karban

petr.karban@cot.cz

Foto na titulní straně: David Kraus

Foto editorial: Jakub Hněvkovský

Layout: Petra Honomichlová, Petra Martinásková

Grafická úprava a sazba: Jiří Novák

Není-li uvedeno jinak, jsou fotografie použité

z Shutterstock.com.

Inzerce: inzerce@cot.cz

Distribuce:

Mail Step, s. r. o.

člen skupiny MEILLERGHP GmbH

Do Čertous 2760/10

193 00 Praha 9 – Horní Počernice

Produkce: Julie Válková, Lucie Jonáková

Marketing: Zdeněk Novák

Eventy: Lucie Podsedníková

Korektury: Táňa Holasová

Registrace MK ČR: E10663, ISSN 1802-1247

Místo vydání: Praha

Uzávěrka příštího čísla: 4. 9. 2023

Vychází 9x ročně

Vydavatel neručí za obsah inzerátů.

Předplatné a aktualizace členské základny:

Odbor vnitřní komunikace

Tel.: 266 721 300

vnitrikomunikace@komora.cz

Vážené dámy, vážení pánové, jedním z hlavních témat tohoto prázdninového vydání časopisu Komora je zdraví, s ním související zaměstnanecké benefity a samozřejmě i firemní kultura. Péče o zdraví zaměstnanců hraje ve firemní kultuře nepochybně stále větší roli. Jedině zdravý zaměstnanec je totiž skutečně efektivní, to si uvědomuje čím dál více z vás. Náklady na zdravotní péči navíc budou v dalších letech vlivem demografického vývoje neustále růst. Proto podpora zdravějšího životního stylu v produktivním věku znamená i nemalou úsporu veřejných financí. Věk dožití se sice stále prodlužuje, ale délka života tzv. ve zdraví v naší zemi stagnuje. Vzhledem k tomu, že velkou část aktivního života travíme v zaměstnání, je právě práce vhodnou platformou pro zlepšování životního stylu a nastavení dobré prevence. S určitou rezervovaností jsme proto sledovali, jak se k benefitům včetně těch zdravotních postavila vláda v rámci konsolidačního balíčku, když navrhla omezení jejich daňového zvýhodnění pro zaměstnavatele. Naštěstí je kabinet ochoten o konkrétních parametrech jednat, proto jsme připraveni bojovat za to, aby benefity zůstaly dobrým motivačním nástrojem pro vaše zaměstnance. Zdravotnických témat s vládou a zákonodárci nicméně řešíme mnohem více a jsme úspěšní. Hovořím například o příslibu ministra zdravotnic-

ZDENĚK ZAJÍČEK

prezident

Hospodářské Komory ČR

tví Vlastimila Válka, který Komoře dal na začátku volebního období ohledně zrušení periodických pracovnělékařských prohlídek u nerizikových profesí. Příslušná vyhláška už existuje. Socialistický relikt v podobě potravinářských průkazů byl zrušen již dříve novelou zákona o ochraně veřejného zdraví.

Nejednáme ovšem s vládou a Ministerstvem zdravotnictví jenom pozitivně a úspěšně.

Velkým a konfliktním tématem je

novela zákona o léčivech, vyprovokovaná výpadky některých léčiv. Aktuální podoba návrhu obsahuje mimo jiné povinnost držet zásoby téměř všech 6,5 tisíce léčivých přípravků v délce jednoho, nebo dvou měsíců.

Z dostupných dat Státního ústavu pro kontrolu léčiv z počátku roku 2023 přitom vyplynulo, že výpadky se v uplynulém roce týkaly jen 2 procent léčiv, u nichž lze navíc nalézt shodné parametry. Je zřejmé, že k výpadkům léčiv nedochází z jednoho univerzálního důvodu, stejně tak řešení nebude snadné. Často se na výpadcích podílí kombinace různých faktorů přesahujících hranice jedné země, což předložená novela nereflektuje.

Závěrem mi, dámy a pánové, dovoluji popřát vám klidné a příjemné letní měsíce. Užijte si zaslouženou dovolenou a budu se velmi těšit na budoucí spolupráci.

Přeji vám mnoho sil a pevné zdraví.

Cílem časopisu Komora je hájit zájmy podnikatelů, přinášet stanoviska Hospodářské komory České republiky a podnikatelů k legislativě a přispívat ke zlepšení podnikatelského prostředí v Česku.

V tištěné podobě je časopis zdarma distribuován:

- členům HK ČR (sdružuje více než 16 000 živnostníků a firem a 124 asociací, svazů, cechů a klastrů)
- jednotlivým kancelářím HK ČR v regionech a začleněným živnostenským společenstvům
- VIP osobnostem českého politického, společenského a hospodářského života
- ministrům, senátorům, poslancům, hejtmanům a státním organizacím

OBSAH

ASISTENČNÍ KANCELÁŘE ROZŠÍŘUJÍ SVOU PŮSOBNOST

Zahraniční asistenční kanceláře tvoří profesionální zázemí k organizování cíleného náboru pracovních sil pro české podnikatele. Co všechno pro podnikatele zajišťují, představí Miroslav Mühlböck.

10

LETOS BUDE EKONOMIKA STAGNOVAT, V PŘÍŠTÍM ROCE UŽ POROSTE

Aktualizovaná makroekonomická prognóza Hospodářské komory očekává v roce 2023 stagnaci české ekonomiky. V roce 2024 HDP poroste dvouprocentním tempem.

12

NEJDE O SOUBOJ MY VERSUS UMĚLÁ INTELIGENCE

Zaměstnavatelé v České republice plánují ve 3. čtvrtletí roku 2023 převážně navyšovat počet zaměstnanců. 35 % zaměstnavatelů bude nabírat, 16 % propouštět – čistý index trhu práce tak činí 19 procentních bodů.

24

POLSKO A KYRGYZSTÁN

V seriálu, který mapuje zahraniční příležitosti, tentokrát navštívíme dvě země velmi rozdílné – jedna je blízká, druhá vzdálená. Jak zeměpisně, tak kulturně. Jedna leží u moře, druhá ve vnitrozemí v horách, které navazují na nejvyšší pohoří světa.

38

ZDRAVÍ A FIRMY 2023

Speciál měsíčníku Komora se tentokrát zaměřuje na zdraví a roli, kterou ve zdravotní péči mohou hrát firmy. Problematice se věnují ministr zdravotnictví, lékaři, experti i podnikatelé. Protože stále více platí, že zdraví není benefit, ale nutná podmínka podnikání.

43

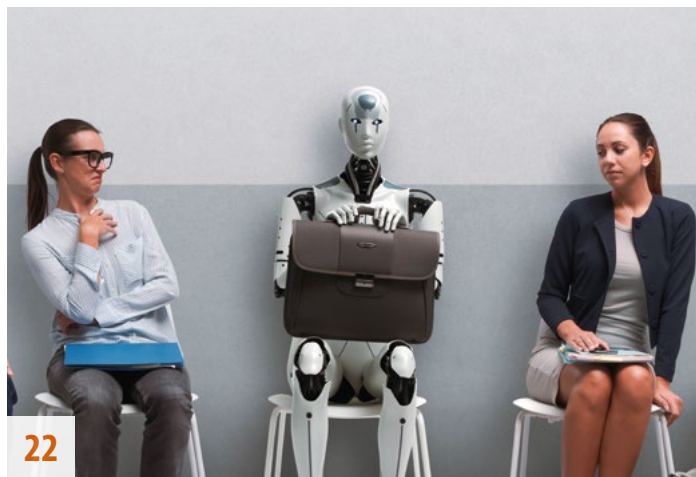
10

Foto: archiv Monto

12

Foto: Jakub Hněvkovský

22

38

Jádrem změny jste vy

Vykročte s námi správným směrem
a najděte smysluplnou práci ve vašem kraji.

Připojte se k nám na jedné z mnoha otevřených pozic
a změňte budoucnost k lepšímu.

ČISTÁ
ENERGIE
ZÍTŘKA

..kde jinde.cz

KARIÉRNÍ PORTÁL SKUPINY ČEZ

Krátce z Komory

Foto: archiv HK ČR

ZDENĚK ZAJÍČEK NAVŠTĚVUJE FIRMY

V Soběslavi v závodě MOTOR JIKOV GROUP zahájil návštěvu Jihočeského kraje nový prezident Hospodářské komory Zdeněk Zajíček (vlevo). 180 zaměstnanců zde vyrábí díly pro automobilový průmysl. Podobně jako v dalších firmách je i zde problémem nedostatek kvalifikované pracovní síly, uvedl generální ředitel strojírenské firmy a předseda představenstva Jihočeské hospodářské komory Miroslav Dvořák (vpravo). V následujících týdnech Zdeněk Zajíček navštíví firmy v Moravskoslezském a Karlovarském kraji.

Zvyšují se kvóty na pracovníky z ciziny

Vláda vyhověla Hospodářské komoře a od ledna 2024 zvýší roční kvóty na pracovníky ze zahraničí. Nově mohou české firmy skrze vládní Program kvalifikovaný zaměstnanec zaměstnat až 5 300 pracovníků z Filipín a 3 000 zaměstnanců z Mongolska. Limity pro maximální počet žádostí o zaměstnaneckou kartu z dalších zemí, jako jsou Arménie, Gruzie, Indie, Kazachstán, Moldavsko, Srbsko a Černá Hora a Severní Makedonie, zůstávají beze změny. Podle odhadů Hospodářské komory cizinci, kteří už ve firmách pracují prostřednictvím tohoto programu, odvádějí do státní podkladny spolu se zaměstnavateli jen na odvodech daní, sociálního a zdravotního pojištění 23 miliard korun ročně a další miliardy stát získává z jejich spotřeby.

O konsolidaci financí budou jednat poslanci

Poslanci by měli v červenci začít projednávat vládní konsolidační balíček, který mimo jiné zvyšuje daň z příjmu právnických osob z 19 na 21 procent nebo slučuje na 12 procent snížené sazby DPH. Zavádí také odvod na nemocenské pojištění zaměstnanců nebo ruší řadu daňových výjimek, třeba slevu na školovné nebo na stu-

denta. Součástí je i úprava spotřebních daní, daně z hazardu nebo snížení státní podpory stavebního spoření. Vláda úsporný balíček ke konsolidaci veřejných financí schválila na konci června jen s legislativnětechnickými změnami. Podle Hospodářské komory ke stabilizaci veřejných financí plánovaná opatření ale přispějí jen částečně. Podnikatelé v balíčku postrádají prorůstová opatření, snížení nákladné byrokracie a administrativy na straně státu i firem a posílení trhu práce. Výhrady mají i k rušení daňového zvýhodnění zaměstnaneckých benefitů, souvisejících nejen se stravováním, ale také se slevou třeba do fitness center, bazénů, prodejen sportovního zboží, kosmetických salonů nebo drogerií.

Nových povinností rychleji přibývá, než kolik jich ubývá

Hospodářská komora ocenila, že vláda projednala již druhý Anti-byrokratický balíček, který snižuje administrativní zátěž firem. „Nových povinností ale přibývá mnohem rychleji, než kolik jich ubývá. Jedna odstraněná povinnost je často nahrazena několika dalšími. Odbourávání nadměrné administrativy podnikatelů, což je dlouhodobě jedna z největších překážek podnikání, je tak v praxi neúčinné,“ uvedl prezident Hospodářské komory Zdeněk Zajíček. Podle něj

ČÍSLO MĚSÍCE

0,6 %

TOLIK BY MĚLI NOVĚ ODVÁDĚT ZE SVÉ MZDY ZAMĚSTNANCI NA NEMOCENSKÉM POJIŠTĚNÍ, KTERÉ NEPLATÍ OD ROKU 2009, KDY BYLA ZAVEDENA KARENČNÍ DOBA. PO ZRUŠENÍ KARENČNÍ DOBY SE ALE POJIŠTĚNÍ HRAZENÉ ZAMĚSTNANCI NEOBNOVILO. VEŠKERÉ NÁKLADY SYSTÉMU NEMOCENSKÉHO POJIŠTĚNÍ TAK DOSUD NESLI JEN ZAMĚSTNAVATELÉ.

je jedinou cestou důsledná analýza podnikatelských povinností vyplývajících ze zákonů a jejich systematický monitoring. Z analýzy Hospodářské komory vyplývá, že jen 21 základních podnikatelských zákonů ukládá podnikatelům více než 1 700 povinností.

Novela dostupnost léčiv nezajistí

Podle novely zákona o léčivech by výrobci a distributoři měli nově povinnost vytvářet a držet dvou nebo

jednoměsíční zásobu léčiv, která by měla být v případě potřeby uvolněna do distribuce. „Ministerstvo zdravotnictví tvrdí, že příčiny výpadků jsou na straně výrobců. K výpadkům ale nedochází z jednoho univerzálního důvodu a není v moci výrobce ani distributora ovlivnit všechny příčiny,“ vysvětlil předseda Sekce zdravotnictví a sociálních služeb a člen představenstva Hospodářské komory Ivo Hlaváč důvod, proč Komora úpravu zákona odmítla. Na výpadcích léků se podílí kombinace různých faktorů přesahujících hranice jedné země. Komora proto doporučila, aby se řešení hledalo na evropské úrovni.

Sněmovna zrušila monopol

Poslanci vyhověli Hospodářské komoře a zrušili monopol na zdravotní pojištění cizinců. Příležitost cizineckého zákona prosadili poslanci ANO v minulém volebním období. Komora to označila za znárodnění části pojistného trhu a omezení hospodářské soutěže. Norma umožnila, aby cizinci mohli pojišťovat pouze jedna pojišťovna, a to Pojišťovna VZP a.s., dceřiná společnost VZP. Komerční pojištění přitom poskytovalo pět pojišťoven, a to Slavia, Ergo, Maxima, Uniqa a Pojišťovna VZP. ■

MIROSLAV DIRO

PRO RADOST

asiana
MICE

**POSILUJTE VAŠE
VZTAHY**
> Výjezdní zasedání

**OBJEVUJTE SKRYTÉ
KVALITY**
> Teambuilding

**ODMĚNUJTE SVÉ
PARTNERY**
> Firemní zájezdy

**UŽÍVEJTE SI
SPOLEČNÝ ÚSPĚCH**
> Firemní eventy

www.asianamice.com | mice@asiana.cz | +420 234 703 105, +420 773 770 710

Moje letuška

**KOMPLEXNÍ ON-LINE
PÉČE O PRACOVNÍ
CESTY**

mojeletuska.cz je tu pro vás 24 hodin denně

Aplikace je vhodná jak pro větší firmy, které mají členitou a složitější cestovní politiku se systémem schvalování, tak i pro menší firmy, které si služby objednávají samy.

S aplikací **Mojeletuska.cz** můžete rezervovat pro celou firmu letenky i ubytování v hotelu, cestovní pojištění, zajistit parkování na letišti, atd.

www.mojeletuska.cz | sales@letuska.cz | +420 234 704 955

Regiony a společenstva

Společenstva

Česká republika má Barmanku roku

Trofej Barman roku ČR za rok 2022 získala Carola Urru z pražského AnonymouS Baru. Rozhodlo o tom finále Czech Bartenders League pořádané Českou barmanskou asociací, které se uskutečnilo v brněnském multifunkčním centru Abzac. Na startu celodenního souboje se sešlo 14 nejlepších účastníků loňské sezony. Carola Urru bude reprezentovat Česko na letošním koktejlovém mistrovství světa v Římě.

Konference ČKLOP

V prostorech zámku Litomyšl se 5. října uskuteční 3. ročník konference České komory lehkých obvodových plášťů na téma Okna, dveře – zkušenosti z praxe. V rámci této akce získají zájemci z řad odborné veřejnosti aktuální informace z oboru oken a dveří a odborníci jim odpoví na otázky týkající se současné legislativy, výroby, instalace a údržby.

Cech malířů pořádal pro členy letní setkání

Letošní neformální setkání Cechu malířů, lakýrníků a tapetářů proběhlo v Mohelnici v Morava Campu. Akce se zúčastnilo kolem 150 členů cechu i zástupců partnerských firem. Vrcholem byly tradiční závody

Trojice vítězů tradičního závodu v běhu na štaflích, který se uskutečnil na setkání cechu v Mohelnici.

v běhu na štaflích. Vítězství vybojoval cechmistr ČR Michal Rousek, druhé místo obsadil nový člen cechu Radim Horák a bronzovou medaili získal Libor Baštinec.

Zájem o privátní značky v Česku prudce roste

Zvyšující se zájem zákazníků, rostoucí nabídka obchodníků a zajímavá příležitost pro dodavatele. Tyto a mnohé další aspekty v sobě obnáší privátní značky nabízené prostřednictvím jednotlivých obchodních řetězců. Zaznělo to na odborném semináři nazvaném Privátní značky

jako příležitost pro růst, organizovaném Svazem obchodu a cestovního ruchu ČR ve spolupráci s Radou kvality ČR a Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR.

Novinky v požární ochraně

Legislativní novinky i problematika požární bezpečnosti v souvislosti s elektromobilitou nebo fotovoltaičkou byly hlavní tématy devátého ročníku mezinárodní konference požární bezpečnosti s názvem Novinky a budoucnost požární ochrany v praxi. Akci pořádala Profesní komora požární ochrany, která v ČR sdružuje fyzické a právnické osoby působící v oblasti požární ochrany. Záštitu nad konferencí převzalo generální ředitelství HZS ČR, Hospodářská komora a ČKAIT.

Předsedou SČMVD znovu zvolen Leo Doseděl

Předsedou Svazu českých a moravských výrobních družstev byl na 33. valném shromáždění zvolen na další čtyřleté období Leo Doseděl, který získal více než 92 % hlasů delegátů. Mezi své priority v nadcházejícím funkčním období zařadil podporu podnikatelské

činnosti družstev nebo zabezpečení profesionální finanční, poradenské a servisní pomoci členským firmám. Prvním místopředsedou SČMVD se stal Martin Beran, řadovými místopředsedy Václav Valter a Jaroslava Poláková.

21. ročník konference Provoz vodovodů a kanalizací 2023

Sdružení SOVAK ČR pořádá 1. až 2. listopadu ve Wellness Hotelu Babylon v Liberci tradiční konferenci Provoz vodovodů a kanalizací. 21. ročník dvoudenní konference nabídne prostor k přednáškám a diskuzím o inovacích, aplikaci Směrnice o čištění městských odpadních vod, naplňování Směrnice o pitné vodě a o dalších tématech. V přílehlých přednáškových sálech bude probíhat doprovodná prezentace dodavatelských firem.

Pardubický kraj

Pardubice se opět stanou hlavním městem dopravy

V Pardubicích se 7. září uskuteční již 12. ročník Dopravní konference. Na ní vystoupí více než desítky předních odborníků na dopravní témata a mezi významné hosty bude letos patřit prezident Hospodářské komory Zdeněk Zajíček. Na konferenci pak od 8. září naváže 22. ročník Silničního veletrhu v areálu Správy a údržby silnic Pardubického kraje, který nabídne na sedm desítek vystavujících společností z celé ČR. Více informací naleznete na www.dksv.cz.

Karlovarský kraj

Inspiration Day karlovarské komory

Čím se mohou navzájem inspirovat lidé z různých oborů, ukázala akce s názvem Inspiration Day, kterou pro své členy připravila KHK Karlovarského kraje. „Inspiration Day byl jedinečnou možností nechat naše členy,

Zveme Vás na 3. ročník konference
OKNA & DVEŘE
LEGISLATIVA A PRAXE
Novinky a změny roku 2023

5. října 2023, Litomyšl

Více informací na <https://www.cklop.cz/konference/2023-podzimni/>

Ministr financí Zbyněk Stanjura jednal s podnikateli Středočeského kraje.

Projekt Hrdinové řemesla v Jihočeském kraji – zájem o řemeslo neprochází jen hlavou, ale i rukama.

aby se navzájem inspirovali a mohli začít spolupracovat. Všichni máme stejný cíl – aby se nám dobře pracovalo a žilo v našem regionu. A pozitivní změny dosáhneme nejrychleji, když potáhneme za jeden provaz," vysvětluje ředitelka KHK Karlovarského kraje Lenka Mansfeldová.

Středočeský kraj

Setkání ministra financí se středočeskými podnikateli

V zámecké restauraci v Brandýse nad Labem proběhlo podnikatelské setkání s ministrem financí Zbyňkem Stanjurou organizované KHK střední Čechy. Podnikatele ze Středočeského

kraje zajímaly zejména podrobnosti konsolidačního balíčku, daňové otázky i plánovaná reforma penzí.

Ústecký kraj

Dobrý list komory

OHK Most po jednadřicáté ocenila odborné znalosti a dovednosti absolventů středních škol Dobrým listem komory. Ten převzali absolventi, kteří ukončili střední vzdělání maturitou. V letošním roce převzalo toto prestižní komorové ocenění v obřadní síni magistrátu města Mostu z rukou předsedy OHK Most Rudolfa Junga 17 absolventů středních škol na Mostecku.

Jihočeský kraj

Nový projekt Hrdinové řemesla

V reakci na narůstající nedostatek odborníků v řemeslných oborech v Jihočeském kraji, Dolním Bavorsku a Horní Falcí spouští Jihočeská hospodářská komora projekt nazvaný Hrdinové řemesla – perspektivní kariéra v řemeslných oborech. Projekt, který je financován z Programu Interreg Bavorsko–Česko 2021–2027, zvyšuje odborné kompetence a zájem mladých lidí o studium řemeslných oborů a poukazuje na jejich perspektivu a význam pro celý příhraniční region.

Jihomoravský kraj

České ručičky 2023

Ocenění České ručičky z rukou zástupců Jihomoravského kraje a dalších významných partnerů převzalo na brněnském výstavišti 22 nejlepších studentů řemeslných a technických oborů. Pořadatelem 15. ročníku gala večera byla Střední škola stavebních řemesel Brno-Bosonohy, příspěvková organizace a člen Cechu čalouníků a dekoratérů a truhlářů.

Moravskoslezský kraj

Podzimní Business Market KHK Moravskoslezského kraje

Fungování a činnost KHK Moravskoslezského kraje přiblíží novým členským firmám Business market, který proběhne 26. září v ostravské Dolní oblasti Vítkovice. Na celodenní akci dostanou firmy příležitost představit se a propojit se se stávajícími členy. Na návštěvníky také čeká pestrá nabídka produktů od medových specialit přes dětské oděvní doplňky až po ekologické výrobky z vlnité lepenky. Vstup je zdarma. ■

Úspěšní absolventi středních škol byli oceněni za své odborné znalosti.

MIROSLAV BENEŠ, HK ČR

Komora rozšiřuje působnost asistenčních kanceláří

Společnost Monto buduje ve spolupráci s Hospodářskou komorou ČR od roku 2019 síť zahraničních asistenčních kanceláří, které tvoří profesionální zázemí k organizování cíleného náboru pracovních sil pro české podnikatele. Kromě náboru zajišťuje také kompletní proceduru k získání zaměstnanecké karty, koordinuje transfer pracovníků do České republiky a jako novou službu nabízí formou tzv. garantovaného nájemného pro zahraniční pracovníky také jejich optimální ubytování. Více představí majitel firmy Monto Miroslav Mühlböck.

Co je hlavním úkolem asistenčních kanceláří? Je to zejména naplnění příslibu zakotveného ve smlouvě s Hospodářskou komorou, že v jednotlivých zahraničních destinacích tvoříme autonomní podnikatelské subjekty. Je to důležité pro to, abychom ze systému náboru pracovních sil vyloučili nadbytečné zprostředkovatele a systém tak byl více transparentní a méně náchylný k zneužití. Touha po získání pracovního uplatnění v ČR, a obecně v Evropě, je vysoká a tohoto faktu

KOMORA PROSAZUJE VYŠŠÍ KVÓTY

Hospodářská komora dlouhodobě prosazuje navýšení ročních kvót pro příjem zahraniční pracovní síly. Existují totiž obory, které se bez zaměstnanců z jiných států neobejdou. Vláda proto v letošním roce připraví legislativní návrhy pro efektivnější nábor cizinců do firem. Na letošním komorovém sněmu to uvedl ministr práce Marian Jurečka, podle kterého může českým firmám do roku 2030 chybět až 300 000 pracovníků.

Miroslav Mühlböck

zneužívají ke svému obohacení různí samozvaní pseudozprostředkovatelé, kteří od důvěřivých uchazečů vybírají nesmyslné poplatky za příslib jejich zvýhodnění a obstarání zaměstnanecké karty. Na toto upozorňují už i české zastupitelské úřady, a dokonce i zástupci vlád některých zemí, například Mongolska. My vytváříme v zahraničních destinacích vlastní společnosti řízené námi ověřenými lokálními manažery a dbáme na to, aby byl celý proces striktně čistý a transparentní.

V jakých zemích se vám toto už podařilo?

Jako první byla otevřena samostatná asistenční kancelář v Srbsku. Jedná se o společnost Monto Balkan d.o.o., se sídlem v srbském Bělehradu, a slavnostního zahájení jejího fungování se účastnil i bývalý prezident Komory Vladimír Dlouhý. Druhou asistenční kancelář je pak Monto Corporation v kazašském Nursultanu. V pořadí třetí asistenční kancelář je nyní Monto Corporation v mongolském Ulánbátaru. Z těchto dvou posledně jmenovaných operujeme v této chvíli i ostatní destinace, jako je Indie a Arménie. Pracujeme na vytvoření autonomního zázemí pod naší správou i v těchto destinacích. Velké úsilí věnujeme i přípravě založení kanceláře na Filipínách.

Jak taková asistenční kancelář v cizí a vzdálené zemi vlastně funguje?

Základním pilířem jakéhokoli podnikání je samozřejmě poptávka. Český trh práce se dlouhodobě potýká s nedostatkem pracovních sil, a to zejména těch kvalifikovaných. Mateřská společnost Monto ve spolupráci s Hospodářskou komorou tuto poptávku na trhu sbírá a z ní pak vytvoří velmi přesné zadání pro lokální asistenční kancelář v dané zemi. Ta již zcela autonomně a v týmu tvořeném místními manažery předá tuto poptávku směrem k lokálnímu pracovnímu trhu.

Pracujeme v poslední době zejména s inzercí prostřednictvím čím dál oblíbenějších sociálních sítí. V každé zemi je to trochu jinak a my toto necháváme zcela na uvážení místnímu týmu našich spolupracovníků. V asistenční kanceláři se ke každému klientskému projektu shromáždí dostatečné množství uchazečů, jejich životopisů a dalších informací o nich. Následně po dohodě s klientem nabízíme výběrové řízení za účasti zástupce klienta, kde si klient sám vybere z uchazečů ty, kteří nejlépe vyhovují jeho požadavkům. Tento prvek osobního výběrového řízení všem zásadně doporučujeme. Když si klient vybere, zahájí naše asistenční kancelář okamžitě úkony, jejichž cílem je získat pro vybraného kandidáta zaměstnaneckou kartu.

Poté, co je tento krok odbaven, nezbyvá nám i klientovi než čekat, dál je to celé zcela v rukou přetížené státní správy, zejména pak Odboru azylové a migrační politiky státu. Práce s uchazečem, nyní již kvazi zaměstnancem našeho klienta, pro nás ale získáním zaměstnanecké karty nekončí. Koordinujeme jeho transfer do ČR, vyhledáváme

Foto: Zs archiv Monto

Mezi obory, které mají největší zájem o pracovní sílu ze zahraničí, patří dopravní firmy. Služeb asistenčních kanceláří například při shánění nových řidičů využívá i společnost MD Logistika (vpravo generální ředitel Robert Kuchar v asistenční kanceláři v srbském Bělehradě).

pro něj optimální ubytování, děláme zkrátka mnoho dalších věcí pro to, aby byl zahraniční pracovník spokojený, protože jen spokojený zaměstnanec

odvádí svému zaměstnavateli odpovídající práci. A ten zahraniční o to více, protože je pro něj po příjezdu do naší země všechno nové.

JAK POSTUPOVAT V PŘÍPADĚ ZÁJMU O ZAHRANIČNÍ PRACOVNÍKY

- V případě zájmu o pomoc v této oblasti vyplňte kontaktní formulář – tím se pro HK ČR stáváte zájemcem o spolupráci v dané oblasti.
- Správné vyplnění bude potvrzeno Komorou, v případě že nebude správně vyplněno nebo budou potřeba doplňující informace, budete kontaktováni.
- Komunikace ohledně doplňování informací může probíhat prostřednictvím e-mailu, nebo telefonu. Je možné i osobní setkání.
- Požadavky a údaje z kontaktního formuláře budou předány odborné firmě ke zpracování.
- Mezi odbornou firmou a zájemcem bude uzavřena smlouva.
- Služby odborné firmy budou následně poskytovány za úplaty dle ceníku.

Podrobné informace a formuláře zde:

Co je největším problémem při nábore zahraničních zaměstnanců?

Jsou to relativně nízké kvóty pro náborové země, což se nyní trochu zlepšilo, ale zejména je to nedostatečná kapacita některých zastupitelských úřadů a neochota řešit problém jinde osvědčenou formou, tedy outsourcingem. Situaci mnohdy komplikuje i přetíženost státní správy, zejména pak některá pracoviště cizinecké policie. Počítalo se s posílením příslušných odborů, ale vzhledem k vládním škrtnutím v rozpočtech prakticky všech státních agend se toto odsouvá na vedlejší kolej. Procedura k získání zaměstnanecké karty trvá dlouho a v podnikatelském prostředí současného světa, kde se dá čím dál tím hůře cokoli plánovat, je to samozřejmě velký problém. Vláda by měla v tomto ohledu skutečně trochu otevřít oči a podívat se na to, jak nedostatek pracovních sil v mnoha oborech doslova drtí náš průmysl, ale i služby a mnohá další odvětví.

Můžete jmenovat některé své významné klienty?

V této chvíli mohou jmenovat několik firem, se kterými aktuálně realizujeme zásadní a velké projekty. Jsou to například koncern Faurecia, společnost LEAR, společnost Engel, GZ Média, společnost Mektec Manufacturing a celá řada dalších. ■

PETR SIMON

Letos bude ekonomika stagnovat, v příštím roce už poroste

Aktualizovaná makroekonomická prognóza Hospodářské komory očekává v roce 2023 stagnaci české ekonomiky. Hlavním důvodem nadále zůstává vysoká inflace. Tempo snižování inflace s ohledem na její vývoj za prvních šest měsíců tohoto roku dle nového odhadu bude nižší a za celý rok 2023 dosáhne v průměru 10,8 %. V roce 2024 HDP poroste dvouprocentním tempem.

Vysoká inflace snižuje reálnou hodnotu příjmů a úspor, což se odrazilo v pesimistické náladě domácností a v jejich obavách z budoucího vývoje. Propad spotřeby domácností tak bude hlubší, než odhadovala únorová prognóza.

Spotřeba domácností poklesne

Komora v aktuální prognóze očekává, že letošní rok spotřeba domácností poklesne ve stálých cenách o 4 %. Nová predikce počítá v tomto roce

Z AKTUÁLNÍ PROGNÓZY

Příspěvky složek reálného HDP (procentní body)	2023	2024
Spotřeba domácností	-1,8	1,2
Spotřeba vlády	0,5	0,1
Fixní investice	0,6	0,5
Změna stavu zásob	-2,0	-0,1
Čistý export	2,7	0,3
Vybrané ukazatele	2023	2024
HDP (r/r, stálé ceny, v %)	0,0	2,0
Inflace (CPI, roční průměr, v %)	10,8	3,3
Spotřeba domácností (r/r, stálé ceny, v %)	-4,0	2,8
Spotřeba vlády (r/r, stálé ceny, v %)	2,6	0,5
Tvorba hrubého fixního kapitálu (r/r, stálé ceny, v %)	2,2	1,8
Průmysl (r/r, stálé ceny, v %)	0,0	1,8
Nominální průměrná hrubá mzda (r/r, v %)	8,0	7,0
Nezaměstnanost (MPSV, v %)	4,0	4,1
Nezaměstnanost (ČSÚ, v %)	2,9	3,1
CZK/EUR (roční průměr)	23,9	24,4

s vyšším vlivem spotřeby vlády souvisejícím s vývojem veřejných financí. Spotřeba vlády ve stálých cenách v roce 2023 proto vzroste o 2,6 %, což odpovídá příspěvku 0,5 p. b. k HDP.

Na situaci veřejných financí vláda reagovala představením konsolidačního balíčku, jehož dopad by se měl projevit částečně již v letošním, ale především v příštím roce. Součástí balíčku je mimo jiné vyšší zdanění právnických osob a škrtů ve vládních dotacích. Změny na příjmové a výdajové straně státního rozpočtu se promítnou do plánování investic firem již v tomto roce, částečně i z důvodu jejich větší investiční opatrnosti.

Investice zůstanou pod očekáváním

V minulé prognóze Komora odhadla, že soukromé investice budou svým kladným příspěvkem hlavním tahounem české ekonomiky. Ozdravný balíček však omezí jejich růst (na 2,2 %) a povede ke snížení jejich příspěvku k vývoji HDP (na 0,6 p. b.).

K výraznému přehodnocení v pozitivním smyslu došlo u vývoje čistého exportu, jehož příspěvek v aktualizované predikci dosáhne 2,7 p. b., a který se tak stává nejsilnější složkou HDP navzdory kurzu české koruny pohybujícího se okolo historicky nejsilnějších hodnot. To může svědčit o vysoké

ÚNOROVÁ PROGNÓZA

Vybrané složky poptávky (r/r, stálé ceny, %)	2023	2024
HDP	0,0	2,8
Spotřeba domácností	-2,9	2,9
Tvorba hrubého fixního kapitálu	2,7	4,1
Spotřeba vlády	0,7	1,4
Export	2,0	5,2
Import	1,3	5,0
Příspěvky k růstu HDP (stálé ceny, procentní body)		
Spotřeba domácností	-1,4	1,3
Fixní investice	0,8	1,1
Změna stavu zásob	0,0	-0,1
Spotřeba vlády	0,1	0,3
Čistý export	0,5	0,3
Průmysl a maloobchod (r/r, stálé ceny, %)		
Průmysl	0,0	2,9
Maloobchod	-3,4	2,0
Veřejné rozpočty (konec roku, % HDP)		
Saldo veřejných rozpočtů	-3,8	-2,7
Dluh vládního sektoru	43,2	44,0
Trh práce a mzdy (%)		
Nezaměstnanost dle ČSÚ (roční průměr)	2,9	3,0
Nezaměstnanost dle MPSV (roční průměr)	4,0	4,1
Nominální průměrná mzda (r/r)	7,0	6,9
Reálná průměrná mzda (r/r)	-2,8	3,7
Vývoj cen (roční průměr, %)		
CPI inflace	10,0	3,0
Vnější vztahy (konec roku)		
Obchodní bilance (mld. CZK, národní pojetí)	20	168
Obchodní bilance (% HDP)	0,3	2,1
Běžný účet (mld. CZK, ČNB)	-42	69
Běžný účet (% HDP)	-0,6	0,9
Měnové podmínky (roční průměr)		
CZK/EUR	24,5	24,3
2 W repo sazba (%)	6,85	4,55

Zdroj: Makroekonomická prognóza HK ČR

O PROGNÓZE

HK ČR soustavně sbírá dvakrát ročně informace o podnikatelském sektoru v ČR v rámci tzv. Komorového barometru. Kromě toho pravidelně pořádá mezi svými 16 tisíci členy řadu dalších šetření zaměřených na aktuální témata. Zpětnou vazbu o současném a očekávaném vývoji ekonomiky získává Hospodářská komora dále v rámci svých 25 odborných sekcí, sdružujících podnikatele a experty k dané problematice, na setkáních zástupců Hospodářské komory s čelnými představiteli firem v jednotlivých krajích nebo například také v rámci komorové poradny.

HK ČR je jediným zákonným zástupcem podnikatelů v ČR a svojí jedinečnou regionální strukturou i pestrým odvětvovým zastoupením je jim blíže než státní správa či prognostické útvary velkých společností. I to je důvod, proč HK ČR od roku 2017 publikuje vlastní prognózu hlavních makroekonomických ukazatelů vývoje ČR a za tím účelem spojila své síly s profesionály z České spořitelny včetně jejich technického instrumentária v podobě modelu všeobecné ekonomické rovnováhy.

kvalitě české exportní produkce a v jejím důsledku silné konkurenceschopnosti českých exportních firem na zahraničních trzích.

Koruna mírně oslabí

Během letošního roku oproti současným hodnotám Komora očekává mírné oslabení koruny vůči euru. Roční průměr tak bude odpovídat 23,9 korunám za euro.

Trh práce i v roce 2023 zůstane i přes mělkou recesi napjatý a nezaměstnanost se bude pohybovat pod svou přirozenou mírou, jak je pro český trh práce dlouhodobě charakteristické. To vytváří českým zaměstnancům silnou vyjednávací pozici, díky které jejich mzdy v nominálním vyjádření v roce 2023 vzrostou o 8 %. Vlivem klesající inflace tak v druhé polovině roku může docházet již k mírnému nárůstu reálných mezd zaměstnanců.

Rok 2024 – očekávání růstu

Příští rok by mělo přijít oživení hospodářského růstu. Oproti předchozí prognóze však hospodářské oživení bude pozvolnější z důvodu restriktivního působení konsolidačního balíčku. Ekonomika poroste v roce 2024 2% tempem. Nejsilnějším růstovým faktorem by se v příštím roce měla stát obnovená spotřeba domácností. Způsobeno to bude především návratem mezd k růstu i v reálném vyjádření. Zatímco nominální mzdy porostou 7% tempem, inflaci v příštím roce očekává Komora na úrovni 3,3 %. ■

ROMAN RENDA a MIROSLAV BENEŠ, HK ČR

Finále T-Profi ovládl tým Pardubického kraje

7. ročník národního finále odborné soutěže Talenty pro firmy T-Profi 2023 ovládl tým Pardubického kraje reprezentovaný Průmyslovou střední školou Letohrad a ZŠ Letohrad, Komenského, pod vedením firmy OEZ. V časovém limitu tří hodin nejlépe sestavil model přečerpávací a větrné elektrárny. Akce je součástí národních profesních soutěží CzechSkills oboru mechatronik.

Celostátní finále organizované Hospodářskou komorou ČR a Středním podnikatelským stavem proběhlo v čestlickém Aquapalace hotelu Prague.

Toho letošního se účastnilo 12 týmů z ČR a jeden z Polska. Družstva byla tradičně složena ze tří žáků 5. tříd základních škol, tří studentů 2. ročníků středních škol, dvou pedagogů a kapitána týmu reprezentujícího regionální firmu.

Hlavními partnery letošního finále T-Profi byly společnosti ČEPS a Aquapalace Hotel. Akci podpořily také EGAP, Česká mincovna, ČVUT a EDU VR a FESTO. ■

MIROSLAV BENEŠ, HK ČR

ÚČASTNÍCI FINÁLE 2023

STŘEDOČESKÝ KRAJ

- Foxconn Česká republika
- VOŠ, SPŠ a JŠ Kutná Hora
- ZŠ Zbraslavice

KRAJ HL. M. PRAHA

- Dopravní podnik hl. m. Prahy, a. s.
- SPŠ dopravní, a. s., Praha 5
- Základní škola Sázkavská, Praha 2

ÚSTECKÝ KRAJ

- AGRIMA Žatec, s. r. o.
- Gymnázium a SOŠ Podbořany
- Základní škola Podbořany

KARLOVARSKÝ KRAJ

- ept connector, s. r. o.
- ISŠTE Sokolov
- ZŠ Křížkova Sokolov

LIBERECKÝ KRAJ

- ZF Automotive Czech, s. r. o.
- SPŠT Jablonec nad Nisou
- SVČ Mozaika Železný Brod

Vítězné družstvo reprezentující Pardubický kraj.

2. místo v celostátním finále T-Profi obsadil tým Jihočeského kraje pod vedením firmy EGE a za účasti žáků SPŠ strojní a elektrotechnické České Budějovice a ZŠ Dukelská z Českých Budějovic.

Na 3. místě skončilo družstvo Zlínského kraje vedené společností Continental Barum za účasti žáků SPŠ Otrokovice a ZŠ Mánesova Otrokovice.

Nejlepší týmy ocenila viceprezidentka HK ČR a prezidentka České komory fitness Jana Havrdová, která má podporu vzdělávání jako jednu ze svých priorit.

Foto: Šk archiv HK ČR

JIHOČESKÝ KRAJ

- EGE, spol. s r. o.
- SPŠ SE Dukelská 13, České Budějovice
- ZŠ Dukelská 11, České Budějovice

PARDUBICKÝ KRAJ

- OEZ, s. r. o.
- Průmyslová střední škola Letohrad
- Základní škola Letohrad, Komenského

KRAJ VYSOČINA

- Bosch Powertrain, s. r. o.
- Střední škola průmyslová, technická a automobilní Jihlava
- Základní škola a mateřská škola Velký Beranov

ZLÍNSKÝ KRAJ

- Continental Barum, s. r. o.
- Střední průmyslová škola Otrokovice
- ZŠ Mánesova Otrokovice

JIHOMORAVSKÝ KRAJ

- STARTECH, spol. s r. o.
- Gymnázium Jana Blahoslava Ivančice
- ZŠ T. G. Masaryka Ivančice

MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ

- Krnovské opravny a strojírny, s. r. o.
- Střední škola průmyslová, Krnov
- Základní škola Krnov, Dvořákův okruh 2

KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ

- Stüken, s. r. o.
- SPŠ, SOŠ a SOU Hradec Králové
- ZŠ Štefcova, Hradec Králové

ŚWIDNICA (POLSKO)

- SONEL, S. A.
- Zespół Szkół Budowlano-Elektrycznych Świdnica
- Szkoła podstawowa nr 8 Świdnica

T-PROFI – TALENTY PRO FIRMY

Odborná soutěž, která je zaměřena na rozvoj technických dovedností žáků středních a základních škol pro jejich budoucí uplatnění na trhu práce. T-Profi Komora pravidelně pořádá i na základě apelu ze strany členských firem, které dlouhodobě postrádají kvalifikovanou pracovní sílu.

Stane se konečně územní plánování nástrojem rozvoje 21. století?

Územní plánování (ÚP) hraje klíčovou roli v hledání a určování veřejného zájmu při využívání území. Jeho úkolem je nalézt vhodné, užitečné a efektivní způsoby využití, které by naplnily potřeby a očekávání různých aktérů v dynamické moderní společnosti. Toto tempo a dynamiku musí ÚP respektovat a umožnit. Je nezbytné nalézt rovnováhu mezi jistotou a flexibilitou.

Klíčem je efektivní proces, moderní nástroj, vyvážené požadavky na podrobnost a závaznost. To je základní premisa, kterou by se mělo řídit Ministerstvo pro místní rozvoj při přípravě nové legislativy, jejímž cílem je přinést do ČR moderní ÚP. Původní termín 2030 slíbil Ivan Bartoš zkrátit na délku současného volebního období Poslanecké sněmovny. Ambiciózní, ale rozumný cíl, nezapomene-li se na obsah. Nejsložitějším aspektem ÚP je definování konkrétních rolí aktérů v daném území a vymezení jejich kompetencí. Nezbytnou podmínkou a součástí musí být adekvátní kvalifikace a odpovědnost adekvátní rozsahu kompetence. To platí pro dotčené orgány stejně jako veškeré účastníky. Obvykle je zřejmé, že mám-li zlomenou nohu, vyplácí se respektovat stanovisko ortopeda, a nikoliv klavíristy. Specifikem ÚP je jeho multidisciplinární povaha. ÚP přirozeně překračuje hranice různých oborů. Je jeho podstatou, smyslem a účelem posoudit různé varianty, vybrat tu nejvhodnější pro dané území a stanovit vyvážené, efektivní, splnitelné a dosažitelné podmínky jeho využití. Ekonomické aspekty nemohou být zanedbány a příroda by neměla hrát jedinou rozhodující roli. ÚP musí brát v úvahu i potřeby rozvoje ekonomiky, průmyslu a stavebnictví, aniž by to ohrozilo životní prostředí a kulturní hodnoty. Jde o vážení veřejných zájmů, kterého se tolik bojí politici i úředníci. Pokud to ale není v ÚP vyřešeno, vede to často k blokování investičních projektů privátních i veřejných. Odpovědností politiků přitom je rozhodnutí o rozvoji území a musí být umožněno tuto odpovědnost politicky transparentně přijmout.

Naše země nevzkvétá

Důležité je uvědomit si rozdíl mezi životním prostředím a divokou přírodou. Životní prostředí přirozeně zahrnuje kulturu a přírodu a současně musí umožňovat rozvoj všech oblastí lidské činnosti, včetně dopravy, průmyslu a služeb. Často se uvádí, že chceme uvést přírodu do původního stavu. Pokládáme si však dostatečně odpovědně otázku, co je ten původní stav a kdo přesně posoudí důsledky, určí řešení a konkrétní odpovědnost, kterou za své rozhodnutí nese? Toto téma nyní velmi intenzivně rezonuje v oblasti Křivoklátska.

Foto: Z. archiv Stummo

Znovu platí slova Václava Havla, že „naše země nevzkvétá“ – dokonce znovu zaostává a nevyužívá potenciál plynoucí z polohy v srdci Evropy. Je důležité najít cestu k efektivitě a zlepšení současné situace. Nechceme, aby Češi a české podniky živořili někde na chvostu, například v dostupnosti bydlení. Nemáme rozhodně jako lidé právo záměrně a zlovolně poškozovat přírodu, ale musíme hledat způsoby, jak vytvořit přiměřené podmínky pro lidi a zohlednit veškeré aspekty životního prostředí. Lidé mají základní potřeby jako bydlení, práci, rekreaci, dopravu atd. ÚP by mělo zajišťovat,

aby tyto potřeby byly uspokojeny efektivním způsobem a udržitelně.

Územní plánování ovlivňuje budoucnost země

Smyslem ÚP je najít rovnováhu mezi různými zájmy a naplnit je. Proces, kterým se ÚP tvoří, však nepřinese požadované výsledky, bude-li stejný jako před sto lety. ÚP musí využívat moderní technologie a umožnit pružně reagovat na výzvy moderní doby.

Je to právě nedobře nastavený proces ÚP, který často nutí obce své představy o rozvoji území vynucovat blokováním staveb, ačkoliv funkční určení je předmětem ÚP.

ÚP je strategický proces, který ovlivní budoucnost naší země. Umožní, nebo znemožní umístění a spuštění OZE, bytů, VRT, opatření k zadržení vody v krajině nebo třeba polí a lesů. Proto musí odpovídat požadavkům 21. století.

Je nutné do přípravy nové legislativy k ÚP zapojit zástupce laické i odborné veřejnosti, obcí, podnikatelů, průmyslu, dopravy a další relevantní aktéry. Smyslem ÚP není samotný proces ani plán jako takový, ale možnost řízeně využívat území a tvořit podle něj přijatelný prostor pro život. ■

HANA LANDOVÁ, předsedkyně Sekce regionálního a územního rozvoje HK ČR

Rozšiřte své parkoviště o vůz, na který si ukážete

Dopřejte si vozy jakékoliv značky,
ať jste malá či velká firma.

vwfs.cz/multibrand

- ✓ Individuální přístup při správě vozového parku
- ✓ Financování operativním leasingem nebo úvěrem
- ✓ Široká škála služeb včetně servisu a pojištění

■ JSME JEŠTĚ VELMI POZADU
V BUDOVÁNÍ POVĚDOMÍ O TOM,
ŽE NEJLEVNĚJŠÍ ZDRAVOTNÍ PÉČÍ
JE PŘEDEVŠÍM PREVENCE.

Prevence znamená lepší život

Co může zdravotní pojišťovna udělat pro správné chápání péče o zdraví ve firmách a jak lze postupně měnit celospolečenské povědomí o této významné hodnotě? I na toto téma jsme hovořili s generálním ředitelem Zdravotní pojišťovny ministerstva vnitra ČR MUDr. Davidem Kostkou.

Proč se osobně tak zasazujete o spolupráci s firmami na péči o zdraví? **Není to spíše osobní odpovědnost každého z nás?**

Samozřejmě že péče o zdraví je především věcí odpovědnosti a přístupu každého z nás. Nežijeme ale dva oddělené životy, pracovní a osobní. Naše pracovní činnost má vliv na naše zdraví. Manažeři si začali více uvědomovat, že péče o zdraví zaměstnanců patří ke klíčovým faktorům, které rozhodují o úspěchu firmy. Zjednodušeně řečeno, postupně jim dochází, že peníze investované do prevence se jim násobně vrátí.

Myslíte, že si u nás uvědomujeme, že zdraví je ta nejdůležitější hodnota, ale musíme o ni opravdu pečovat, starat se?

S obecným povědomím o zdraví jako o jedné z nejvyšších lidských hodnot je to v naší společnosti nejednoznačné. Slovně se na tom všichni shodneme. Mnohem složitější je to s osobním přístupem k vlastnímu životnímu stylu, k prevenci a vůbec se znalostmi o vlastním zdraví. Zdá se, že jsme si všichni ještě neuvědomili, jak nákladná je zdravotní péče, kterou považujeme za samozřejmost. Naše zdravotnictví je stále pod obrovským tlakem na odbornost a inovace, které vyžadují velké investice ze strany státu a poskytovatelů zdravotní péče, a na druhé straně pacienti logicky požadují dostupnost zdravotní péče a zcela samozřejmě vyžadují nejmodernější, často velmi nákladnou léčbu. Naše zdravotnictví je na velmi vysoké úrovni i v rámci zemí Evropské unie. To ne vždy docenujeme a chápeme kroky, které se musí činit, abychom tento stav udrželi.

Vy hodně hovoříte o významu prevence. Je to opravdu tak zásadní věc?

Jsme ještě velmi pozadu v budování povědomí o tom, že nejlevnější zdravotní péče je především prevence. Tento fakt zaznívá i v analýze zdravotní sekce NERVu (Národní ekonomické rady vlády), která doslova zmiňuje toto, cituji: „Zdravotní stav obyvatel ČR je ve srovnání s většinou zemí západní Evropy významně horší. Střední očekávaná délka

MANAŽEŘI SI ZAČALI VÍCE UVĚDOMOVAT, ŽE PÉČE O ZDRAVÍ ZAMĚSTNANCŮ PATŘÍ KE KLÍČOVÝM FAKTORŮM, KTERÉ ROZHODUJÍ O ÚSPĚCHU FIRMY. ZJEDNODUŠENĚ ŘEČENO, POSTUPNĚ JIM DOCHÁZÍ, ŽE PENÍŽE INVESTOVANÉ DO PREVENCE SE JIM NÁSOBNĚ VRÁTÍ.

života Čechů sice dlouhodobě roste, ale délka života prožitá ve zdraví zaostává o 10 až 12 let (10 let u mužů, 12 let u žen). Češi tak vinou dopadu nemocí na kvalitu života ztratí ekvivalent jedné dekády života (Institute for Health Metrics and Evaluation).“ Dále se tam uvádí: „Dle OECD lze téměř polovinu všech úmrtí v Česku připsat rizikovému chování – hlavně špatné stravě (23 procent všech úmrtí), kouření (20 procent) a konzumaci alkoholu (6 procent). Míra obezity se za posledních 15 let neustále zvyšovala a nyní se pohybuje kolem

20 procent u dospělých, což přispívá k vysokému výskytu diabetu a dalších nemocí. Je jednou z nejvyšších v mezinárodních srovnáních a s vysokým výskytem u malých dětí (Ministerstvo zdravotnictví ČR, 2020). Šetření z roku 2020 ukazuje v ČR jednu z nejnižších úrovní zdravotní gramotnosti.“

Prevenci tedy musíme chápat jako činnost, jednání, které by pro každého z nás mělo být běžnou součástí života. My příliš spoléháme na lékaře, kteří dokážou s moderními metodami až zázraky, a málo myslíme na to, že mnoha nepříjemnostem v životě bychom mohli předejít, kdybychom jinak přemýšleli a jednali. To platí i o firmách.

Co může takový manažer dělat pro zlepšení prevence?

Zaměstnavatelé u nás mají obrovský potenciál ovlivnit celkové zdraví zaměstnanců. V tomto smyslu jsme již před mnoha lety nasměrovali pozornost na podnikatelskou sféru, kde chceme dosáhnout zakomponování primární prevence a péče o zdraví zaměstnanců přímo do firemních strategií a hodnot. Mnohé firmy si totiž začaly uvědomovat při dnešním nedostatku kvalitních pracovních sil, že udržet kvalifikovaného zaměstnance již nelze pouze mzdou a ekonomickými benefity nebo pobídkami z oblasti sportu a kultury. Správná personální strategie firmy by měla zcela jistě zahrnovat i oblast komplexní péče o zdraví zaměstnanců.

Co konkrétně se má ve firmách změnit?

Priority firem v oblasti zdraví se posouvají od obtěžujících povinností v oblasti bezpečnosti práce a ochrany zdraví přes velmi nákladná opatření,

kteřá jsme museli všichni realizovat v pandemii, do moderní formy personalizované prevence, která šetří čas zaměstnavatelům, prokazatelně snižuje náklady na nahrazování nemocných pracovníků a zároveň zaměstnancům umožní přímo ve firmě absolvovat preventivní očkování, vybrané úkony laboratorní diagnostiky nebo měření ukazatelů chronických nemocí. Dnes je možné pomocí mobilních pracovišť vykonat řadu preventivních zdravotnických úkonů na profesionální úrovni se zabezpečením hygienických a bezpečnostních standardů přímo na pracovišti. Minimalizují se tím ztráty pracovního času, omezuje se nepohodlí spojené s dojížděním za lékařskou péčí mimo podnik. Navíc zde funguje faktor týmové spolupráce, kdy se zaměstnanci mezi sebou pobízejí k absolvování prevence. V rámci podniku je možné také využít zapojení neformálních místních personálních autorit, kterými jsou často pracovníci nižšího managementu, vedoucí směn, dílenští mistři.

Jak by měl management při zavádění změn postupovat?

Pokud se podnik rozhoduje pro změnu v oblasti svého přístupu ke zdraví zaměstnanců, je potřeba, aby pokud možno vyhledal odborné vedení, kterým můžou být různí poskytovatelé zdravotních služeb, ale nejlépe zdravotní pojišťovny disponující týmem odborníků s dostatečným přehledem o poskytovatelích zdravotní péče.

Takže stačí mít jedno telefonní číslo na zdravotní pojišťovnu, kam může manažer zavolat, a vy mu poradíte a pomůžete?

V tomto směru je jistě nejvhodnější strategií přímo zahrnout péči o zdraví do firemních vizí a dlouhodobé strategie. Nesmírně důležité je, aby nejvyšší management vnímal ekonomickou návratnost dlouhodobých preventivních programů. V tomto aspektu může velmi pomoci manifest firemní zdravotní odpovědnosti, což je nová filozofie holistické a komplexní péče o zdraví ze strany zaměstnavatelů, kterou v současnosti u zaměstnavatelů velmi podporujeme.

Jak se z vašeho pohledu chová a jedná zdravotně odpovědná firma?

Shrnu to do několika bodů. Má proaktivní a viditelný závazek v oblasti zdraví a ochrany své bezpečnosti, vnímá důležitost role zaměstnavatele při zlepšování zdraví svých zaměstnanců, vnímá zdraví jako součást firemní kultury, vystupuje jako pečující a podpůrný zaměstnavatel, tedy nenaplnuje pouze zákonné požadavky v oblasti ochrany zdraví při práci. Zaměstnancům systematicky nabízí podporu v oblasti prevence nemocí dřív, než vznikne potřeba pracovní neschopnosti a léčby. Přebírá vědomou spoluzodpovědnost za celkovou prosperitu a zdraví každého zaměstnance. Aby firma uspěla v době vysoce konkurenčního trhu, uznává koncept, podle něhož jsou jejím nejdůležitějším aktivem investice do celkového zdraví

zaměstnanců. Dlouhodobě usiluje o snížení nepřítomnosti v nemoci. Jejím ziskem jsou zaměstnanci s maximální fyzickou a duševní schopností, což vytváří nadšení a efektivitu v kreativním rozvoji.

Můžete uvést konkrétní příklady spolupráce Zdravotní pojišťovny ministerstva vnitra ČR s firmami?

Uvedu čtyři příklady, čtyři společnosti lišící se velikostí či typem. K tomu chci dodat, že velcí zaměstnavatelé již před pandemií měřili a vyčíslovali na základě ukazatelů nemocnosti při sezónních respiračních onemocněních ekonomický dopad nemocnosti na provozní hospodářské výsledky své firmy. Proto již mnozí využívali alespoň pasivní formy spolupráce se zdravotní pojišťovnou, například příspěvky na rekondiční pobyty, vitaminovou prevenci, někteří i organizovali dny zdraví.

Dobře, uveďte tedy prosím ty příklady.

Naším dlouholetým klientem, se kterým máme velmi dobrou spolupráci, je velký zaměstnavatel – síť prodejen Albert. U tohoto zaměstnavatele jsme zaznamenali značný posun. Společnost inkorporovala přímo do korporátní strategie trvalou a komplexní péči o zdraví svých zaměst-

■ NESMÍRNĚ DŮLEŽITÉ JE, ABY NEJVVYŠŠÍ MANAGEMENT VNÍMAL EKONOMICKOU NÁVRATNOST DLOUHODOBÝCH PREVENTIVNÍCH PROGRAMŮ. V TOMTO ASPEKTU MŮŽE VELMI POMOCI MANIFEST FIREMNÍ ZDRAVOTNÍ ODPOVĚDNOSTI, COŽ JE NOVÁ FILOZOFIE HOLISTICKÉ A KOMPLEXNÍ PÉČE ZE STRANY ZAMĚSTNAVATELŮ.

nanců. Vytvořila mobilní zaměstnaneckou aplikaci Zdravý Albert, intranetovou komunikaci rozšířila o odborné články v oblasti zdraví, každý čtvrtek v měsíci se můžou zaměstnanci účastnit medicínského webináře s různými celostátními odborníky. Dny zdraví jsou organizovány nejen na centrále, ale i na logistických centrech a vybraných pobočkách společnosti. Každý rok je věnovaný jinému aspektu zdraví. Společně už jsme řešili například podporu imunity, prevenci civilizačních onemocnění, problematiku únavy na pracovišti nebo při směnném provozu a nyní se věnujeme managementu mobility a prevenci bolestí zad a kloubů. Lze jednoznačně říct, že zde je péče o zdraví přímo součástí firemní DNA, jejího poslání a vize.

To bychom měli první příklad. Co máme dál?

Jiným příkladem je společnost Kordárna, nyní se už jmenuje Indorama Ventures Mobility Moravia,

kteřá je součástí nadnárodní skupiny Indorama Ventures. Specializuje se na výrobu technických tkanin, které se používají jako výztuha k výrobě pneumatik a dopravníkových pásů. Podnik má vysoký podíl pojištěnců naší zdravotní pojišťovny, proto je přirozené, že o ně dlouhodobě pečují odborníci z naší divize Morava. Po mnohaleté spolupráci na organizování dnů zdraví zaměřených na primární prevenci jsme na jaře tohoto roku s managementem prodiskutovali rozšíření prevence o edukaci pracovníků v dílenských provozech. Spolupracujeme na tom s jejich bezpečnostními techniky. Společnost má již dlouhodobě nastavený systém edukace v oblasti první pomoci, prevence úrazů, ale doposud nedokázala účinně kompenzovat zvýšenou zátěž při manipulaci s technikou a při obsluze strojů. Prevence zde cílí tedy na kompenzaci zátěže a účinnou relaxaci po práci, aby nedocházelo k nárůstu a řetězení zdravotních potíží, které pak vedou k dlouhodobé nemocnosti pracovníků.

A ty další dva konkrétní příklady?

K úplně jiné formě spolupráce v oblasti zdravotní edukace a prevence nás navedla poptávka IT společnosti Seyfor. Majoritu zaměstnanců tvoří mladí pracovníci a u těch se apriori nepředpokládají zdravotní potíže. Jejich poptávka však směřovala více k edukaci a prevenci. V rámci spolupráce jsme vytvořili vzdělávací platformu s atraktivním obsahem, zábavným kvízem, bodováním a medaili za vystudování online kurzu. Takto vytvořená edukační platforma bude do budoucna jistě využitelná i jinými firmami. Na tento edukační program jsme navázali preventivní aktivitou přímo na pracovišti. Odborník, ve většině případů lékař nebo fyziater, na místě konzultuje konkrétní zdravotní potíže zaměstnanců. Do této doby jsme již úspěšně realizovali prevenci alergií, přípravu organismu, a především kůže na léto. Velký ohlas má i problematika ochrany zraku a zrakových relaxačních cvičení. Do budoucna chystáme zvládání únavy a pochopitelně i prevenci potíží spojených se sedavým zaměstnáním. A to nejlepší nakonec – to celé od prvotního kontaktu přes vytvoření kompletního programu až k jeho implementaci jsme zvládli za pouhé dva měsíce.

Zbývá poslední příklad.

Posledním příkladem jsou sociální služby. Je to perspektivní a velmi dynamický sektor s významným počtem zaměstnavatelů. Sociální služby jsou v každém městě nebo obci České republiky. Začali jsme tento sektor vnímat jako zaměstnavatele, který by se měl nutně zabývat komplexní a dlouhodobou péčí o zaměstnance, protože v sociálních službách, zejména pokud jde o péči o seniory a zdravotně znevýhodněné spoluobčany, je práce velmi fyzicky i duševně náročná. Pracovníci často vypadávají z pracovního procesu kvůli bolestem zad a přetížení velkých kloubů. Důvodem je nevhodná manipulace s klienty a nedostatečná kom-

penzace této zátěže. Kromě toho práce v sociálních službách přináší velkou zátěž pro duševní zdraví, nejčastěji se zaměstnanci potýkají se syndromem vyhoření, chronickou únavou nebo vyčerpáním. V tomto segmentu již spolupracujeme s vícero většími domovy seniorů, pořádáme pro zaměstnance dny zdraví.

Jsem tedy manažer firmy a chci změnit svůj přístup k péči o zdraví u svých spolupracovníků, zaměstnanců. Jak mám začít?

Ozvěte se nám a my vám pomůžeme celý proces vytvořit a nastavit. Pro firmy neexistuje univerzální návod, jak začlenit zdravotní prevenci a péči o zdraví zaměstnanců do firemní politiky. Můžeme ale doporučit těchto pár důležitých kroků: Za prvé. Každá nová myšlenka musí vzejít jako

■ ZDÁ SE, ŽE JSME SI VŠICHNI JEŠTĚ NEUVĚDOMILI, JAK NÁKLADNÁ JE ZDRAVOTNÍ PÉČE, KTEROU POVAŽUJEME ZA SAMOŽŘEJMOST.

iniciativa přímo ve firmě. Inspirujte se jinými podniky a společnostmi ve svém podnikatelském prostředí. V odborném tisku najdete mnoho českých i zahraničních firem, které již pořádají různé preventivní a edukační aktivity pro zaměstnance. Hleďte ty firmy, které se již účastní mnoha kampaní nejen společenského charakteru, ale především zdravotního charakteru.

Za druhé. Na počátku může stát jednoduchá poptávka po konzultaci. V naší zdravotní pojišťovně těmto poptávkám věnujeme patřičnou pozornost. I firmy, které mají pouze část pojištěnců v naší zdravotní pojišťovně, můžou hodně získat, pokud se domluví na strategické konzultaci s našimi odborníky. Při tomto jednání většinou již na počátku získáme přehled o dosavadních aktivitách a na ně navážeme prvotními jednoduchými formami komunikace na téma zdravotní prevence, výzvy k dárctví krve, k účasti na screeningových aktivitách. Firmě pak na míru nastavujeme další programy vhodné pro konkrétní typ podnikání a strukturu pracovišť.

Za třetí. Zdá se to úsměvné, ale žijeme v době, kdy se snadno nadchneme pro nějaký módní hit často podporovaný sociálními sítěmi. Jenomže to, co je módní, často není efektivní, nebo to jenom stojí velké investice. Nadhled odborníků je proto v tomto doslovném slova smyslu k nezaplacení, protože umožní firmě hledět roky dopředu bez zbytečných a neefektivních nákladů na zdravotní péči.

Za čtvrté. Každý program prevence a zdravotní edukace s sebou nese mnoho organizačních úkonů. Proto vřele doporučujeme pověřit úkolem některého pracovníka nižšího managementu, personalistu, reward manažera nebo v menších firmách klidně i pracovníka v administrativě, aby

Foto: Zl. David Kraus

měl přímo kompetenci k úkonům souvisejícím s těmito programy. Nadšený pracovník pak vykoná firmě lepší službu než celý tým manažerů, který kvůli mnoha jiným povinnostem neudrží tuto problematiku v pozornosti.

Za páté. Velmi vhodné je nastavit si vnitřní měřicí ukazatele k prokázání účelnosti nákladů vynaložených na tuto oblast.

A za poslední. Dobře se pochválit za implementovanou novou filozofii péče patří k významným motivátorům a ukazatelům udržitelnosti programu. Nebojte se v oboru, na svém intranetu mezi zaměstnanci i navenek mezi jinými podnikateli chlubit propracovaným programem péče o zdraví zaměstnanců. Do budoucna bude tato péče významným personálním benefitem, díky kterému si vás můžou jiní odborníci a kvalifikovaní pracovníci vybírat jako perspektivního zaměstnavatele.

O zdraví ve firmách zde spolu nehovoříme poprvé. Vidíte tedy za těch několik let určitý pokrok?

Rozhodně. Nezažíváme jednoduchou dobu a v takových chvílích se většinou lidé soustředí na to podstatné. A zdraví tím nepochybně je. Naším úkolem jako zdravotní pojišťovny je poskytovat

MUDr. DAVID KOSTKA, MBA

Generální ředitel největší zaměstnanecké Zdravotní pojišťovny ministerstva vnitra. Dříve v ZP MV ČR působil ve funkci ředitele odboru strategie a byl statutárním zástupcem generálního ředitele. Je doktorem medicíny, atestovaným chirurgem. Tuto profesi vykonával jedenáct let. V roce 1997 vstoupil do oblasti zdravotního pojištění. Shodou okolností začínal právě v ZP MV ČR jako ředitel odboru zdravotní politiky. Postupně působil na manažerských pozicích v dalších zaměstnaneckých zdravotních pojišťovnách.

naším klientům nejvyšší možnou dostupnou zdravotní péči. Současně ale musíme stále vysvětlovat, že správný přístup k prevenci šetří peníze, a především mnoho případných zdravotních potíží. Prevence znamená lepší život. To si myslím uvědomuje stále více firem i jednotlivců. ■

KAREL KŘIVAN

[illegible]

NENAPODOBITELNÁ VÍNA Z JEDINEČNÉHO TERROIR

[geologické podloží a půda, poloha vinice a mikroklima, odrůda a člověk]

www.vinarstvivajbar.cz

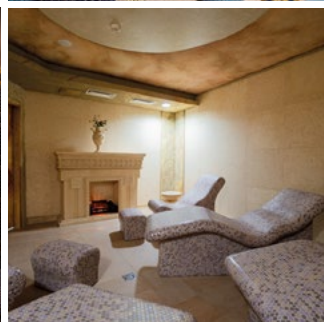
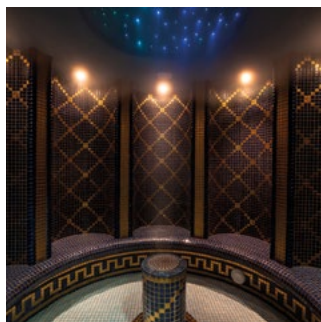
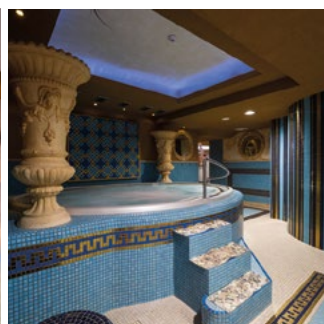
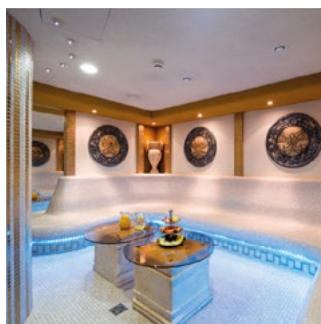
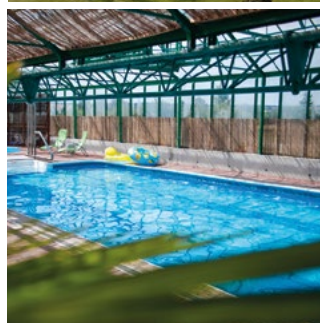
DAROVANSKÝ
DVŮR

Relaxujte uprostřed čisté přírody

Nemusíte jezdit do zahraničí, abyste zažili perfektní dovolenou. Zpomalte, relaxujte, objevujte krásy přírodního parku Horní Berounka a užijte si pestrý program v Darovanském dvoře. Nedaleko živé Plzně, přesto uprostřed čisté přírody.

Na co se můžete těšit?

- Wellness, golfové, cyklistické a další tematické pobyty
- 27 jamkové golfové hřiště a golfová akademie pro začátečníky
- Antické lázně a masáže
- Venkovní sportoviště (tenisové kurty, beachvolejbal, volejbal, fotbalové hřiště)
- Venkovní krytý bazén a chill out zóna
- Cyklistické a singletrailové tratě (rádi vám zapůjčíme kola nebo uschováme vaše)
- Výlety po okolí v přírodním parku Horní Berounka i do nedaleké Plzně
- Unikátní LaserBar (bowlingové dráhy, akční hra Laser Game, PlayStation zóna, kulečníky, šipky, stolní fotbal)

Wellness v Antických lázních

Regenerace těla i ducha. To jsou Antické lázně, kde si užijete celkem 16 relaxačních a rehabilitačních procedur jako je římská pára, bylinková a solná inhalace, letní déšť, Kneippova koupel nebo whirlpool či sauna. Po dvou hodinách odcházíte jako znovuzrození.

Cítíte, že byste **potřebovali dovolenou**, ale nemůžete odjet na několik dní pryč? Přesně pro vás jsme vymysleli DaySpa. Celý den si užíváte veškeré procedury Antických lázní a k tomu máte k dispozici hotelový pokoj, kde si můžete v klidu odpočinout.

Rezervace

E: hotel@darovanskydvur.cz
M: +420 604 211 565

Optimismus na českém trhu práce
neklesá, mnohé firmy budou nabírat

Nejde o souboj my versus umělá inteligence

Job →
interview

Zaměstnavatelé v České republice plánují ve 3. čtvrtletí roku 2023 převážně navyšovat počet zaměstnanců. 35 % zaměstnavatelů bude nabírat, 16 % propouštět – čistý index trhu práce tak činí 19 procentních bodů, což je o 3 procentní body více ve srovnání s předchozím čtvrtletím, a dokonce o 12 bodů více než 1. čtvrtletí, kdy byl index záporný. Avšak v meziročním srovnání je stále nižší o 2 procentní body.

V rámci mezinárodního srovnání sezonně očištěných dat se Česká republika v úrovni náborového optimismu řadí do spodní poloviny žebříčku, a to 12 bodů pod celosvětovým průměrem. „Po velmi nejistém začátku roku se na jaře vrátila na trh práce důvěra a díky rostoucímu optimismu firem začala nezaměstnanost klesat o 7 až 10 tisíc lidí měsíčně. Podle ManpowerGroup index trhu práce předpokládají zaměstnavatelé v průběhu léta další navyšování počtu zaměstnanců. Subjekty v ekonomice se ale nadále velmi těžko vyrovnávají s novou realitou – přestože 35 procent organizací bude nabírat, více než každá šestá firma plánuje spíše propouštět,“ sdělila Jaroslava Rezlerová, generální ředitelka ManpowerGroup Česká republika.

Porovnání dle odvětví, firem i regionů

Index ve všech devíti českých odvětvích ukazuje, že organizace očekávají ve 3. čtvrtletí 2023 zvýšení

EXPERIS TECH TALENT OUTLOOK 2023

- Více než tři čtvrtiny (78 %) IT organizací uvádějí potíže s hledáním talentů se správnými dovednostmi.
- Kybernetická bezpečnost, technická podpora a vývoj aplikací zůstávají vysoce prioritními oblastmi nábory IT personálu.
- Polovina zaměstnavatelů tvrdí, že školí a zvyšuje kvalifikaci svých současných zaměstnanců, aby zmírnila nedostatek talentů v oblasti technologií.

počtu zaměstnanců. Ve srovnání s předchozím čtvrtletím tempo nábory posílilo v pěti odvětvích a oslabilo ve čtyřech. V porovnání se stejným

obdobím minulého roku však náborové tempo zpomalilo v sedmi odvětvích. Nejoptimističtějšími odvětvími v České republice je obor Finance, pojištění a nemovitosti s čistým indexem trhu práce 45. Oproti minulému čtvrtletí se jedná o nárůst o 11 procentních bodů, avšak v meziročním srovnání se Index o 11 procentních bodů propadl. Druhý nejsilnější sektor z hlediska nábory je Energetika s indexem 32 procentních bodů. Oproti minulému čtvrtletí výrazně posílil Index v odvětví Komunikační služby, a to o 32 procentních bodů. Nejslabší hodnoty vykazuje odvětví Ostatní, do kterého patří veřejný sektor, státní správa, vzdělávání a neziskový sektor. Optimistické vyhlídky předpovídají pro 3. čtvrtletí 2023 všechny čtyři kategorie podle velikosti českých organizací. Proti minulému čtvrtletí náborové aktivity zpomalily u velkých společností nad 250 zaměstnanců, ale posílily u malých a středních podniků.

MEZI 5 NEJVÝZNAMNĚJŠÍCH PERSONÁLNÍCH PRIORIT V ČESKÉ REPUBLICE PATŘÍ:

Technická podpora	32 %
Kybernetická bezpečnost	31 %
Vývoj aplikací	30 %
Automatizace pracovních procesů	26 %
Zákaznická nebo uživatelská zkušenost	31 %
Správa databází	24 %
Systémy řízení vztahů se zákazníky	21 %

Zdroj: Experis

K ŘEŠENÍ TECHNOLOGICKÝCH VÝZEV ZAMĚSTNAVATELÉ VYUŽÍVAJÍ:

Školení a zvyšování kvalifikace stávajících zaměstnanců	45 %
Najímání nových zaměstnanců s požadovanými dovednostmi	40 %
Zvyšování investic do automatizace	40 %
Rekvalifikace pracovníků a jejich přesun z jiných oblastí organizace na pozice v IT	40 %
Najímání krátkodobých zaměstnanců (externistů, smluvních pracovníků atd.) k vyplnění chybějících dovedností	34 %

Zdroj: Experis

Pokud jde o regiony, pak zaměstnavatelé ve všech třech regionech předpokládají v průběhu nadcházejícího čtvrtletí růst trhu práce. Nejsilnější hodnoty vykazuje region Praha s indexem 22, oproti minulému čtvrtletí posílil o 3 procentní body a v meziročním srovnání o 1 bod oslabil. Nejvyšší nárůsty hlásí region Morava, mezikvartálně o 9 a meziročně o 6 procentních bodů.

Globální pohled

Společnost ManpowerGroup provedla průzkum mezi celkem 38 849 zaměstnavateli ve 41 zemích, aby zjistila, jaké jsou jejich náborové plány pro 3. čtvrtletí roku 2023. Průzkum byl proveden v době, kdy trval ekonomický pokles, včetně vysoké inflace a rostoucích životních nákladů, což jsou stále naléhavé problémy pro mnoho zaměstnanců a organizací. Navíc v době průzkumu trvá již 14 měsíců ukrajinsko-ruský konflikt a nadále ovlivňuje očekávání zaměstnanosti zejména v Evropě.

Ve 3. čtvrtletí 2023 zaměstnavatelé očekávají rychlejší nárůst počtu zaměstnanců než v minulém čtvrtletí. Sezonně očištěná data Indexu trhu práce vykazují hodnotu 28. Globální Index se od minulého čtvrtletí zvýšil o 5 bodů a většina zemí zaznamenala mírný nárůst ve srovnání s Q2 2023. V meziročním srovnání je Index trhu práce nižší o 4 procentní body jako následek pokračujícího hospodářského poklesu. Navzdory těmto výzvám

mnoho zaměstnavatelů uvedlo, že jejich organizace pokračují v expanzi a zvyšují poptávku po nových talentech.

Země s nejnižšími i nejvyššími náborovými očekáváními pro nadcházející čtvrtletí se nacházejí v regionu Jižní a Střední Ameriky. Kostarika (43) hlásí pro 3. čtvrtletí roku 2023 nejvyšší Index trhu práce, zatímco Argentina a její nestabilní ekonomika hlásí nejslabší náborové plány. Obecně si organizace stále myslí, že region Jižní a Střední Ameriky má velký obchodní potenciál. Společnosti jako např. Tesla otevírají v regionu výrobní závody coby alternativu k závodům v Číně, podobně asijské organizace vidí investiční příležitosti k otevření výrobních závodů blíže k USA.

Experis Tech Talent Outlook

58 % zaměstnavatelů věří, že umělá inteligence a virtuální realita budou vytvářet nová pracovní místa. To jsou výsledky nového průzkumu společnosti Experis, který potvrdil, že většina dotazovaných společností buď přijímá, nebo plánuje začlenit nové technologie jako umělou inteligenci nebo virtuální realitu do svých náborových procesů. „Integrace AI, strojového učení, VR/AR a dalších vznikajících technologií rychle transformuje průmyslová odvětví a zvyšuje potřebu adaptabilní pracovní síly,“ rekla Jaroslava Rezlerová, generální ředitelka ManpowerGroup. „Vidíme, že společnosti přijímají tyto nové technologie, přičemž mnoho z nich se

O PRŮZKUMECH

ManpowerGroup index trhu práce

Průzkum ManpowerGroup index trhu práce se provádí každé čtvrtletí za účelem sledování plánů zaměstnavatelů snížit nebo zvýšit počet zaměstnanců během následujícího čtvrtletí. Probíhá již více než 60 let a za tu dobu se stal jedním z nejdůvěryhodnějších průzkumů náborové aktivity na světě. Je založen na dotazování více než 38 000 zaměstnavatelů z veřejného i soukromého sektoru napříč 41 zeměmi a je považován také za vysoce důvěryhodný ekonomický indikátor.

Experis Tech Talent Outlook

Průzkum Experis Tech Talent Outlook vychází z výsledků průzkumu ManpowerGroup index trhu práce – nejdéle prováděného, nejkomplexnějšího a nejperspektivnějšího průzkumu zaměstnanosti svého druhu, který se celosvětově používá jako klíčový ekonomický ukazatel. Společnost ManpowerGroup se dotazovala 5 978 zaměstnavatelů v oblasti IT ve 41 zemích na jejich náborové plány pro 3. čtvrtletí roku 2023.

snaží najmout nebo zvýšit kvalifikaci stávajících talentů, aby využily potenciálního zvýšení produktivity. Chytří zaměstnavatelé vědí, že přijetí digitalizace a rozvoj talentů zvýší jejich připravenost uspět v této éře rychlého technologického pokroku.“

Vzhledem k tomu, že 78 % IT organizací uvádí, že mají potíže se získáváním talentů s požadovanými dovednostmi, stále více společností využívá nebo plánuje využívat v náborových procesech nové technologie, včetně: AI (35 % přijalo, 36 % plánuje), konverzační AI (35 % přijalo, 36 % plánuje), strojové učení (38 % přijalo, 34 % plánuje) a VR (30 % přijalo, 35 % plánuje).

„Zatím se aktuální poznatky neliší od toho, co jsme viděli u dřívějších verzí umělé inteligence nebo technologických inovací. Lze očekávat, že generativní AI bude většinou automatizovat úkoly a dovednosti v rámci jednotlivých pracovních míst, nikoliv nahrazovat celá pracovní místa. Měli bychom se těšit z možnosti outsourcingu rutinních úkolů – a uvolnit si tak čas pro kreativnější a intelektuálně náročnější činnosti,“ uvedl ředitel pro inovace společnosti ManpowerGroup Tomas Chamorro-Premuzic a dodal: *„Nejde o souboj my versus umělá inteligence nebo lidé versus stroje. Místo toho jde o to, jak můžeme tyto nástroje využít k rozšíření a vylepšení našich jedinečných lidských dovedností, a naopak více se zaměřit na člověka.“* ■

LAUREN SPUDE, JIŘÍ HALBRŠTÁT a BARBORA TURKOVÁ

Výrok...

Foto: archiv MF ČR

**„MY JSME INVESTOVALI DO LIDÍ,
DO FIREM. A SAMOZŘEJMĚ TO
ROZPOČET NĚCO STÁLO...”**

... ŘEKL VE ČTVRTEK 13. ČERVENCE V PARLAMENTNÍ
DEBATĚ KE KONSOLIDAČNÍMU BALÍČKU PŘEDSEDKYNĚ
POSLANECKÉHO KLUBU ANO ALENA SCHILLEROVÁ.

**PANÍ PŘEDSEDKYNĚ, PLOŠNĚ
ROZDÁVANÉ KORUNY, SLEVY, RŮST
PLATŮ BEZ OPORY VE ZVÝŠENÉ
PRODUKTIVITĚ, TOMU VY ŘÍKÁTE
INVESTICE? TO JE PAK VEŠKERÁ
DEBATA MARNÁ.**

PETR KARBAN

Co je nového v sekci zdravotnictví a sociálních služeb

V oblasti zdravotnictví je jako obvykle živo. A troufám si tvrdit, že je tomu tak i díky aktivitám Hospodářské komory. Daří se nám konsenzuálně měnit nastavení pracovního lékařství tak, jak jej známe ze zemí na západ od nás, a způsobem, který daleko více dýchá s podobou a potřebami pracovního trhu.

Vlády a ministři s oblibou používají metaforu „antibyrokratického balíčku pro podnikatele“, obvykle ovšem obsah i rozsah balíčku zůstane daleko za očekáváním. Opak je pravdou u aktivit současného ministra zdravotnictví Vlastimila Války. Příslib, který Komoře dal na začátku volebního období ohledně zrušení periodických pracovnělékařských prohlídek u nerizikových profesí, je již materializován v podobě upravené vyhlášky ve sbírce, socialistický relikv v podobě potravinářských průkazů byl před pár dní zrušen novelou zákona č. 258/2000 sb., o ochraně veřejného zdraví.

Zrušení vstupních prohlídek u nerizikových profesí (kategorie 1) je naplánováno na podzim letošního roku. Stejně tak i tzv. antibyrokratický balíček II, který bude obsahovat zrušení mnohých administrativních povinností a formalit, které dnes musejí podnikatelé a živnostníci v sektoru gastro, sektoru ubytovacích služeb či např. kadeřníci a pedikéři splňovat vůči hygienické službě.

Balíček obsahuje i zrušení zbytečných razítek o zdravotní způsobilosti, zrušení povinnosti ohlašování dětských zotavovacích akcí a škol v přírodě u všech stálých provozoven ubytovacích služeb, zrušení povinnosti schvalování provozních řádů a jejich změn, nebo např. povinnost hygien vydávat rozhodnutí, povolení, osvědčení, pokud má zaměstnavatel více poboček v kraji tak, aby jedno rozhodnutí o zařazení prací do příslušné kategorie bylo v rámci kraje pro všechny pobočky. Opatření se podařilo operativně dohodnout se Sdružením praktických lékařů ČR a Sdružením praktických lékařů pro děti a dorost. Balíček bude obsahovat dvě desítky položek a jistě uleví firmám i živnostníkům.

Nemáme ovšem s vládou a Ministerstvem zdravotnictví jen pozitivní témata. Velkým a konfliktním tématem je novela zákona o léčivech, vyprovokovaná výpadky některých léčiv. Aktuální podoba návrhu obsahuje mimo jiné povinnost držet zásoby téměř všech 6,5 tisíce léčivých přípravků v délce jednoho, nebo dvou měsíců.

Z dostupných dat Státního ústavu pro kontrolu léčiv z počátku roku 2023 přitom vyplynulo, že výpadky se v uplynulém roce týkaly jen 2 procent léčiv, u nichž lze navíc nalézt shodné parametry. Jen 12 procent z těchto výpadků se týkalo přípravků obtížně nahraditelných, zároveň některé skupiny léků se s výpadky téměř nepotýkají, například léčiva patentově chráněná.

Příčiny výpadků léčiv lze nalézt napříč celým dodavatelsko-distribučním řetězcem (od dodavatelů účinných látek přes výrobce, distributory, lékárny až po samotné domácnosti). Některé faktory lze předvídat, jako např. plánované ukončení výroby, konsolidaci odvětví, omezenou výrobní kapacitu, nové složení nebo vypršení platnosti patentu. Jiné, např. přírodní katastrofy, zvýšená poptávka, výpadek produktu konkurenta, nedostatek surovin nebo obalového materiálu či epidemie, jsou zcela nepředvídatelné.

Na dodavatelské řetězce navíc dopadá globalizace, vliv mají i ekonomické faktory a politická rozhodnutí. Mnohá politická rozhodnutí mohou mít nezamýšlené vedlejší dopady na nabídku léčiv, zmiňme například dlouholetý soustavný tlak na snižování ceny léčiv nebo mechanismus zadávání veřejných zakázek.

Vzhledem k provázanosti evropského prostoru je navíc důležité, aby bylo řešení hledáno na evropské úrovni v rámci standardní otevřené diskuze všech zúčastněných stran, tj. zástupců státní správy, regulačních úřadů, odborné obce, farmaceutického průmyslu i pacientů.

Je prostě zřejmé, že k výpadkům léčiv nedochází z jednoho univerzálního důvodu, stejně tak řešení nebude snadné. Často se na výpadcích podílí kombinace různých faktorů přesahujících hranice jedné země.

Za Hospodářskou komoru proto budeme v procesu projednávání novely hájit legitimní zájmy inovativních i generických výrobců léčiv a budeme se snažit, aby budoucí řešení obsahovalo opatření, která situaci výpadků léčiv mohou efektivně ovlivnit: zjednodušení regulatorních pravidel a odstranění technických a byrokratických překážek pro flexibilní dodávky, pobídky v systému cen a úhrad, zefektivnění a zrychlení přijímání opatření, která se týkají zákazu vývozu léčiv (jež jsou nejvíce ohrožena reexportem do zahraničí, na základě aktuálních dat o jejich spotřebě), racionalizace výběrových řízení (která snižují ceny a konsolidují dodávky v rukou malého počtu výrobců a zvyšují tak riziko přerušení dodávek) či vytváření stabilního legislativního prostředí a ochrana práv duševního vlastnictví motivující výrobce k nacházení nových technologií a inovací, a tím zajištění další diverzifikace léčby a snížení rizika její nedostupnosti. ■

IVO HLAVÁČ, předseda
Sekce zdravotnictví
a sociálních služeb

Foto: archiv HK ČR

ŠKOLENÍ A WEBINÁŘE

(Výběr srpen – září 2023)

29.08. Grafikem sám sobě za 5 hodin (Workshop, Praha-Florentinum)

Nevysvětluje grafikovi, co po něm chcete, vytvoříte si to sami. V Canvě!
Rychle a jednoduše. Přihlaste se na praktické celodenní školení, kde se i jako laik naučíte
snadno, rychle a samostatně vytvářet skvělou grafiku.
Nepotřebujete žádnou dosavadní zkušenost ani znalost grafických programů.

TOP kurz!

30.08. Jak na firemní & osobní LinkedIn. Začátečníci (Workshop, Praha-Florentinum)

LinkedIn generuje 80 % businessu ze všech sociálních sítí!
Jaký je rozdíl mezi firemní stránkou a soukromým profilem?
Jak si vyladíte osobní profil a k čemu ho potřebujete?
Jak vytvoříte úspěšné příspěvky na tuto síť?
Přihlaste se na workshop a získáte návod jak na to!

Bestseller

31.08. Jak na strategii pro sociální sítě? (Workshop, Praha-Florentinum)

Fungovat dnes na sociálních sítích bez strategie je jako se vydat na cestu do neznámého
místa bez mapy. Buďte jiní!
Vytvořte si úspěšnou strategii a vydělávejte na vašich sítích peníze!

07.09. Dělat videa nemusí být horor aneb jak natáčet na telefon (Workshop, Praha-Vodičkova ul.)

Kurz pro ty, kteří tuší, že bez videí se jejich práce už dlouho neobejde. Naučíte se všechno
důležité, díky čemuž vaše videa nebudou vypadat amatérsky. Nepotřebujete k tomu drahou
techniku, stačí běžný chytrý telefon.
Na konci workshopu budete vědět, jak vytvořit video, které nebude pro vaši práci ostudou.

14.09. Strategické HR: jak úspěšně pracovat s lidmi ve firmách (Workshop, Praha-Florentinum)

Získejte návod, jak strategicky přistupovat k práci s lidmi ve vaší firmě. Odhalte, jak můžete
ve firmě využít moderní přístupy k HR pro dosažení svých cílů. Načerpejte nezbytné znalosti
a dovednosti, které jsou klíčové pro strategické a moderní myšlení v HR.

Novinka

Podívejte se na detaily + další školení na:

www.komora.cz/kurzy

Podnikatelé podceňují psychické zdraví

Proč je dobré naučit se říkat NE!

Ze své dlouholeté zkušenosti mohou říct, že existuje jedna oblast, kterou podnikatelé při budování své firmy nejvíce podceňují. Troufnete si odhadnout, která to je? Leadership? Cash-flow? Nákladová efektivita?

To jsou všechno jistě velice důležité věci, a pokud jste něco obdobného tipovali, měli byste zajisté částečně pravdu. Dle mého názoru ale podnikatelé nejvíce podceňují psychické zdraví. Mentální stav mysli. Podnikání má totiž se zaměstnáním jen pramálo společného. Když toho má průměrný zaměstnanec moc, pracuje v rámci své pracovní doby a řeší to s nadřízeným. Podnikatel ale žádného nadřízeného nemá a často nemá ani nikoho, komu by mohl část svých povinností delegovat. A nemůže ani nad věcmi mávnout rukou a říct si, že to nějak dopadne. Firma je jeho dítě a on je zodpovědný za její další osud. Přece ji nenechá padnout, to nedopustí!

KDYKOLIV ŘEKNETE NĚČEMU NE, ŘÍKÁTE ANO NĚČEMU JINÉMU.

Berličky fungují jen omezeně

A tak dělá všechno sám, hezky od svítání do soumraku. Dokud tělo a hlava dovolí. Na cvičení a kvalitní jídlo pochopitelně není čas. A tak se stres kupí a kupí. Jak se ho zbavit? No, metody jsou různé, od přejídání se fastfoodem přes rande s ledničkou v 10 hodin večer až po tvrdý alkohol, drogy nebo lehké dívky.

Tlak v byznysu je obrovský a takové chování není nic neobvyklého. Problém je, že tyto berličky fungují jen dočasně a ve finále celý problém jenom prohlubují. Ruku na srdce, jak dlouho myslíte, že člověk takový životní styl vydrží? Moc dlouho ne. V lepším případě podnikatel dostane lehčí facku od života, aby se probíral, v tom horším se jednoho dne probudí v nemocnici na kapačkách.

Byznys nemá rád punk

Samozřejmě jsou mezi námi tací, kteří makají 16 hodin denně a žijí divokým životem, protože jak sami říkají, jsou nesmrtelní a práce je baví. Ti většinou končí úplně nejhůř. Odpusťte mi, že to maličko dramatizuji, já se jenom snažím, abychom to nebrali na lehkou váhu, protože ty případy vidím dnes a denně.

Sám jsem prožil období, které s vyhořením hraničilo. Naštěstí jsem si to uvědomil včas, začal cvičit, lépe jíst, trochu jsem si odpočinul a zařekl jsem se, že do takového stavu už se nikdy nechci dostat. Začal jsem říkat většině věcí ne a tvrdě prioritizovat. Výsledkem je, že jsem zdravější, spokojenější a daří se mi ve všech ohledech lépe. Kdybych nezvolnil, kdo ví, jestli bych dnes tento článek psal.

JIŘÍ JEMELKA A JPF CZECH

Jiří Jemelka je jednatelem společnosti, která díky týmu interim manažerů pomáhá budovat prosperující a stabilní české a slovenské firmy střední velikosti a přispívá tak v ČR a SR k obnově podnikatelského ducha založeného na hodnotách, jako jsou charakter, etika, pracovitost, služba a kvalitní řešení problémů zákazníka.

Každý člen JIP týmu je osobnost s mnohaletými zkušenostmi. Know-how vychází z mnohaleté praxe, neustálého vzdělávání i z charakterových rysů jednotlivých manažerů. Ti do firem vnášejí nejen pevný řád a jasný směr, ale především svou zkušenost a také plnou odpovědnost za každý krok a rozhodnutí. Také proto Jednotka intenzivní péče pro firmy jako jediný subjekt svého druhu na trhu nabízí všem klientům Risk Free Garanci: pokud nesplní předem dané měřitelné cíle, klient za jejich služby neplatí.

Magické pilulky nejsou

Stejně jako nevybudujete firmu mávnutím kouzelného proutku ani nahromaděním stresu se nezbavíte spolknutím magické pilulky, i když se o to část národa snaží a na Západě se o tom mluví jako o něčem naprosto běžném. Zkratky nefungují nikde. I psychická pohoda je o tvrdé práci. Základem je fyzická aktivita, která uvolňuje stres a vyplavuje blahodárné endorfiny. Ruku v ruce s tím jde kvalitní strava, protože co do sebe dáme, takovou máme energii. Rozhodně extrémně pomůže i kvalitní rodinné zázemí a klid doma, to ale také není zadarmo a člověk se o něj musí přičinit. Především je ale nutné se naučit říkat NE. Kdykoliv řeknete něčemu NE, říkáte ANO něčemu jinému. To pravé umění života je v tom, říkat NE věcem, které mi škodí, abych měl prostor říct co nejčastěji ANO tomu, co mi prospívá. Ze začátku je to těžké a někdy se to neobejde bez otřesů. Život máme ale jenom jeden a zdraví taky. Položit ho na oltář firmě není hrdinství, nýbrž čirá hloupost. Jde to i jinak. ■

JIŘÍ JEMELKA, JPF Czech

ARROWS

ETL Global

**Právo a daně
na nejvyšší
úrovni**

**Váš
poradenský
one stop shop**

**Právo
a daně
bez hranic**

**JUDr. Jakub Dohnal,
Ph.D., LL.M.**
advokát, řídicí partner

Mgr. Jakub Oliva, LL.M., MSc.
vedoucí advokát,
specialista na pracovní právo

Mgr. Vojtěch Sucharda
advokát,
partner

Mgr. Libor Zbořil
advokát, partner, vedoucí
střediska Hradec Králové

Sledujte náš
LinkedIn

Proč
ARROWS?

Známe vítěze udržitelného podnikání

Letošní ročník soutěže SME EnterPRIZE 2023 pořádaný Generali Českou pojišťovnou už zná své vítěze. První místo v kategorii mikro, malé a střední podniky obsadila jihomoravská firma Sonnentor, která se věnuje ekologickému pěstování a zpracování bylin. V nové kategorii startupů zvítězila společnost myco vyrábějící materiál z podhoubí, který dokáže nahradit polystyren.

TOP 10 finalistů v kategorii mikro, malých a středních podniků na pódiu v Pražské křižovatce

Soutěž SME EnterPRIZE podporuje udržitelné podnikání u firem v SME segmentu a vůbec poprvé u živnostníků a startupů. „Malé a střední podniky jsou základním stavebním kamenem české ekonomiky, a proto je velmi důležité podporovat jejich transformaci k udržitelnému chování,“ sdělila Petra Nováčková, manažerka udržitelnosti Generali České pojišťovny. Do třetího ročníku se přihlásila téměř stovka firem a startupů z celého Česka. Všechny spojuje jedna věc, udržitelný přístup k podnikání. Odborná porota měla v letošním roce opravdu těžké rozhodování. Sešla se řada společností z potravinářského a textilního odvětví nebo ze zemědělství. Vůbec poprvé se vybíraly společnosti z kategorie startupů.

Pestrost cirkulární ekonomiky

Nejvíce odbornou porotu přesvědčil jihomoravský Sonnentor, který se zabývá ekologickým zpracováním bylin do čajů, koření a jiných pochu-

tin. Na českém trhu působí přes 30 let a řídí se jednotlivými pilíři, jako jsou udržitelnost, férovost, inovace a další. Pracují s ohledem na životní

TOP 10 MALÝCH A STŘEDNÍCH FIREM

(sdílené 4.–10. místo je v abecedním pořadí):

1. Sonnentor, s. r. o.
2. Biopekárna Zemanka, s. r. o.
3. Progres Ekotech, s. r. o.
- Bamboolik, s. r. o.
- Cambodian, s. r. o. – projekt.pepper.field
- CERVUS, s. r. o.
- HERUFEK, s. r. o.
- rPET InWaste, s. r. o.
- Selekta Pacov, a. s.
- Výzkumný Technologický Institut, s. r. o.

prostředí, zaměstnávají znevýhodněné lidi, zakládají si na lokálních surovinách a transparentním podnikání. „Sonnentor začal s prodejem bio čajů a koření v době, kdy u nás o ekologickém zemědělství a biopotravinách neměl nikdo ani ponětí. Podařilo se jim vybudovat opravdu ukázkovou firmu, kde se udržitelnost promítá do všech oblastí. Dokonce i budovy, kde sídlí, přizpůsobují maximálně environmentálním požadavkům,“ vysvětluje předsedkyně poroty Helena Továrková rozhodnutí o vítězi.

Druhé místo obsadila Biopekárna Zemanka působící na českém trhu s potravinami již 17 let. V současné době vyvážá své produkty do deseti zemí. Vyrábí chutné a kvalitní sušenky a oplatky z biopotravin, ale i z bioodpadu. Zabývá se cirkulárním potravinářstvím, jež funguje na principu zpracování bioodpadu v potravinářství stále velice nedoceneného. Přitom mnohdy obsahuje velké množství živin a vitaminů. Jedná se například

Zprava Helena Továřková (ředitelka nadace Veronica a předsedkyně poroty SME EnterPRIZE), Roman Juráš (CEO Generali Česká pojišťovna) a Kamila Šťastná ze Sonnentoru (1. místo v kategorii malých a středních firem)

Zleva Miroslav Singer (bývalý guvernér ČNB a hlavní ekonom a ředitel pro institucionální vztahy Generali Holding), Jan Zeman, CEO v Biopekárna Zemanka (2. místo v kategorii malých a středních firem) a Helena Továřková

Zprava Václav Běťák ze Sadů sv. Prokopa (2. místo v soutěži SME EnterPRIZE 2022), Helena Továřková a Nella Janáková z Progres Ekotech (3. místo v kategorii malých a středních firem)

Zprava Miroslav Singer, Helena Továřková, David Minařík (CEO, myco, s. r. o., vítěz v kategorii startupů), Roman Juráš a Filip Krůta (manažer EkoTech hubu projektu agentury CzechInvest)

o využití pivovarského mláta, zeleninových a ovocných výlisků nebo kávové sedliny od řady velkých podniků.

Na třetí příčce se umístil rodinný podnik Progres Ekotech. Firma ze severní Moravy řeší palčivý problém regionu díky své jedinečné patentové chráněné technologii. Zpracovává totiž hutní a slévarenské odpady, ze kterých vyrábí brikety, a ty vrací jako cenné vstupní suroviny zpět do výroby. Díky tomuto systému nekončí odpad na skládce. Tím naplňuje ideu cirkulárního hospodaření. Celý tento proces je výrazně méně energeticky náročný než jiné alternativy na zpracování dostupné na trhu.

Vítězové si odnesli finanční prostředky na podporu svého podnikání, mediální zviditelnění svých aktivit a díky mezinárodnímu rozměru soutěže i příležitost k networkingu a rozvíjení svého byznysu na zahraničních trzích.

Poprvé budou moci využít poradenství od organizací CIRAA Advisory – poradenské a konzultační společnosti zaměřující se na oblast cirkulární ekonomiky napříč všemi ekonomickými segmenty, a INCIEN – institutu cirkulární ekonomiky. Kromě toho bude jedna z prvních tří společností reprezen-

tovat české udržitelné podnikání na celoevropské úrovni soutěže SME EnterPRIZE. „Mezinárodní kolo soutěže proběhne letos v listopadu v Bruselu a je výbornou příležitostí, jak udržitelný byznys Česka představit evropským zemím a tím získat nové a cenné kontakty,“ popisuje Petra Nováčková.

Nahradí mycelium polystyren

Letošní ročník byl obohacen vůbec poprvé o novou kategorii startupů. Tato oblast vznikla pod záštitou agentury CzechInvest. „V Česku působí obrovské množství firem, které udržitelným podnikáním dosahují velkých úspěchů a jsou ve

svých oborech velmi inspirativní. Máme radost, že se soutěž rozšířila i o startupy a CzechInvest toho mohl být součástí,“ říká Filip Krůta, manažer EkoTech hubu projektu Technologická inkubace agentury CzechInvest a jeden z porotců startupové soutěže. Do soutěže se přihlášily desítky startupů s rozmanitými udržitelnými projekty, z nich TOP 5 postoupilo do finále. Následně odborná porota vybrala vítěze kategorie. Tím se stala společnost myco, která vyrábí a vyvíjí přírodní materiál z podhoubí a odpadů ze zemědělského a dřevozpracujícího průmyslu. Materiál vyrobený z mycelia je inovativní a do budoucna má velký potenciál ve stavebnictví. Uplatnění materiálů z podhoubí je široké, dokážou například nahradit polystyren jako výplňový materiál.

Do TOP 5 nejlepších startupů se dostaly následující: Arbo Technologies, kteří skrze data zefektivňují péči o městskou zeleň, firma Grig Distribuce, která vyrábí potraviny z hmyzu, iEcoHaus – startup vyrábějící prací papírky a firma V pytlí s projektem vo.ba.l, jež vyrábí znovupoužitelné voskované látkové obaly na potraviny. ■

PAVLÍNA ADÁMKOVÁ

GENERALI
ČESKÁ POJIŠŤOVNA

SME
EnterPRIZE

Více informací na:

www.sme-enterprize.cz
www.sme-enteprize.com

Hyperautomatizace přinese úspory i rychlejší růst

Je to paradox, ale dokonce i některé české miliardové firmy s nejmodernější a technologicky špičkovou výrobou řeší veškerý obchod stále ještě přinejlepším v Excelu, nebo dokonce jen s tužkou a papírem. Chybějící vyspělé řešení pro obchod a jeho navázání na další firemní systémy české firmy sráží ve světě. Snižují konkurenceschopnost a brzdí expanzi. Ve výrobním sektoru i proto čím dál tím víc rezonuje takzvaná hyperautomatizace.

Většina výrobních firem, které jsem mohl detailněji poznat, píše velmi podobný příběh. Obvykle mají zainvestováno do samotných výrobních technologií a mají vyřešené ERP systémy pro plánování a automatizování veškerých podnikových procesů. V dnešním výrazně zákaznický orientovaném světě se ale čím dál tím jasněji ukazuje, že ani sebelepší ERP už prostě k úspěchu nestačí.

Vytuněné ERP a strádající CRM

Výrobní firmy totiž dosud (až na výjimky) úplně přehlížely CRM systémy pro řízení obchodních

příležitostí a vůbec veškerých procesů na straně zákazníků. CRM typicky ve výrobní firmě buď chybí, je zastaralé, nebo s ERP systémem nekomunikuje, a to způsobuje značnou neefektivitu.

**■ SPOLEČNOST GARTNER
PŘEDPOVÍDÁ, ŽE DO ROKU 2024
UMOŽNÍ HYPERAUTOMATIZACE
ORGANIZACÍM SNÍŽIT PROVOZNÍ
NÁKLADY O 30 %.**

Všechny tři obvyklé scénáře znamenají jediné – výrobní firmy narážejí na limity dalšího růstu a nemožnost kvalitně automatizovat. Zatímco v jiných segmentech se do CRM systémů v posledních letech mohutně investovalo, manufacturingu trochu ujel vlak. Pokud už u nás výrobní firma nějaký CRM systém má, jde o nějaké malé lokální řešení, které ale podnik svými potřebami dávno přerostl. A to je samozřejmě špatně. V zahraničí přitom výrobní firmy v mnohem větší míře využívají komplexní CRM platformy typu Salesforce, které se dovedou přizpůsobovat velikosti

a aktuálním potřebám podniku. V podstatě rostou bez limitů společně s firmou.

Cloudové prozření

Změna už ale začala i u nás. Tak jako v mnoha jiných oblastech, i zde pomohl věci uspořádat covid. Na jedné straně vzrostla potřeba flexibility veškerých firemních systémů a na straně druhé se začalo mnohem více hledět i na ekonomickou a energetickou náročnost provozu těchto systémů. Obě tyto skutečnosti se přičinily o to, že i výrobní firmy začaly být otevřenější do té doby obávanému cloudu, cloudovým ERP i CRM systémům a jejich novým možnostem.

Současná ekonomická i společenská situace však vyžaduje něco navíc. Je to efektivita, která dnes rozhoduje o úspěchu, a platí to i při snaze automatizovat. Firmy automatizovat stále chtějí, ale mnohem častěji si kladou otázky typu Jak to udělat, aby automatizace byla efektivní a přinesla úspory? Odpovědí je nový trend tzv. hyperautomatizace, která spočívá ve spojení několika dosud izolovaných automatizačních procesů použitím pokročilých technologií. Příkladem může být využití AI za účelem ještě větší automatizace procesů, což umožňuje eliminovat datová síla a dále zlepšit efektivitu a rozhodování. Například respektovaný americký expert Nicholas Colisto z výrobní společnosti Avery

Dennison říká, že jeho firma v reakci na inflaci investuje do automatizace a dalších technologií zejména s cílem zlepšit interakci se zákazníky, lépe řídit strukturu a výši nákladů a omezovat rizika: „Investujeme do programů hyperautomatizace, abychom využili všechny relevantní automatizační technologie k automatizaci procesů v rámci IT a dalších funkcí s cílem intenzivněji aktivizovat zákazníky, optimalizovat náklady a snížit rizika.“

**■ PODLE SPOLEČNOSTI DELOITTE
JIŽ 53 % ORGANIZACÍ ZAČALO
ZAVÁDĚT ROBOTICKOU
AUTOMATIZACI PROCESŮ A V
PŘÍŠTÍCH DVOU LETECH SE TENTO
PODÍL ZVÝŠÍ NA 72 %.**

Automatizace nesmí sedět v koutě

Hyperautomatizace reaguje na neefektivitu dílčích, osamocených projektů automatizace. Podle společnosti Deloitte sice již 53 % organizací začalo zavádět robotickou automatizaci procesů a očekává se, že v příštích dvou letech se tento podíl zvýší na 72 %, problémem však je, že mnoho případů použití automatizace je izolova-

ných a slouží jedinému nebo velmi omezenému účelu.

V roce 2023 proto můžeme čekat, že přední organizace přejdou ke strategičtějším celopodnikovým automatizacím. Společnost Gartner předpovídá, že do roku 2024 umožní hyperautomatizace organizacím snížit provozní náklady o 30 %. Uprostřed rostoucí ekonomické nejistoty hyperautomatizace urychlí digitální transformaci a podpoří efektivní růst.

Hyperautomatizace ve výrobní firmě

Hyperautomatizace tedy spočívá v určité reformě provozních procesů, která má za úkol tyto procesy zefektivnit a snížit tak náklady. A to je přesně to, co nyní nejvíc potřebují právě výrobní firmy, které mají podobných oddělených procesů desítky až stovky a musí je nezbytně integrovat.

Největší smysl dává hyperautomatizace ve firmách, které vyrábějí komplexní a složitější produkty nebo produkty na míru. Obecně se investice do hyperautomatizace vyplatí firmám s ročním obrátem nad 300 milionů korun a také firmám s přesahem do zahraničí nebo s ambicí expandovat. To samé platí i o firmách s několika dceřinkami.

CRM jako začátek

Kde ale s hyperautomatizací začít, pokud se pro ni rozhodnu? Jak už jsem popsal v úvodu, jedním z typických problémů ve výrobních firmách je diskomunikace mezi ERP a CRM systémem. Jejich sladění může být prvním cílem.

Hyperautomatizace je ovšem velmi komplexní a náročný projekt. Obvykle trvá i několik let a vyžaduje vysoké nároky na finanční i lidské zdroje. O to důležitější je dobrá příprava celého projektu. Z tohoto důvodu jsme i v Enehanu vytvořili speciální oddělení business consultingu, které má za úkol posoudit současnou situaci firmy a doporučit nejlepší postup, vhodné produkty, způsob financování, rozdělení úkolů, navrhnout časový harmonogram a zajistit řadu dalších nezbytných úkonů.

Podobná příprava pod dozorem někoho, kdo má s transformačními a automatizačními projekty mnoholeté zkušenosti, je, řekl bych, až nutným předpokladem úspěchu. Pokud se celý projekt povede, odměnou budou nejen úspory provozních nákladů nebo větší flexibilita, ale také úplně jiný zákaznický zážitek.

Příkladů takového úspěchu zatím u nás není mnoho, ale velmi dobře se tohoto nelehkého úkolu zhostila třeba společnost Vekra, které se podařilo kromě obchodních procesů zautomatizovat například i plánování montážních výjezdů. Věřím, že podobných úspěšných hyperautomatizačních projektů bude v příštích letech v našich výrobních firmách rychle přibývat a budou tak moci obstát i v zahraniční konkurenci. ■

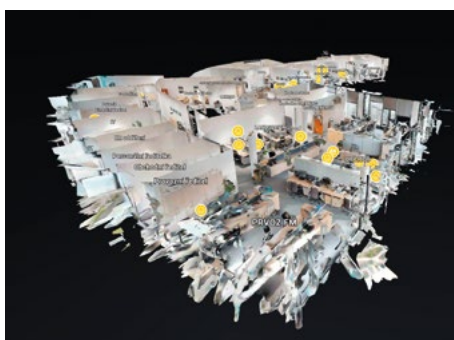
JAROSLAV LUC, Enehan, Senior Business Consultant

Praktický pohled na digitalizaci objektů a budov

Nové možnosti (nejen) pro facility management

Digitalizace se nevyhýbá žádnému odvětví. A v každém přináší celou řadu výhod. Atalian nově nabízí službu 3D skenování budov pomocí 3D kamer, což je inovativní způsob získávání přesných a detailních 3D modelů různých prostor. Metoda umožňuje zachytit vnitřní i vnější části budov v jednom vysoce kvalitním modelu, přitom je proti tradičním metodám rychlejší, přesnější a efektivnější.

3D skenování budov pomocí 3D kamer je prvním krokem k získávání přesných a detailních 3D modelů různých typů budov pomocí pokročilých technologií snímání a zaznamenávání prostorových dat. Metoda využívá kombinaci technologií, jako je LiDAR a snímání obrazu, díky nimž dokáže věrně zaznamenat geometrické informace i vizuální detaily budov. Prostorové skenování budov nachází i v Česku široké uplatnění a prosazuje se postupně v mnoha oblastech. Mezi hlavní patří bezpochyby architektura, stavebnictví a správa nemovitostí, ale využití najde i při ochraně kulturního dědictví, v průmyslu a dalších oblastech. Technologie totiž otevírá zcela nové možnosti v oblasti vizualizace, dokumentace a plánování využití budov.

Výhody 3D skenování budov

Při využití prostorového skenování oceníte především rychlost a přesnost: Při dosahu 20 metrů a přesností odchylky jen ± 20 mm si navíc můžete

VÝHODY A PŘÍNOSY 3D SKENŮ BUDOV

Architektura a stavebnictví

3D skenování umožňuje detailní a přesné zobrazení stávajících budov. Architekti a stavitelé mohou využít tyto skeny k vytvoření digitálních modelů budov, které slouží jako podklad pro plánování a návrh nových staveb. Tím se zvyšuje přesnost a efektivita projektů.

Renovace a rekonstrukce

Při renovacích a rekonstrukcích je 3D skenování cenným nástrojem pro sběr informací o stávajících stavbách. Pomocí skenů je možné získat přesné rozměry, tvary a detaily, což usnadňuje plánování a design renovací. Také umožňuje vizualizovat a simulovat různé scénáře před zahájením prací.

Dokumentace a správa nemovitostí

3D skenování budov umožňuje vytvořit podrobnou digitální dokumentaci nemovitostí. Tato dokumentace může být využita při správě nemovitostí, například při údržbě, plánování výměn zařízení nebo zajištění dodržování předpisů.

Virtuální prohlídky a prezentace

Skeny budov lze využít k vytvoření virtuálních prohlídek. To umožňuje lidem prozkoumat a prohlédnout si budovy z pohodlí svého domova nebo kanceláře. Virtuální prohlídky jsou často využívány realitními agenturami při prodeji nemovitostí nebo pro prezentaci historických a kulturních památek.

Bezpečnost a plánování evakuace

3D skenování budov může pomoci při plánování evakuace a zlepšení bezpečnosti. Na základě skenů je možné vytvořit modely budov obsahující informace o východech, překážkách, únikových trasách a dalších důležitých prvcích, což usnadňuje plánování a školení ohledně evakuace.

Průmysl

3D skenování lze využít při kontrole kvality a monitorování výrobních zařízení, při návrhu a optimalizaci prostor v průmyslových objektech a při plánování inženýrských projektů.

SKENOVÁNÍ BUDOV POMOČÍ 3D KAMER VE TŘECH KROCÍCH

Příprava budovy a příslušenství na skenování

Před samotným skenováním je potřebné připravit prostor a zabezpečit, aby byl čistý a bez překážek. Můžete též označit okna a jiné specifické prvky, které mají být zachyceny.

Vlastní skenování

3D kamera Matterport Pro3 umožňuje rychlé a efektivní skenování prostoru. Kamery snímají okolní objekty pomocí technologie LiDAR a sbírají data o hloubce, barvách a texturách.

Následné zpracování dat a tvorba 3D modelu budovy

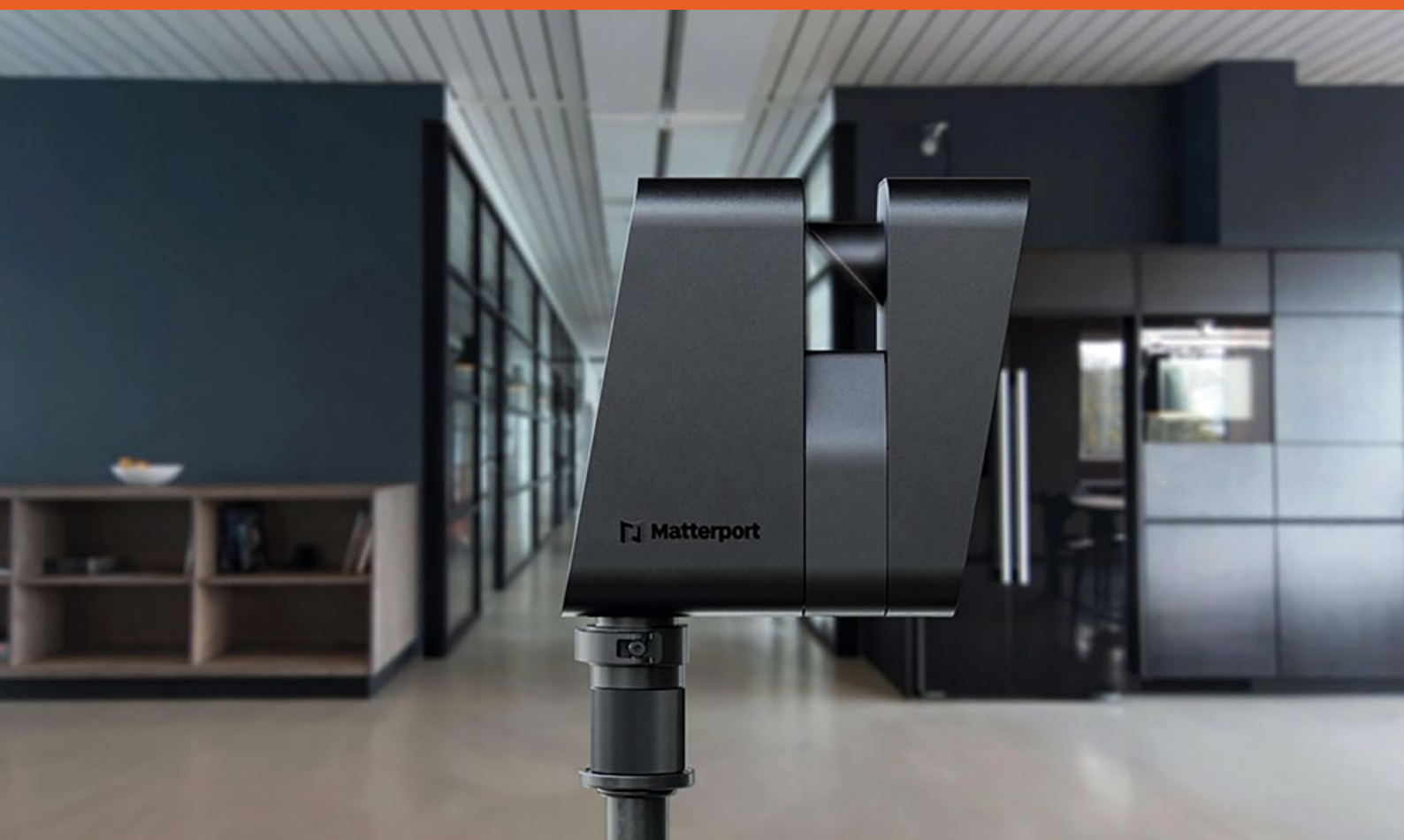
Po skenování se data zpracují a vytvoří se vysoce kvalitní 3D modely budov. Tyto modely mohou být použity v různých oblastech, jako je architektura, stavebnictví, realitní trh a mnoho dalších.

být jisti vynikající kvalitou výsledných modelů. Rychlé skenování umožní efektivně skenovat rozsáhlé prostory a získat kompletní 3D model budovy v krátkém čase. To šetří čas a zvyšuje produktivitu. A také snižuje náklady, protože jedno skenování zahrnuje celý objekt, což eliminuje potřebu opakovaného skenování jedné plochy. Zanedbatelné není ani zlepšení bezpečnosti a zdraví při práci – při skenování totiž není potřebná přítomnost žádného člověka, což snižuje riziko úrazů a zvyšuje bezpečnost. Podtrženo sečteno, 3D skenování budov je dokonalým příkladem efektivního využití možností moderních technologií. ■

PETR SIMON

VYTVÁŘEJTE VIRTUÁLNÍ PROHLÍDKY

PŘENESETE ŽIVOU REALITU DO
VIRTUÁLNÍHO SVĚTA.

Jste připraveni na revoluci ve vizualizaci prostoru? S 3D kamerou od Atalian se otevírají nové možnosti digitálního skenování, které přinášejí realistické a přesné reprezentace skutečných místností.

WWW.ATALIAN.CZ

Podmanivá vůně a léčivé účinky Levandulového statku

Lukáš Drlík se na počátku minulé dekády rozhodl otevřít novou kapitolu rodinného statku v Bezděkově u Úsova a společně s manželkou Veronikou zde zasadil prvních 500 rostlinek levandule. Dnes jich zde najdeme přes 35 tisíc. Na Levandulovém statku se toho přitom děje mnohem víc, v červenci zde proběhne další ročník hudebního Levandulového festivalu. Čím všim si Lukáš Drlík, který se v posledních letech stal hospodářem statku i ředitelem festivalu, splnil sny?

LEVANDULOVÝ STATEK V ČÍSLECH

36 500 sazenic levandulí
3,3 hektarů levandulových polí
7 ročníků Levandulového festivalu

Do levandulového podnikání se Lukáš Drlík pustil s cílem, aby se mu lépe usínalo. „Minulá zaměstnání mě dlouhodobě nenaplněovala, proto jsem se vrátil na náš rodinný statek. Vždy když si večer lehnou do postele, vybavím si aspoň tři hezké věci, které jsem v daný den zažil, a zamyslím se, co bych chtěl dokázat zítra,“ doporučuje a dodává: „Nikdy předtím jsem něco takového neměl. Díky levandulím se mi teď spí lépe než kdykoliv dřív.“ Hlavní motivace manželů Drlíkových však s kvalitou spánku a uvolňujícími účinky levandule nesouvisela. Svým dětem chtěli předat něco, na co můžeme být všichni hrdí. V názvu Levandulový statek figurují dvě slova, která pro malebné místo v okrese Šumperk hrají důležitou roli. „Hlavní myšlenkou nebyla levandule, ale samotný statek. Podle kronik víme, že naše rodina na tomto místě žije přes 600 let,“ říká Lukáš Drlík. Po zkouškách se všemi možnými bylinkami si nakonec Lukáš a Veronika nejvíce oblíbili levanduli. Zaujala je její vůně i škála využití. Spojili se proto s manželi Duškovými z olomouckého pracoviště Výzkumného ústavu rostlinné výroby, kteří v minulosti dokonce vyšlechtili vlastní odrůdy levandule.

Levandulové dobroty i festivaly

Existuje zhruba 40 odrůd levandulí v Evropě, z nichž každá se hodí na něco trochu jiného.

POHLED ODBORNÍKA

Pomáhali jsme s financováním a rekonstrukcí Levandulového statku či nedaleké kavárny. Na panu Drlíkovi oceňuji, že se své vize nebojí realizovat. Loni jsme se v Bezděkově zúčastnili Levandulového festivalu, letos se chystáme také na sérii FarmFest, která se koná na čtyřech místech po republice. Propojení České spořitelny a Levandulového statku by do budoucna mohlo pokračovat financováním dalších aktivit a projektů, které vždy mají duši. Osobně si nemůžu vynachválit pohodovou atmosféru bezděkovského statku.

PETR VAVŘÍN
ředitel firemního centra Olomouc

ČESKÁ
spořitelna

Více informací na:
www.csas.cz/firmy

CO ZNAMENÁ FINANČNÍ ZDRAVÍ PRO VAŠI FIRMU?

Finanční zdraví nutně nepředstavuje svobodu, že si jako farmář můžu jezdit po dovolených. Znamená, že jsme schopni veškeré situace hradit z vlastních peněz. Jinými slovy dokážeme i nenadálé scénáře finančně zabezpečit.

LUKÁŠ DRLÍK

Foto archiv České spořitelny

V Bezděkově najdeme třeba tradiční levanduli lékařskou krajovou, která se historicky poprvé vypěstovala v Brně už během 50. let 20. století. „Díky nízkému obsahu silic je velice vhodná do potravinářství. Svou lahodností se samozřejmě hodí do limonád a dezertů, ale vaříme třeba i levandulovou klobásu, kávu nebo pivo,“ vyjmenovává Lukáš Drlík.

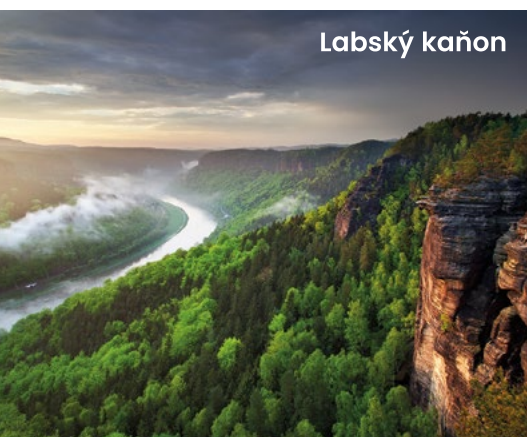
Už sedmým rokem se v Bezděkově pořádá Levandulový festival se zvučnými hudebními hvězdami i nezaměnitelným prostředím. „Lidé u nás poslouchají živou muziku, leží při tom na dece v levandulových polích a popíjejí levandulové víno,“ líčí hospodář statku, který se nečekaně stal zároveň ředitelem festivalu. Přestože akce letos na začátku července přivítá hudební hvězdy jako Yo-Yo Band a Thom Artway, hlavním lákadlem zůstává nezaměnitelná atmosféra Levandulového statku. V tomto roce Lukáš Drlík spoluorganizuje také FarmaFest, sérii farmářských marketů a festivalů, které zájemce zavedou na místa napříč republikou, třeba do Obory, Prosečné a Ratibořic.

S prací Lukášovi a Veronice pomáhají brigádníci i další členové rodiny. Do budoucna by kromě festivalů a stávajících levandulových aktivit rádi nechali postavit prosklené posedy, a především rozhlednu v kopcích, ze které by šlo pozorovat rozkvetlá pole a okolní hory. Nabízí se otázka, jestli už hospodářům statku nezačala vůně levandulí lézt na nervy. „Právě že vůbec,“ usmívá se Lukáš Drlík. „Je to snad čím dál lepší. Levandule má tak krásnou vůni, že se nikdy neomrzí.“ ■

PETR VAVŘÍN

LABSKÁ STEZKA V ÚSTECKÉM KRAJI

Kam na cyklovýlet?

Labský kaňon

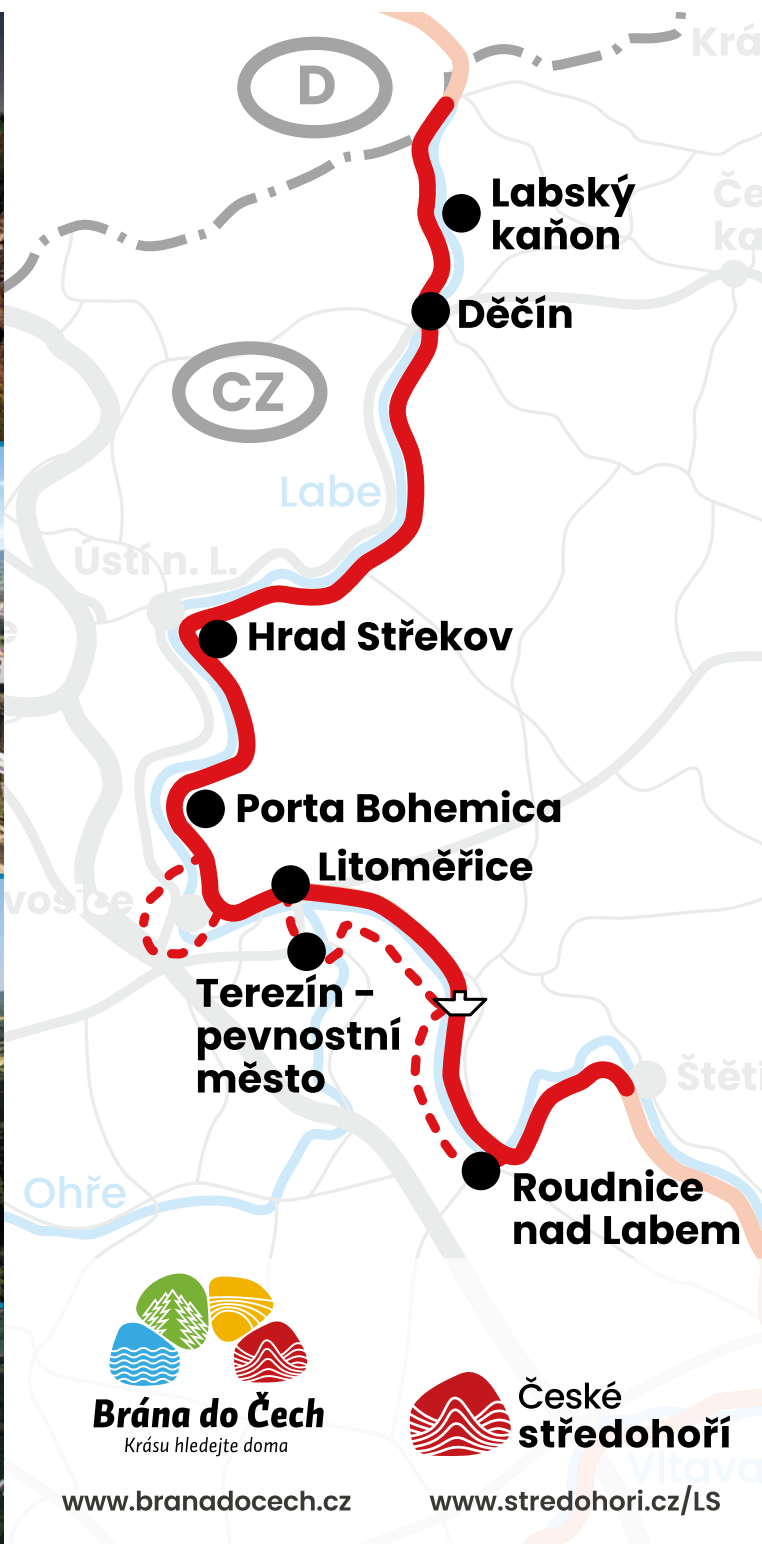
Děčín

Porta Bohemica

Pevnostní město Terezín

Hrad Střekov

Litoměřice

Roudnice n. L. -
Lobkowiczský zámek

Brána do Čech
Krásu hledejte doma

www.branadocech.cz

**České
středohoří**

www.stredohori.cz/LS

@labskastezkaUK

@labskastezkaUK

Za obchodem do zahraničí: Polsko a Kyrgyzstán

Jedna země blízká, druhá vzdálená. Jak zeměpisně, tak kulturně. Jedna leží u moře, druhá ve vnitrozemí v horách, které navazují na nejvyšší pohoří světa. Na stránkách Komory znovu obouváme pomyslné toulavé boty a vydáváme se za obchodními příležitostmi v zahraničí. Věcné informace citujeme ze souhrnných teritoriálních informací, které připravuje Ministerstvo zahraničních věcí a publikuje je podnikatelský portál Businessinfo.cz.

Polsko – středoevropská země u moře

Poláci jsou velmi hrdí na svou zemi, její tradice a historii. Jsou si ale také velmi dobře vědomi ekonomického růstu země v posledních letech a potenciálu pro zahraniční firmy a investory, včetně těch českých. Při působení v Polsku nesmíme zapomínat na hluboké katolické založení Poláků a z toho vyplývající silné postavení katolické církve, které je patrné např. ve vzájemném vztahu politiky a církve, ve způsobu slavení náboženských svátků (v kontrastu s profánností českých Vánoc a Velikonoc) či ve vlivu církve na základní školství. Polsko sousedí se širokým spektrem zemí – od vyspělého Německa přes Česko a Slovensko až po Bělorusko a Rusko. Je členem EU a v podstatě všech zásadních mezinárodních organizací. V současné době se Polsko stává klíčovým infrastrukturním a logistickým uzlem regionu. Velkou roli v tom hrají vládní investiční programy k rozvoji silniční a železniční infrastruktury, podpoře intermodální dopravy, zkapacitnění přístavů a překla-

dišť či modernizaci energetiky i rozvoji digitální infrastruktury.

Válka na Ukrajině způsobila bezprecedentní humanitární a migrační krizi, která se promítla do změny priorit polské rozvojové politiky, zejména v oblasti humanitární pomoci. Plán rozvojové spolupráce na rok 2022 byl upraven tak, aby zajistil více prostředků na pomoc Ukrajině a uprchlíkům z této země. Prioritou polské rozvojové pomoci bude zároveň její obnova a podpora ukrajinských institucí a společnosti v reakci na válku.

Čím Češi zaujmou

Pro Česko je Polsko jedním z nejvýznamnějších obchodních partnerů. Na straně vývozu je třetí po Německu a Slovensku, na straně dovozu a celkovým objemem obchodní výměny je rovněž třetí, v obou případech po Německu a Číně. Mezi perspektivní obory, ve kterých se podle portálu Businessinfo.cz mohou prosadit Češi,

bezesporu patří dopravní infrastruktura. Polsko aktivně rozvíjí silniční síť s důrazem na budování dálnic, rychlostních silnic, mostů a obchvatů měst. V Národním programu výstavby silnic s výhledem do roku 2033 počítá celkem s 6,1 tisíci km nových komunikací s celkovým objemem investic ve výši téměř 300 mld. PLN (1,57 mld. CZK). Příležitosti pro české firmy skýtají hlavně doplňující vládní programy na vybudování přibližně 100 městských obchvatů na území celého Polska a 21 mostů přes největší polské řeky. Slibný potenciál mají firmy působící v segmentu letectví.

Zajímavá je i energetika. Výroba elektřiny v Polsku dosáhla v roce 2022 historicky nejvyšší úroveň a přesáhla hodnotu 175 TWh. Dominantním zdrojem v polském energetickém mixu jsou stále uhelné elektrárny budované v 60. a 70. letech minulého století a nejpozději do roku 2030 Polsko musí investovat do modernizace těchto zdrojů. Rozvinout musí i obnovitelné zdroje energie.

Polsko prožilo v posledních letech také silný rozvoj e-commerce. Láká do země investice globálních technologických gigantů a stává se regionálním centrem cloudových služeb. Toto prostředí vytváří podmínky pro digitální transformaci firem v celém regionu a představuje příležitosti pro technologické a IT firmy. Silnou pozici má v Polsku také odvětví vývoje a produkce počítačových her.

Ve srovnání s některými západoevropskými zeměmi je Polsko stále ve fázi rozvoje ve využívání inovací a technologií. Proto mají zajímavé příležitosti české firmy, které se zaměřují na robotizaci, automatizaci a inovativní řešení.

Stabilní růst v počtu a hodnotě nových zakázek zaznamenává i stavebnictví. Velké vládní programy v oblasti liniových staveb nastavují dlouhodobé finanční a projektové rámce doplněné o finanční prostředky z fondů EU. Významnou příležitostí pro české firmy je bytová a komerční výstavba, která v Polsku tvoří asi 20 % celého sektoru. Stojí za tím také legislativní nastavení povolených procesů, které jsou rychlé a předvídatelné.

Jednou z priorit polské vlády je zlepšení celkové úrovně zdravotnictví. Za cíl si stanovila do roku 2025 dosáhnout průměrných výdajů na veřejné zdravotnictví ve výši 7 % HDP. Příležitosti pro české firmy budou především v modernizaci polských nemocnic a jejich vybavení a dále v digitalizaci celého sektoru.

Perspektivní je železniční sektor. S hustotou 6,2 km železničních tratí na 100 km² je polská železniční síť stále pod evropským průměrem. Rozvoj této infrastruktury tak patří k vládním infrastrukturálním prioritám. Stát navíc investuje miliardy eur do modernizace vlakových nádraží a vozového parku. Zde se mohou české firmy ucházet o zakázky přímo, nebo alespoň jako subdodavatelé dalších výrobců kolejových vozidel, kteří v Polsku působí. A zapomenout nesmíme na výzkum, vývoj, inovace a vzdělávání. Polské vládní výdaje na vědu a výzkum dosáhly v roce 2021 dle údajů evropské statistické služby Eurostat výše 1,44 % HDP. Přes-

tože je to stále výrazně méně, než činí průměr zemí Evropské unie (2,26 % HDP), nedá se Polsku upřít, že se v posledních letech na ostatní členské země dotahuje. Roste také počet odborníků pracujících ve vědě a výzkumu. V průmyslu jsou tahouny inovací především velké firmy v tradičních sektorech (farmacie, těžba uhlí, zpracování ropy). Priority dalšího rozvoje sektoru stanovila polská vláda ve strategickém dokumentu Národní vědecká politika.

Jak se prosadit

Pro úspěch na polském trhu je potřeba nalézt dobrého a spolehlivého obchodního partnera, což je ale velmi obtížné a vyžaduje to osobní kontakty. Proto se hodí využít zkušenosti zástupců a kanceláří českých podniků sídlících v Polsku. První kontakty je rovněž možno získat prostřednictvím ekonomického úseku zastupitelského úřadu ve Varšavě, kanceláře CzechTrade a honorárních konzulátů v Czeszochowě, Bydhošti, Vratislavi, Lodži, Poznani a Štětíně, kde je možné získat seznamy polských dovozních a výrobních firem nebo velkoskladů. Ředitel zahraniční kanceláře CzechTrade Polsko Ivo Šipl radí, že před vstupem na polský trh je třeba mít jasnou vizi, obchodní strategii a informace o trhu: „Prozkoumejte trh a zjistěte, zda je váš produkt nebo služba zajímavá pro polské zákazníky. Podívejte se na konkurenci, preference spotřebitelů, ale i aktuální trendy v zemi.“

Ačkoliv mnoho Poláků v dnešní době mluví anglicky, znalost polského jazyka mnohem rychleji pomůže otevřít dveře a navázat ty správné kontakty. „Z mojí téměř desetileté praxe vím, že díky znalosti místního jazyka, ale i prokázání úcty k polské kultuře a historii můžete vytvořit silné obchodní vztahy. Pochopitelně za předpokladu, že máte zajímavý produkt.“ upozorňuje Šipl. S tím podle něj souvisí i kultura obchodního jednání. „Můj blízký polský přítel, majitel velké firmy, mi při každé příležitosti připomene, že Češi nerozumí tomu, jak se v Polsku dělá byznys. Konkrétně tím myslí, že je důležité budovat osobní vztahy, které

ZÁKLADNÍ ÚDAJE

Hlavní město	Varšava
Počet obyvatel	37,7 mil.
Jazyk	polština
Náboženství	římsko-katolické (91,9 %)
Státní zřízení	parlamentní republika
Hlava státu	prezident (od roku 2015 Andrzej Duda)
Hlava vlády	premiér (od roku 2017 Mateusz Morawiecki)
Název měny	złoty (PLN)

Cestování

Časový posun	není oproti SEČ
--------------	-----------------

Kontakty ZÚ

Velvyslanec	ne
Ekonomický úsek	Mgr. Jakub Rudý, PhDr. Jan Tomášek
Konzulární úsek	Mgr. Petr Jesenský
CzechTrade	Ing. Ivo Šipl
CzechInvest	ne

Ekonomika

2022	
Nominální HDP (mld. USD)	671,20
Hospodářský růst (%)	4,90
Inflace (%)	14,36
Nezaměstnanost (%)	5,39

Zdroj: Businessinfo.cz

jsou v Polsku ceněny. Udržujte tedy přátelský postoj a věnujte svým obchodním partnerům pozornost. Určitě doporučuji vyhnout se diskuzi na politická či náboženská témata, a být opatrný opatrný při vyjadřování. Je důležité mít pověst spolehlivého partnera a dobré reference.“

Roli podle Šipla hraje blízkost českého a polského národa. Sdílejí dlouhou historii, kulturu a geografickou blízkost. Tato blízkost vytváří zcela přirozenou vazbu lidských, ale i obchodních vztahů. Což se promítá zejména v příhraničním obchodu.

Kyrgyzstán – hornatá země pro zkušené

Kyrgyzstán je vnitrozemský, hornatý stát ve Střední Asii. Ekonomika je zde založena především na těžbě zlata, remitencích a zahraniční rozvojové pomoci. Dle celkové výšky HDP je nejmenší ekonomikou mezi státy SNS a po Tádžikistánu vykazuje též nejnižší HDP na obyvatele. S výjimkou roku 2020, kdy došlo k poklesu HDP o 8,4 %, vykazoval HDP každoroční růst o 4–5 %. V roce 2022 došlo k jeho růstu o 6,7 %. Inflace silně kolísá v rozmezí 2 až 14 %, zejména podle vývoje kurzu místní měny. Nezaměstnanost se pohybuje pod 10 %, což je ovšem dáno tím, že značná část populace pracuje v zahraničí. Remitence cca 1,3 mil. kyrgyzských občanů dosahují cca 30 % HDP.

Celní sazby vyplývají z členství Kyrgyzstánu v Eurasijské ekonomické unii. Je-li dovozce ze země, se kterou byla podepsána Dohoda o omezení dvojího zdanění, která již vstoupila v platnost, a má-li u sebe potvrzení o tom, že již DPH zaplatil v zemi původu, pak se od něj platba DPH nevyžaduje, resp. vyžaduje se jen ta část DPH, o kterou je kyrgyzská DPH vyšší než DPH v zemi původu. Je uzákoněna kontrola exportu na některé výrobky – například alkohol, cigarety, zbraně a vojenský materiál, jedy, radioaktivní látky, některé léky. Na dovoz i vývoz tohoto zboží je nutno mít příslušnou licenci. Jedním z nejvýznamnějších obchodních partnerů Kyrgyzstánu jsou země EU. V roce 2022 vzájemný

obchod poprvé přesáhl hodnotu 1 319 mil. eur, což představuje nárůst o téměř 300 % v porovnání s předcházejícím rokem. Celkově je Kyrgyzstán země, která je na zahraničních investicích závislá. Z tohoto důvodu se vláda snaží přilákat co největší počet investorů a vytvořit jim co nejliberálnější investiční prostředí. Za tímto účelem podepsala řadu smluv o ochraně investic, např. s Rakouskem,

Maďarskem, Spolkovou republikou Německo či Francií.

Obchod s Českou republikou

„Kyrgyzstán je malou středoasijskou zemí s velmi limitovanými obchodními možnostmi. Přesto je zde několik segmentů, které jsou perspektivní pro český export.“ uvádí Petr Jurčík, ředitel zahraniční kanceláře CzechTrade Kazachstán a Kyrgyzstán. Hlavními příležitostmi pro české exportéry je participace na rozvojových projektech, zejména v oblasti nakládání s vodou nebo obnovitelných zdrojů energie financovaných ze zahraničí. Dalšími příležitostmi jsou dodávky technologií pro zahraniční investory, např. v těžebním sektoru, a spolupráce například v zemědělském sektoru. Pokud jde o reklamu českých podniků v Kyrgyzstánu, v této oblasti jsou minimální zkušenosti. Souvisí to s omezeným vývozem spotřebního zboží z důvodů velice malého místního trhu pro spotřebitelské výrobky v našich cenových úrovních. S ohledem na místní specifika je nutné dát na doporučení místního distributora či partnera, jaké marketingové kanály je vhodné využít. Dobrý zvuk mají v Kyrgyzstánu některé české tradiční výrobky, jako je sklo, české pivo, české lázeňství apod. Při využívání marketingových kanálů je nutné dodržovat limity vyplývající z převažujícího muslimského náboženství Kyrgyzů.

Mezi perspektivní odvětví pro dodávky a investice v Kyrgyzstánu lze podle portálu Businessinfo.cz zařadit zejména investiční celky, například malé vodní elektrárny. Dále sem patří dopravní infrastruktura a řízení dopravy, zelené technologie (čištění odpadních vod, ohřev teplé vody, solární panely), malé pivovary, technologie výroby piva a potravinářské technologie jako celek. Další možnosti existují v turistice, v zemědělství, perspektivní je bytová výstavba, příležitosti existují též u spotřebního zboží. Omezený zájem je evidován o možnosti v oblasti těžby a zpracování plynu. Existuje několik společných česko-kyrgyzských firem, zejména v oblasti OZE, další české firmy jsou v Kyrgyzstánu průběžně aktivní. Pokud se české firmy v Kyrgyzstánu obchodně angažují, jedná se někdy o firmy se zastoupením v Kazachstánu, odkud pokrývají i své obchodní aktivity v Kyrgyzstánu. Největším problémem pro prosazení českých firem je exportní financování. Podle zkušeností z jiných zemí se ukazuje jako nejperspek-

tivnější cesta identifikování rozvojových programů financovaných ze zahraničí s cílem participace v nich, byť alespoň jako subdodavatel. V Kyrgyzstánu působí též celá řada významných kyrgyzských podnikatelů, se kterými se lze dohodnout na vzájemně výhodných projektech. přidává: „Kyrgyzové jsou většinou muslimové, proto při jednáních zpravidla nekonzumují alkohol.“ V současnosti české firmy o obchodní spolupráci s Kyrgyzstánem, na rozdíl od sousedního Kazachstánu, moc velký zájem nemají. Důvodem je reálná ekonomická situace země. Přesto Petr Jurčík české firmy od vstupu na kyrgyzský trh nezrazuje: „Pokud je česká firma schopna navrhnout optimální řešení s nízkou cenou a vysokou přidanou hodnotou, pak má na kyrgyzském trhu šanci uspět.“ Týká se to zejména těch podniků, které už mají s působením na trhu postsovětských zemí aktivní zkušenost. Jak podrobněji rozvádí portál Businessinfo.cz, pro úspěšný obchod v Kyrgyzstánu je důležité mít na tamním trhu partnera, který se vyzná v místních podmínkách a který má zpravidla dobré kontakty. Při vstupu na kyrgyzský trh je zejména nutné pečlivě prověřením bonity partnera a zvýšená pozornost platebním podmínkám. Lze se totiž setkat se špatnou platební morálkou, nedodržováním uzavřených dohod a v případě soudních sporů

se zdlouhavým projednáváním. Prakticky jedinou platební podmínkou, která je bez rizika, je platba 100 % předem, ostatní platební podmínky jsou rizikové, přijatelnost akreditivů je nutno konzultovat u bank v ČR. Celkově špatná finanční situace je v mnoha případech limitující pro další rozvoj perspektivních projektů.

Na co se v případě Kyrgyzstánu připravit

„Jednání v Kyrgyzstánu mají zpravidla přátelský charakter a místní podnikatelé budou zprvu jevit velký zájem o české výrobky. Je však potřeba brát zřetel, že se jedná spíše o zdvořilostní aspekt, a je třeba zohlednit reálné finanční možnosti kyrgyzských subjektů,“ upozorňuje Petr Jurčík a doplňuje: „S ohledem na ekonomickou situaci země byste měli mít pro kyrgyzskou stranu nachystané možnosti financování. Taktéž nezapomínejte na blízkost Číny, jejíž výrobky budou pravděpodobně levnější.“ A ještě jedno upozornění ohledně obchodního jednání šéf kazašsko-kyrgyzské kanceláře CzechTrade

Pokud si na složité teritorium troufáte, na problémy při obchodním jednání rozhodně nepoukazujte. „Kyrgyzové jsou hrdým národem s bohatou historií. I přes poměrně slabou ekonomiku jim nechybí sebevědomí a jsou velmi hákliví na jakoukoliv kritiku. Při jednání doporučujeme zmiňovat spíše pozitivní aspekty a oprostit se od kritiky, přestože může být jakkoliv odůvodněná,“ varuje Jurčík. A že nevíte, jestli po úspěšném vstupu na kyrgyzský trh bude lepší vaši pobočku svěřit místním lidem, nebo do ní vyslat vlastního zástupce? Portál Businessinfo.cz radí, že nevýhodou místních zástupců českých firem často bývá nedostatek loa-

ZÁKLADNÍ ÚDAJE

Hlavní město	Biškek
Počet obyvatel	7,04 mil.
Jazyk	kyrgyzský (státní), ruský (oficiální)
Náboženství	islám (88 %), křesťanství (11,5 %)
Státní zřízení	prezidentská republika
Hlava státu	Sadyr Žaparov
Hlava vlády	Akylbek Žaparov
Název měny	kyrgyzský som
Cestování	
Časový posun	+5 hodin (v létě +4 hodiny)
Kontakty ZÚ	
Velvyslanec	Ing. Rudolf Hykl, MPP
Ekonomický úsek	JUDr. Markéta Pěčková
Konzulární úsek	Mgr. Tomáš Mikeska
CzechTrade	Ing. Petr Jurčík
CzechInvest	ne

Ekonomika	2022
Nominální HDP (mld. USD)	10,34
Hospodářský růst (%)	6,70
Inflace (%)	13,92
Nezaměstnanost (%)	6,60

Zdroj: Businessinfo.cz

jality vůči zastupované firmě a následná tendence hledat si jinou firmu, která jim nabídne vyšší plat. Naopak výhodou je, že jim stačí nižší mzda než vyslanému zástupci české firmy. Výhodou českého zástupce je sepětí s českou (vysílající) firmou a objektivnější hodnocení trhu. Nejlepší kombinací se tak jeví situace, kdy vedoucím zastoupení je český občan, zatímco sekretářka či asistent je místní síla. ■

DANIEL MRÁZEK

Zaměstnanci Škoda Auto se zúčastnili akce Uklidme Česko v okolí všech tří závodů

Škoda Auto letos znovu podpořila výzvu Uklidme Česko a zaměstnanci všech tří závodů vyrazili do okolní přírody, aby ji pomohli vyčistit od odpadu. Letošní akce se setkala s velkým zájmem dobrovolníků z řad zaměstnanců a jejich rodinných příslušníků, protože se celkem během tří víkendových setkání sešlo téměř 250 účastníků.

Foto: Škoda Auto

Jednotlivé úklidy probíhaly ve spolupráci s lokálními spolky na ochranu životního prostředí, které vytypovaly nejvhodnější místa. Po dubnovém a květnovém sběru v Mladé Boleslavi a Kvasínách proběhl první červnový víkend úklid v horských oblastech poblíž závodu ve Vrchlabí. Celkem dobrovolníci z automobilky Škoda Auto pomohli shromáždit přes 8,5 tuny nepořádku.

„Praktická a dlouhodobá společenská angažovanost je téma, které je společnosti Škoda obzvláště blízké. Proto nás velmi potěšilo, že se do letošní kampaně Uklidme Česko zapojilo tolik našich kolegů. Obětavě a dobrovolně se rozhodli udělat kus práce v oblasti ochrany životního prostředí a přispěli tak svým osobním nasazením k dalšímu posílení udržitelnosti v regionech našich závodů. Jménem celé společnosti bych ráda poděkovala organizačnímu týmu za perfektní naplánování této akce. Již nyní se těšíme, že se zúčastníme i napřesrok,“ říká Maren Gräff, členka představenstva Škoda Auto za oblast Lidé a kultura.

Zaměstnanci pomohli nasbírat 8,5 tuny odpadu

Škoda Auto je partnerem výzvy Uklidme Česko již od roku 2015 a její zaměstnanci pomáhají se sběrem odpadu v přírodě jak na jaře, tak na podzim – před začátkem turistické sezony i po jejím

skončení. K dispozici mají ochranné a úklidové pomůcky jako pytle, rukavice či dezinfekci. Aby byla pomoc přírodním lokalitám co nejefektivnější, spojila se automobilka Škoda Auto opět s místními ochránáři, kteří mají vytypované vhodné lokality a vědí, kde je zapojení dobrovolníků nejvíce potřeba. Zaměstnanci z Mladé Boleslavi se tak výzvy Uklidme Česko zúčastnili již v dubnu v Chráněné krajinné oblasti Kokořínsko – Máchův kraj. Účastníci zde nejen shromáždili přibližně osm tun odpadu, ale také se seznámili se zajímavými fakty o tomto vzácném území a díky prezentaci ochránářů se dozvěděli, jak dále přispět k ochraně životního prostředí.

Zájemci ze závodu v Kvasínách ve spolupráci se Správou chráněné krajinné oblasti Orlické hory a Svazem ochránců přírody Prorubky vyrazili v polovině května do Luisína údolí. Vedle sběru nepořádku zde Škoda trainees umístili 12 ptačích budek, které pomáhají zahnídit různým druhům ptactva, protože ve volné přírodě ubývá přirozených dutin, například i kvůli dlouhodobé kůrovcové kalamitě. Kolegové z Vrchlabí se na pomoc přírodě vydali v sobotu 3. června, a to do nejvíce zatěžovaných oblastí v okolí Špindlerova Mlýna. Tuto lokalitu vybrala Správa Krkonošského národního parku a pozdější termín byl zvolen s ohledem na chladnější průběh letošního jara.

Celkem se všech tří sběrů v rámci výzvy Uklidme Česko zúčastnilo téměř 250 účastníků z řad zaměstnanců a trainees automobilky Škoda Auto spolu se svými rodinami a širokou veřejností, což je jedna z největších účastí od roku 2015.

Ochrana životního prostředí jako součást společenské odpovědnosti

Automobilka a její zaměstnanci se do ochrany životního prostředí zapojují pravidelně, například vloni se podíleli na opětovném zalesnění u tornádem postižené obce Hrušky na jižní Moravě, kde vysázeli dřeviny v rámci grantového programu Škoda Stromky pro Moravu a Lounsko, který finančně podpořili zaměstnanci společnosti Škoda Auto v rámci dobročinné sbírky spolu s Odbory KOVO. Škoda Auto rovněž důsledně dbá na minimalizaci dopadů své podnikatelské činnosti na životní prostředí. Automobilka vypracovala strategii Green-Future, která zahrnuje její cíle v oblasti ochrany klimatu a udržitelnosti napříč celým hodnotovým řetězcem.

Nejpozději do roku 2030 mají všechny české a indické závody přejít na uhlíkově neutrální výrobu vozů a flotilové emise vozů pro evropský trh klesnou v porovnání s rokem 2020 o více než 50 procent. ■

VALERIE SAARA

KOMORA

SPECIÁL

ZDRAVÍ A FIRMY 2023

PROBLÉM:
JE PREVENCE
PRIORITOU?

PŘÍKLAD:
ŠVÉDSKO
UKAZUJE SMĚR

BENEFITY:
ZDRAVÍ STOUPÁ
V CENĚ

Foto: archiv Ministerstva zdravotnictví ČR

Uvolnit podnikatelům ruce

je pro Ministerstvo zdravotnictví prioritou

Pořádáte s přáteli nebo členy vašeho spolku drobnou jednorázovou akci pro veřejnost a rozhodnete se, že u sebe doma připravíte občerstvení? Až dosud to mohl být problém, nesměli jste tak udělat bez souhlasu hygieniků. Nově už povolení nepotřebujete. Jedná se o jednu z mnoha novinek, kterými se Ministerstvo zdravotnictví ČR snaží podnikatelům odbourávat zbytečnou zátěž, a pokud je nějaká administrativa přece jen nutná, chce ji co nejvíce zjednodušit. Například i ohlašování dětských táborů nebo škol v přírodě. Pořadatelé by si snad už brzy měli vystačit s digitální hlášenkou a identitou občana. I o tom jsme mluvili s ministrem zdravotnictví Vlastimilem Válkem.

Pane ministře, jak Ministerstvo zdravotnictví pomáhá podnikatelům?

Naši prioritou je uvolňovat podnikatelům ruce tam, kde víme, že dříve zavedená opatření nedávají smysl. Zrušili jsme takto například povinné periodické pracovnělékařské prohlídky u nerizikových profesí, díky čemuž zaměstnavatelé ušetří čas i peníze. Od 1. července také rušíme povinnost vlastnit potravinářský průkaz. Víme, že potravinářský průkaz nedokazuje aktuální zdravotní způsobilost, a je tím pádem zbytečný. A také jsme třeba připravili metodické stanovisko pro krajské hygienické stanice týkající se příležitosti

■ NĚKDO POTRAVINÁŘSKÝ PRŮKAZ ZÍSKAL V 17 LETECH, KDYŽ ŠEL NA BRIGÁDU DO POTRAVINÁŘSTVÍ, A OD TÉ DOBY NA ŽÁDNÝCH VYŠETŘENÍCH NEBYL, ALE VLASTNÍ PRŮKAZ, KTERÝ POTVRZUJE, ŽE JE ZDRAVÝ.

ného prodeje, skladování a zpracování potravin. Je toho více, ale společným jmenovatelem a naší

prioritou je snižování byrokracie a podpora podnikání.

Říkal jste, že jste zrušili povinné periodické pracovnělékařské prohlídky u nerizikových profesí. To je pro podnikatele pozitivní. Nemůže to ale představovat nějaká rizika?

Nemůže. My jsme zrušili povinné periodické pracovnělékařské prohlídky u nerizikových profesí. Od začátku roku jsou na dobrovolné bázi, což je podstatné. Pokud zaměstnanec nebo zaměstnavatel prohlídku chtějí absolvovat, tak na ni mají nárok. Cílem bylo uvolnit lékařům ruce v péči o pacien-

ty a zaměstnavatelům ušetřit finance a zbytečné papirovaní. Poskytování a provádění periodických pracovnělékařských prohlídek tak bude povinné pouze u profesí, které jsou podle zákona o ochraně veřejného zdraví zařazeny do rizikových kategorií, spadají do profesních rizik nebo u nichž jsou součástí rizikové faktory, které vylučují nebo omezují zdravotní způsobilost k práci. Pracovnělékařské prohlídky u nerizikových profesí, příkladem lze uvést administrativní a kancelářské profese, budou prováděny, jak je uvedeno výše, v případě, že budou vyžadovány zaměstnancem nebo zaměstnavatelem.

Mluvil jste o potravinářských průkazech a jejich časté nadbytečnosti.

Zdravotní nebo potravinářský průkaz sám o sobě ani informace v něm uvedené v podstatě nedokazuje, že je jejich držitel aktuálně zdravotně způsobilý nakládat s potravinami. Průkazy se totiž často vydávají bez omezení jejich data. Běžně se tak stává, že někdo potravinářský průkaz získal v 17 letech, když šel na brigádu do potravinářství, a od té doby na žádných vyšetřeních nebyl, ale vlastní průkaz, který potvrzuje, že je zdravý. Navíc povinnost mít průkaz například i při skladování balených potravin ve skladech je naprosto zbytečná. Od 1. července proto už nebude nutné, aby osoby pracující ve stravovacích službách, ve výrobě potravin nebo při uvádění potravin do oběhu vlastnily zdravotní průkaz.

A co drobní prodejci?

I na ty myslíme a chceme jim jejich práci usnadnit. Připravili jsme metodické stanovisko pro krajské hygienické stanice týkající se příležitostného prodeje, skladování a zpracování potravin, které vymezuje jednorázové, příležitostné nebo nahodilé činnosti, na něž se nevztahují požadavky evropské směrnice o hygieně potravin. Jde například o školní, charitativní nebo církevní akce. Pracovníci krajských hygienických stanic tak už nebudou vydávat závazná stanoviska tehdy, když prodejce příležitostně a nahodile na nějakou akci připravuje občerstvení například u sebe doma v kuchyni. Tímto se přibližujeme i k západnímu komunitnímu přístupu.

Znovu mě napadá, jestli to není riskantní...

Samozřejmě je nutné, aby výrobce uváděl na trh bezpečnou potravinu splňující obecná ustanovení na bezpečnost potravin. Nám jde hlavně o to, aby krajské hygienické stanice již nevydávaly závazná stanoviska u jednorázových událostí, jako jsou církevní, poutové, školní nebo obecní slavnosti nebo třeba hody a pouliční párty. Příkladem mohou být také nepravdivé vesnické dobročinné jarmarky s prodejem malých množství vlastních produktů vyrobených v domácnosti, například marmelád, sirupů, pekařských výrobků a tak. Není totiž důvod, aby například pečení cukroví na svatbu nebo pro děti k narozeninám a následně pak prodávané sousedům či známým podléhalo kontrole. Je však třeba zdůraznit, že to takto funguje pouze v pří-

padě, že se jedná o jednorázovou nebo nahodilou, nikoliv pravidelnou činnost.

Ministerstvo zdravotnictví také avizovalo propojování hygienických registrů s registrem živnostenského podnikání. V jakém je to stadiu?

Ministerstvo zdravotnictví zahájilo rozhovory s Ministerstvem průmyslu a obchodu ve věci využívání ucelených dat z Registru živnostenského podnikání. Tato data by následně byla využita pro potřeby dozorové činnosti krajských hygienických stanic. Smyslem je, aby data, se kterými disponují orgány činné v oblasti podnikání, byla shodná s daty orgánů ochrany veřejného zdraví. Krajské hygienické stanice tak budou mít jednotnou digitální evidenci, která se promítne právě do již fungujících hygienických registrů. Například zdali provozovna vznikla, nebo zanikla. Provozovatelé by následně odpadla administrativní zátěž ve smyslu ohlašovací povinnosti.

ZRUŠILI JSME POVINNÉ PERIODICKÉ PRACOVNĚLÉKAŘSKÉ PROHLÍDKY U NERIZIKOVÝCH PROFESÍ, DÍKY ČEMUŽ ZAMĚSTNAVATELÉ UŠETŘÍ ČAS I PENÍŽE. OD 1. ČERVENCE TAKÉ RUŠÍME POVINNOST VLASTNIT POTRAVINÁŘSKÝ PRŮKAZ.

To jsou slušné výsledky. Co dalšího ještě připravujete?

Aktuálně máme na stole digitalizaci ohlašovací povinnosti pro pořádající osobu zotavovací akce. Myšleno školy v přírodě, lyžařské kurzy a další letní dětské tábory. To je super věc. Pořadatelé se přes své IČO nebo identitu občana přihlásí přes odkaz do online prostředí, které bude vědět, jestli akci pořádá již v předešlých letech, nebo jde o nově pořádanou akci. Tady vyplní požadované údaje v souladu se zákonem o ochraně veřejného zdraví a data se propojí s mapovými podklady a odešlou se k odsouhlasení zaměstnanci KHS. Ten pak provede jejich kontrolu a v případě, že budou data kompletní, potvrdí ohlášení, a tím dojde k překlopení dat do registru, odkud si je budou moci stahovat i hasiči, pro které je tento údaj nezbytný, pokud by v místě tábora byla mimořádná událost, jako například nepříznivé povětrnostní podmínky, povodně a podobně.

Není pozice prevence v systému českého zdravotnictví až příliš okrajová? Máme slušné preventivní programy, pokud jde o civilizační choroby, ale tu nejzákladnější prevenci, zdravý životní styl, nijak nepodporujeme...

Jsem si jist, že preventivní screeningové programy jsou v České republice na špičkové úrovni. V boji s civilizačními chorobami a za zdravý životní styl,

respektive zdravotní gramotnost, tu určitě máme jisté neduhy. Těch jsme si ale vědomi, a proto podporujeme zdravý životní styl a zvyšování zdravotní gramotnosti prostřednictvím různých opatření a programů. Pro tento rok byl například vyhlášen preventivní program zaměřený na civilizační choroby, jako je obezita, kardiovaskulární onemocnění nebo cukrovka. Podpora zdravého životního stylu je základem prevence.

Organizovány jsou různé kampaně a informační aktivity, které mají za cíl zvýšit povědomí veřejnosti o důležitosti zdravého životního stylu. Tyto aktivity zahrnují distribuci informačních materiálů, pořádání veřejných akcí a podporu médií ve sdílení zdravotně-výchovných zpráv.

Je však důležité si uvědomit, že prevence je komplexní otázkou vyžadující celospolečenský a aktivní přístup. Kromě zdravotnického sektoru je zapotřebí angažování škol, zaměstnavatelů, obcí a dalších institucí při podpoře zdravého životního stylu a primární prevence. Velmi důležitá je také role jednotlivce při přijímání zodpovědnosti za své vlastní zdraví a díky aktivnímu zapojení se do preventivních opatření. Osobní rozhodnutí o zdravém životním stylu mohou mít dlouhodobé pozitivní dopady na individuální zdraví i na zdraví společnosti jako celku.

Jaký je pohled ministerstva na roli firem v systému zdravotní prevence?

Pro mě jako pro lékaře a ministra zdravotnictví je prevence nesmírně důležitá, ať už je v jakékoli formě, na jakékoli úrovni a kýmkoli iniciovaná. Je esenciálním prvkem zdravotnictví. Podívejme se na hippokratovsko-galénovský koncept zdraví „Prevence je léčbou“. V České republice máme mnohaletou zkušenost s předcházením poškození zdraví v souvislosti s pracovním prostředím. Mou snahou je, aby se nástroje a zdroje na ochranu zdraví při práci včetně kategorizace práce využívaly efektivně. Chtěl bych systém nastavit tak, aby byl vysoký český standard zachován, ale byl okleštěn o prvky, které jsou prováděny jen pro formu, nemají přínos pro prevenci a jen zatěžují zaměstnance, zaměstnavatele či poskytovatele zdravotních služeb. A co hůř, někdy i všechny najednou.

Objevují se v diskuzi expertů či politiků nějaké motivační nástroje, které by roli zaměstnavatelů ve zdravotní prevenci podpořily a usnadnily?

Mohu hrdě prohlásit, že ministerstvo v úzké spolupráci se zástupci zaměstnavatelů diskutuje o aktivnějším zapojení zaměstnavatelů do podpory zdraví. Cesta pro ministerstvo a zaměstnavatele je stejná a já jsem rád, že po ní jdeme společně. Abych byl i konkrétnější, tak mou snahou je dosažení úpravy zákona o specifických zdravotních službách k zákonnému ukotvení podpory zdraví na pracovišti. ■

PETR SIMON

Balneoterapie a její možnosti pro firmy

Lázeňství zaměřené

na prevenci

Potřeba zajištění co možná nejvyšší kvality lidského života vede k prevenci chorob a udržení zdraví v maximální kondici. Dnešní medicína proto zdůrazňuje zdravý životní styl, který zahrnuje zejména režimová dietní opatření, dostatek pohybu i odpočinek jako ochranu proti stresu, oslabení imunity a vzniku onemocnění. A to je prostor pro využití lázeňské péče pro prevenci.

Balneologie má v Evropě tradici již od starověku, a byť by se mohlo zdát, že má svá zlatá léta již za sebou, její význam stoupá. Je to především proto, že lázeňství je oborem holistickým, který zdůrazňuje komplexnost péče. Navíc aktivuje vlastní léčivý potenciál organismu a na základech moderního psychosomatického přístupu zvyšuje kvalitu lidského života.

Moderní medicína, která je a stále více bude založena na prevenci, si proto význam balneoterapie uvědomuje. Například chronická neinfekční onemocnění představují nejčastější příčinu úmrtí v České republice, přitom jsou to nemoci, jimž lze poměrně dobře předcházet. Stejně tak může lázeňská péče jako systematizovaná všeobecná terapie být efektivním nástrojem v boji s primárními rizikovými faktory rozvoje civilizačních onemocnění, jimiž jsou nedostatek aktivního pohybu, nesprávná životospráva, stres, závislosti na návykových látkách, negativní vlivy životního prostředí.

Komplexní lázeňská péče, která v sobě zahrnuje vlastní lázeňské a regenerační procedury na základě předpisu lékaře a integrovanou léčbu metodami celého spektra oboru rehabilitační i fyzikální medicíny, pozitivně ovlivňuje přirozené obranné regulační a adaptivní schopnosti organismu a jeho celkový zdravotní stav.

Preventivní funkce lázeňské péče má široké spektrum zdravotních a ekonomických benefitů: snížené množství spotřebovaných léků, zkrácení pracovní neschopnosti, nižší počet prováděných léčebných úkonů, nižší náklady na sociální péči a v součinnosti s tím menší množství dýchacích dávek pro invaliditu, zlepšení kvality

osobního života, optimalizaci společenského a pracovního uplatnění.

Základní pilíře balneoterapie

Primární jsou bezpochyby léčivé zdroje, tedy minerální voda, přírodní plyn, humolity, peloidy... Každý z nich má preventivní funkci, zvyšuje obranyschopnost organismu, odolnost vůči stresorům, reguluje a stimuluje funkce nervové a hormonální soustavy a celkově zlepšuje a zvyšuje rozsah všech funkčních schopností organismu. Důležité je, že lázeňská péče je skutečně metoda komplexní, kde nepůsobí pouze jediná procedura, ale všechna léčebná a režimová opatření zahrnutá v sestaveném

LÁZEŇSKÁ MÍSTA – INDIKACE 2023

LÁZEŇSKÉ MÍSTO INDIKACE	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	Děti
Františkovy Lázně	•	•	•	•		•	•			•	•	
Hodonín		•				•	•					
Jáchymov		•		•		•	•			•		
Jánské Lázně	•			•	•	•	•					•
Jeseník	•			•	•				•	•		•
Karlova Studánka	•	•		•	•	•	•		•	•		
Karlovy Vary	•		•	•		•	•					•
Klimkovice		•		•		•	•				•	•
Konstantinovy Lázně		•				•	•					
Lázně Bělohrad	•					•	•			•	•	•
Lázně Darkov		•				•	•			•	•	
Lázně Kunderatice						•	•					
Lázně Kynžvart	•		•	•	•		•	•		•		•
Lázně Lednice						•	•				•	
Lázně Libverda	•	•		•		•	•					
Lázně Toušeň						•	•			•	•	
Luhačovice	•	•	•	•	•	•	•					•
Mariánské Lázně	•	•	•	•	•	•	•	•				
Mšené-lázně	•					•	•					
Ostrožská Nová Ves	•	•				•	•			•		
Poděbrady	•	•		•		•	•					•
Slatinice	•	•				•	•			•		
Teplice v Čechách				•		•	•					•
Třeboň						•	•					
Velichovky	•					•	•					
Velké Losiny	•	•				•	•			•		•
Vráž						•	•					
Bečyně						•	•					
Lipová-lázně	•			•	•				•	•		
Bludov							•					•

Vysvětlivky indikací: I. Nemoci onkologické, II. Nemoci oběhového ústrojí, III. Nemoci trávicího traktu, IV. Nemoci z poruchy látkové výměny a žláz s vnitřní sekrecí, V. Nemoci dýchacího ústrojí, VI. Nemoci nervové, VII. Nemoci pohybového ústrojí, VIII. Nemoci ledvin a močových cest, IX. Duševní poruchy, X. Nemoci kožní, XI. Nemoci gynekologické

Martin Plachý, viceprezident Svazu a současně viceprezident Evropského svazu lázní

léčebném plánu, který je tvořen individuálně pro každého jedince.

Výše jmenované přírodní zdroje doplňuje ještě jeden faktor, totiž klima, respektive prostředí. Právě to svým blahodárným účinkem završuje synergii lázeňských procedur. A stále více si uvědomujeme, že lázeňská terapeutická krajina má prokazatelně ozdravné účinky. Výsledky pilotní studie Institutu lázeňství a balneologie například prokázaly, že už sedmidenní lázeňský pobyt vede k pozitivní změně aktuálního psychického stavu pacientů. Největší změna je přitom pozorována v oblasti únavy. K léčbě a prevenci duševních poruch se v lázních využívá především příznivého klimatu jako jedné ze součástí komplexní lázeňské péče, pohybové terapie, aktivní muzikoterapie a široké škály vodoléčebných procedur. Významnou roli v celkovém účinku lázeňského pobytu hrají emoční faktory, kterými se rozumí kladné emoce, vnímání krásy krajiny, čistota prostředí.

Lázeňství tradiční i technologické

Nové možnosti v segmentu péče o lidské zdraví otevírá zavádění nových léčebných metod v kombinaci s možnostmi virtuální a rozšířené reality. Virtuální realita umožňuje nejenom možnost vzdálené léčby, ale především uzpůsobení balneoterapie na základě sledování pohybu pacienta

a vyhodnocování individuální progresu. K výhodám bezesporu patří i bezpečnost realistických scén, které mohou být v běžném životě pro pacienty obtížně zvladatelné či nebezpečné. Výzkum na katedře psychiatrie Oxfordské univerzity v roce 2018 zkoumal potenciál virtuální reality při léčbě osob s úzkostmi, depresemi a také s posttrauma-

tickými poruchami. Prokázal, že terapie s využitím virtuální reality skutečně může představovat skvělý doplněk v terapeutických postupech léčby osob s psychickými problémy. Dalším příkladem využití jsou rehabilitace, které absolvují lidé po těžkých úrazech. Rehabilitační ústav Kladruby zkoumá možné terapeutické účinky virtuální reality například u lidí, kteří by při správné rehabilitaci mohli po úrazu znovu začít chodit. A nejnovější výzkum českých vědců je zaměřen na využití virtuální reality pro pacienty s popáleninovými traumaty.

Jak si stojí české lázeňství ve srovnání s evropským?

„Rozhodně si nestojí špatně. Ať jej budete hodnotit jakoukoliv optikou, tak obstojí a v mnoha ohledech je jednoznačně etalonem, ke kterému okolní konkurence vzhlíží. Ani našemu oboru se ale problémy nevyhýbají. Pandemie a následná válka na Ukrajině se podepsaly na zahraniční návštěvnosti i zaměstnanosti a spolu s následnou energetickou krizí a inflací prověřily odolnost jednotlivých lázní. Znovu se ale potvrdilo, že co nás nezabije, to nás posílí,“ říká prezident Svazu léčebných lázní Eduard Bláha a Martin Plachý, viceprezident Svazu a současně viceprezident Evropského svazu lázní, přitakává: „Vzhledem k tomu, že nejsou dána nějaká přesná a závazná kritéria, která by definovala, podle čeho se pozná lázeňská špička v Evropě, půjde o subjektivní hodnocení podložené několika fakty. Česká republika ale bezesporu patří mezi lídry evropského lázeňství. Máme legislativu, která upravuje lázeňství, tento obor se částečně vyučuje na zdravotních školách, lázeňská léčebně rehabilitační péče je součástí systému veřejného zdravotního pojištění, lázně využívají domácí i zahraniční hosté, troje české lázně jsou zapsané na seznamu světového kulturního dědictví UNESCO. To není málo.“ Podle obou odborníků jsou preventivní pobyty pro české lázně jedním z hlavních pilířů jejich nabídky. „Vyrázím-li do lázní, aniž bych potřeboval léčit

Foto: 4x archiv COT group

akutní zdravotní problémy, a absolvují-li nějakou formu lázeňské kúry, bude se jednat o prevenci zdraví. Aniž se to lázním přisuzuje, zajišťují lázně už dnes v masivní míře prevenci zdraví. Zhruba půl milionu lidí v Česku absolvuje každý rok nějaký lázeňský pobyt za své vlastní prostředky a udělá tak něco pro zlepšení svého zdraví. Nenapadá mě žádný jiný podobný fenomén v prevenci zdraví,“ vyzdvihuje Martin Plachý a Eduard Bláha to potvrzuje: „Jako Svaz se navíc snažíme o významu prevence a jejích možnostech v lázních nejen edukovat veřejnost, ale i lobbovat mezi politiky za její zakomponování do struktur veřejně financované zdravotní péče. Lázně bezpochyby hrají v prevenci už nyní významnou roli a věříme, že zájem o preventivní pobyty dál poroste. Covid totiž hodnotu zdraví důrazně připomněl i zdravým, a to včetně politiků a správců veřejných financí.“

Lázně ve službách firem

Statistiky českých lázní potvrzují, že zdaleka nejsou jen službou pro starší ročníky. Pohled na lázně se mění a zájem mladších lidí o pobyty v lázních výrazně roste. Spousta lidí lázně objevila během covidových omezení pro cestování do zahraničí. „Lázně byly domácí variantou. Tehdy spíš hotelovou, se skvělým wellness zázemím a v krásných lokalitách, ale řada lidí během tohoto seznamovacího pobytu objevila i preventivní a léčebné možnosti lázní. Je sice pravda, že vžitý obraz lázní z filmů pro pamětníky se lidem z hlav vyháňá těžko, ale změna už je patrná. Prokazuje to i skutečnost, že roste i zájem firem investovat do prevence a péče o své zaměstnance. I dříve tady byly sociální fondy státních firem a institucí, které do lázní vysílaly své zaměstnance na základě zákonné povinnosti, tak je tomu u horníků, policistů, hasičů či vojáků, nebo na základě kolektivních smluv. Nyní jde ale stále častěji o formu zaměstnaneckého benefitu v podobě pobytů či příspěvků na ně. Nicméně v souvislosti se státním konsolidačním balíčkem panuje obava, zda

Eduard Bláha, prezident Svazu léčebných lázní

tyto benefity firmy v dosavadním rozsahu zachovají i po ztrátě jejich daňové výhody. My věříme, že kvůli jejich vysoké přidané hodnotě v podobě zdraví zaměstnance je zachovají,“ svěřuje se Eduard Bláha a připomíná, že i samy lázně jdou tomuto trendu naproti službami a produkty orientovanými na firmu. Ty už dnes najdete v každých lázních – někde

jsou rovnou součástí veřejné nabídky, jinde je šíjí jednotlivým zaměstnavatelům a profesím přímo na míru.

Stejný trend zaznamenává i Martin Plachý: „Myslím, že stále více a více lidí se aktivně stará o kvalitu svého zdraví bez ohledu na svůj věk a pro takové lidi jsou lázně ideálním místem, kde mohou pravidelně pečovat o své zdraví. Stejně tak se provozovatelé lázní snaží rozšiřovat své programy a zaměřením na mladší a aktivnější publikum. Řada firem už dnes nabízí preventivní a zdravotní pobyty v lázních svým zaměstnancům a jejich počet postupně roste. Firmy jsou si dobře vědomy, že k udržení zaměstnanců nestačí dnes jenom dobrý plat, ale že péče o lidi ve firmě musí být komplexnější. A investice do zdraví vlastních zaměstnanců se určitě vyplatí. Pravidelná prevence zdraví totiž omezuje nemocnost, pravidelná rehabilitační péče udržuje lidi v dobré kondici potřebné pro výkon pracovních povinností a eliminuje i předčasné konce pracovní kariéry vyvolané zdravotními důvody.“

Pozitivní je, že rostoucí zájem o prevenci a tlak na její aktivní organizaci je patrný i ze strany pojišťoven. Fakt, že koruna investovaná do prevence ušetří mnohonásobně větší sumu vydanou za následné léčení, je totiž dobře známý. ■

PETR KARBAN

Lázně Poděbrady lákají firmy i skupiny

Naše lázně jsou vyhlášené zejména léčbou zdravotních obtíží. Většinu našich klientů ale již několik let tvoří komerční klientela. Ta sem přijíždí nejen na lázeňské procedury, ale i na wellness pobyty různých délek, za kulturou nebo jen tak za krásou Poděbrad.

Jsme také velmi rádi, že se nám zejména po otevření Hotelu Chariclea daří lákat stále více klientů z řad firemních zákazníků. V roce 2022 jsme ubytovali 1 431 klientů na rekondičních pobytech. Na tyto pobyty vysílají firmy své zaměstnance, aby si odpočinuli a nabrali sílu na další pracovní úkoly. Pobyt připravujeme přesně podle přání jednotlivých firem. Jejich délka je typicky jeden nebo dva týdny a součástí jsou dvě až tři procedury denně. Naším největším partnerem v rekondičních pobytech je mladoboleslavská firma Škoda Auto nebo také zaměstnanci Českých drah.

Další naší významnou klientelou jsou skupinové pobyty. V loňském roce jsme ubytovali 998 klientů, kteří zde byli v menších či větších skupinách. Pobyt pro více osob nabízíme za nejvýhodnější ceny, jejich délka je typicky jeden týden a součástí je jedna procedura denně. Klienty skupinových pobytů jsou zejména spolky seniorů nebo zdravotně postižených. Často stojí za uspořádáním takového pobytu jeden aktivní člověk, který dokáže i vyjednat dotaci na obci a celý pobyt poté domluvit. Ceny takových pobytů sestavujeme individuálně na míru, určitě se nás neváhejte poptat, rádi vám připravíme cenovou nabídku.

Těší nás, že se k nám po covidových letech vrátily i konference. Díky našim kapacitám jsme schopni kompletně zařídit vše od teambuildingu pro 5 klientů až po velkou konferenci pro 500 návštěvníků. U velkých akcí, jako jsou například kongresy

- **Chtěli byste svým zaměstnancům nabídnout pobyt u nás?**
- **Rádi byste přijeli do lázní ve větším počtu?**
- **Plánujete uspořádat firemní akci?**

Neváhejte nás kontaktovat na:
info@lazne-podebrady.cz
tel.: 325 606 500

FIREMNÍ KLIENTI V ROCE 2022:

Rekondiční firemní pobyty – 1 431 klientů
Sportovní organizace – 338 klientů
Účastníci konferencí – 496 klientů
Pobyty skupin – 998 klientů
Teambuilding – 76 osob

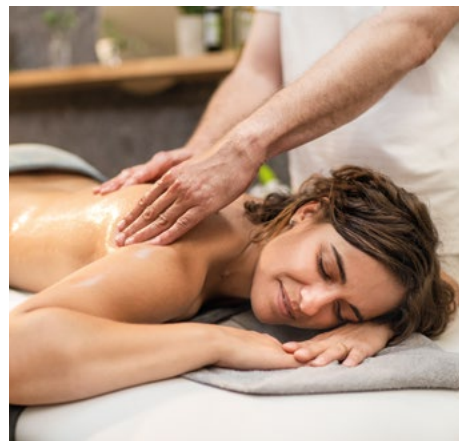

Foto: 3x archiv Lázně Poděbrady, a. s.

diabetologie nebo dětské kardiologie, jsme schopni zajistit v našem Kongresovém centru techniku, kulturní program, catering včetně ubytování pro několik stovek lidí. Účastníci menších akcí ocení naši krásnou restauraci O MASE, kongresové salonky nebo nový wellness se saunovým světem a s dvacetimetrovým bazénem v hotelu Chariclea. Naše lázně jsou mnoho let hlavním ubytovacím partnerem slavných chodeckých závodů v Poděbradech. Je nám ctí, že se nám během posledního roku podařilo přilákat spoustu sportovních organizací, jako jsou hokejové nebo judo kempy. Poděbrady i blízký Nymburk nabízí skvělou sportovní infrastrukturu, která ve spojení s naším velkokapacitním ubytováním poskytuje skvělé podmínky pro fotbalové, hokejové, golfové či basketbalové soustředění větších skupin sportovců.

Velmi obsáhlou část naší klientely tvoří také státní zaměstnanci, kteří mohou čerpat z Fondu kulturních a sociálních potřeb – FKSP. Platba z tohoto fondu je velmi využívána zejména klienty z řad učitelů. ■

ONDŘEJ ODCHÁZEL

Lázně Luhačovice, a.s.

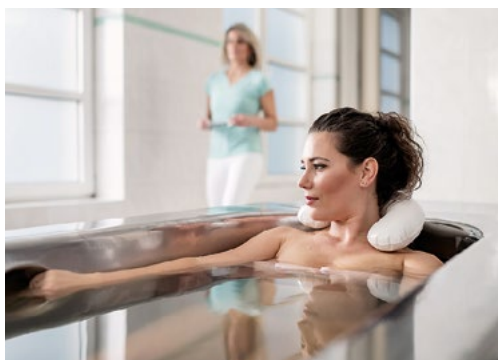
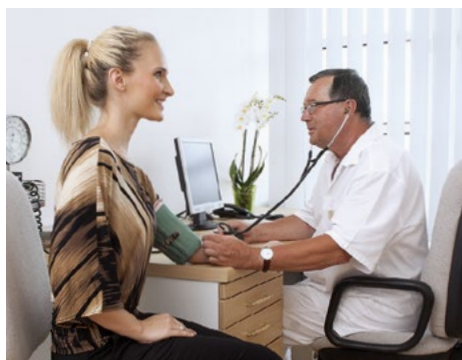

Více o lázeňské léčbě si poslechněte
v našich podcastech na Spotify.

Léčíme dýchací cesty

- s léčbou onemocnění dýchacích cest máme **dlouholeté zkušenosti**
 - přijíždí k nám **přes 3 000 dospělých i dětských pacientů ročně**
 - děti léčíme již **od 1,5 roku**
- léčíme **přírodními minerálními vodami** v kombinaci se **špičkovou rehabilitací**

Požádejte lékaře o návrh na lázeňskou péči nebo přijďte jako samoplátce.

LazneLuhacovice.cz

Mariánky se staly klimatickými lázněmi

Český inspektorát lázní a zříděl přiznal Mariánským Lázním díky unikátním klimatickým podmínkám a mimořádně čistému vzduchu status lázní klimatických. Mariánky tak získaly nejvyšší certifikát pro léčbu plicních onemocnění a postcovidových syndromů, říká Patricie Irlveková, ředitelka obchodu a marketingu společnosti Ensana.

Co očekáváte, že status klimatických lázní přinese Ensaně z hlediska byznysu? A Mariánským Lázním jako takovým?

Mariánské Lázně mají dlouholetou tradici v léčení onemocnění dýchacích cest díky kombinaci léčebných procedur z přírodních zdrojů, a navíc i díky příznivému klimatu. Tradice a zkušenost s touto léčbou byla i důvodem, proč se v Ensana hotelích podařilo odléčit více než 1 500 klientů po onemocnění covidem a realizovat i studii na efektivitu léčení dýchacích cest. Nyní Mariánské Lázně tedy získaly prestižní status klimatických lázní a stávají se tak nejkomplexnějšími lázněmi v České republice, které plně využívají všechny přírodní léčivé zdroje. Navíc jako jediné klimatické lázně v České republice se mohou pyšnit i statusem člena UNESCO, Great Spa Towns of Europe.

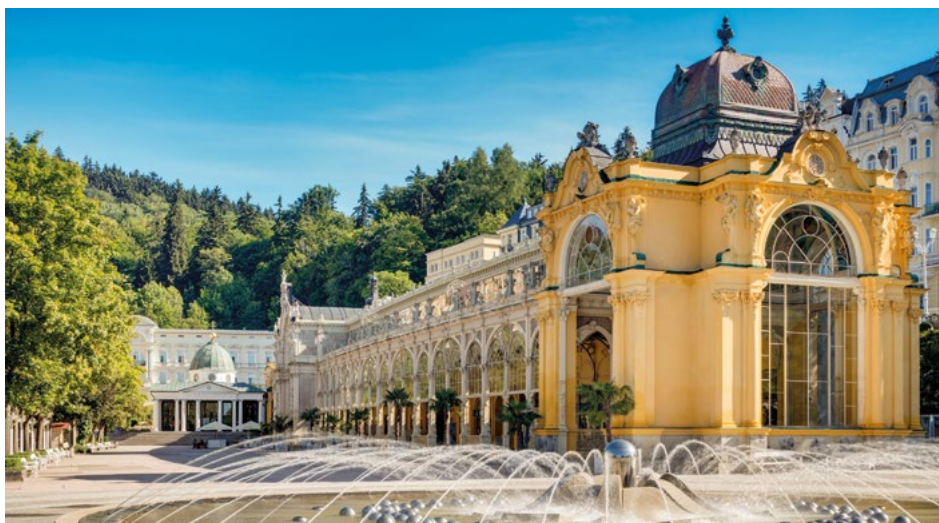

Foto: 2x archiv Ensana

trasy v lese, zaměřit se na nové trasy nordic walkingu a v neposlední řadě i na dechovou rehabilitaci a správné dýchání, které je opravdu základem.

Je to i silnější akcent na preventivní funkci lázeňské péče?

Bezpochyby, lidé si stále

více uvědomují, že pevné zdraví je základem kvalitního života, což je i jedna z hodnot, které společnost Ensana prezentuje. Nestačí jen dlouhý život, důležitá je kvalita života ve starším věku, právě ta je atributem, který dělá člověka spokojeným. Budeme více prezentovat skutečnost, že Mariánské Lázně mají dnes již certifikovanou kvalitu ovzduší ve všech ročních obdobích. Sport, pohyb a cvičení ve zdravém prostředí je velmi účinnou složkou pro zvládnutí hektického životního tempa a všudypřítomného stresu.

Jak očekáváte, že se status klimatických lázní promítne do skladby klientely?

Předpokládáme, že status klimatických lázní Mariánské Lázně ještě zatraktivní. Je pouze šest míst v České republice, které mají status klimatických lázní, a Mariánské Lázně navíc disponují všemi čtyřmi přírodními léčivými zdroji, které využívají

k léčebným a rehabilitačním pobytům – tím se řadí k nejkomplexnějším lázeňským místům. Indikace onemocnění dýchacích cest je již dlouhodobě v indikačním seznamu, ale předpokládáme, že pro klienty bude tento status novou informací a přiláká jak více klientů zdravotních pojišťoven, tak samoplátců. Vzhledem k obdržení statusu klimatických lázní se stanou pravděpodobně novou indikací k rozšíření léčby dýchacích cest duševní poruchy, u nichž bychom se chtěli koncentrovat na jejich lehčí formu, tedy syndrom vyhoření.

Chystá vaše společnost v této sezoně i nějaké další novinky?

Ensana se snaží jít neustále dopředu i v oblasti inovací a technologií. Nově jsme připravili nadstandardní léčebné programy, jako je Medical Check up, Anti-Aging, Detox, Weight Loss programy, které jsou určeny nejnáročnějším klientům. Právě vysoce individuální přístup našich lékařů, digitální diagnostika a propracované programy by měly být zárukou nejvyšší spokojenosti. Tyto nadstandardní programy nabízíme v České republice pouze v našem pětihvězdičkovém hotelu Nové Lázně v Mariánských Lázních. Se svou úžasně bohatou historií, krásnou přírodou a nově i se statusem klimatických lázní mají obrovský potenciál pro všechny návštěvníky. ■

VALERIE SAARA

Krásná příroda, parky, podhorské klima i čistota ovzduší v blízkosti přírodní rezervace Slavkovský les jsou známými fakty, ale díky statusu klimatických lázní a certifikaci, která tuto skutečnost potvrzuje, je možné zacílit marketingovou kampaň na klienty, kteří právě krásné přírodní prostředí a čistý vzduch vyhledávají. Nejedná se pouze o pacienty, kteří se přijíždí léčit, ale o aktivní populaci, která preferuje zdravý životní styl, pobyty v přírodě, aktivní pohybové aktivity venku, ať již pěšky, nebo na kole.

Bude mít nový status dopad na skladbu procedur, připravujete nějaké inovace a budete připravovat nějaké nové procedury?

Budeme vycházet z principů léčby a skladby balíčků, které fungují, ale samozřejmě v rámci inovací chceme, aby naše balíčky byly pro klienty ještě atraktivnější. Chceme zahrnout více pohybových aktivit venku, více využívat turisticky značené

Opravdové lázně v lázních

Mariánské Lázně
Health Spa Hotels
Healing Power of Nature

Aktuální nabídku lázeňských pobytů
najdete na webových stránkách

ensanahotels.com

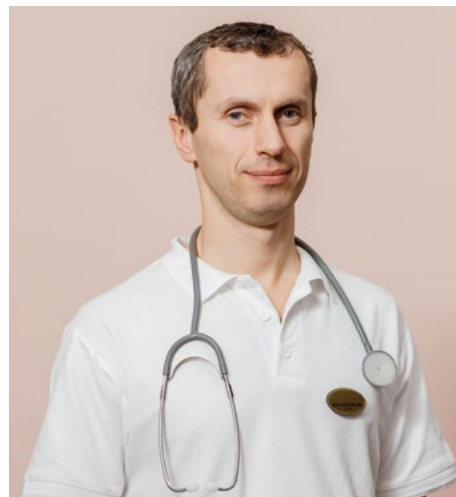
Přijed'te upevnit své zdraví do lázní

Často slýcháme, že zdraví je to nejcennější, co máme. S bolestí hlavy sice můžete jít na koncert a se zlomenou nohou jet k moři, ale nikdo z nás po tom asi netouží. Když ale zdraví jsme, vážíme si toho?

Chodíme do práce, na nákupy a plánujeme, kam pojedeme. Může se ale stát, že týden před zájezdem objednaným již půlroku padneme a nově zakoupené plavky zůstanou ještě s visáčkou ve skříni. Dá se takovým situacím předejít? Zlomeninu asi neovlivníte, ale ke zlepšení svého zdravotního stavu můžete přispět. Stres, špatné stravovací návyky a nedostatek pohybu jsou klasikou, která tvoří naše všední dny. Určitě stojí za to uvědomit si důležitost svého zdraví a udělat pro něj něco ještě před tím, než přijdou první signály, že něco není v pořádku. „Máme čím dále více hostů, kteří mají problémy s krční páteří a karpálním tunelem,“ popisuje situaci MUDr. Jindřich Maršík, primář Léčebných lázní Jáchymov, a. s. Právě lázně mohou být ideálním místem, kde si nejen odpočínáte, ale svěříte se do péče odborníků. „Většinu našich hostů tvoří pojištěnci, kterým třítydenní pobyt hraří zdravotní

pojišťovna, ale roste i počet tzv. rekondičních pobytů, na které jezdí převážně zaměstnanci firem či členové nejrůznějších spolků. Jedná se o speciální program, kdy si host během jednoho týdne odpočine a zároveň se mu dostane odborné péče,“ dodává primář Maršík. Jáchymovské lázně jsou díky unikátní radonové vodě vyhledávaným místem k léčbě pohybového aparátu, nervového systému a k rekonvalescenci po úrazech a operacích. Stále více lidí sem míří na wellness. Jáchymov se stal i oblíbenou destinací pro rodiny s dětmi i pro turisty, kteří chtějí objevovat okolní Krušné hory plné památek UNESCO. Díky perfektnímu zázemí a velké kapacitě zdejších hotelů tu můžete uspořádat teambuilding, konferenci či obchodní jednání. Když si pak na terase neoklasicistního hotelu Radium Palace vypijete šálek kávy, pochopíte, proč se sem více než sto let sjíždějí hosté z celého světa. ■

JAN LAUFEK

MUDr. Jindřich Maršík

LÁZNĚ JÁCHYMOV

Člen skupiny **AXXOS HOTELS** .com

U nás pramení Vaše zdraví.

Více informací a rezervace na www.LazneJachymov.cz

ROYAL SPA
LÁZEŇSKÉ HOTELY & RESORTY

*Partner pro vaši
harmonii a zdraví*

Pečujeme o zdraví zaměstnanců firem

- Health Balance pobyty - zdravotní rovnováha pod vedením týmu zkušených zdravotních koučů

Spánkový balanc

- monitoring spánku ve spánkové laboratoři a léčba fototerapií

Duševní balanc

- duševní rovnováha a zvládání stresu s odborníky na duševní zdraví

- Široká nabídka preventivních a léčebných pobytů
- Inovativní metody v lázeňství
- Prostory pro pořádání firemních akcí a teambuildingů

www.royalspa.cz | sales@royalspa.cz

MARIÁNSKÉ LÁZNĚ

VELKÉ LOSINY

LUHAČOVICE

OSTROŽSKÁ NOVÁ VES

Chcete výhodně investovat do firmy?

Podpořte zdraví vlastních zaměstnanců!

Zdraví je to nejdůležitější, co každý z nás má. A to nejdůležitější, co má každá firma, jsou její lidé. Péče o komplexní zdraví zaměstnanců je tedy jasnou prioritou každého zodpovědného zaměstnavatele. Pomáhá nejen zlepšovat zdraví zaměstnanců, ale také navýšit jejich produktivitu, angažovanost i loajalitu k firmě. Tyto dopady ještě dále narůstají, pokud jsou zdravotní benefity poskytovány i rodinným příslušníkům zaměstnanců.

Česká spořitelna významně podporuje zdraví nejen finanční, ale je také první a jedinou českou bankou, která má svého vlastního dedikovaného lékaře – manažera zdraví. Zaměstnanci to velmi oceňují, dle nedávného interního anonymního průzkumu 94 % zaměstnanců souhlasí, že je tématu péče o zdraví ve Spořitelně věnován velký důraz. Zvyšuje to dále i atraktivitu ČS jako zaměstnavatele. Systematická péče o zdraví s garantovanou odborností je dle zpětných vazeb kandidátů jedním z klíčových důvodů, proč chtějí pracovat právě v této bance. Široká škála zdravotních benefitů ČS nabízí pomoc v mnoha zdravotních a preventivních aspektech. Pro zaměstnance i jejich rodiny je nonstop zcela zdarma a diskrétně k dispozici telemedicina – poradenství s praktickým lékařem i specialisty. Banka také zajišťuje svým zaměstnancům po celé ČR objednání ke kvalitním lékařům všech odborností, druhý názor dalšího odborníka i individualizovaná doporučení preventivní péče.

Stejně tak mohou zaměstnanci i jejich rodiny využít anonymní nonstop krizovou linku a dle potřeby i psychologické poradenství, a to buď osobně ve všech krajských městech, nebo po telefonu či online, včetně v současnosti velmi nedostatkových dětských psychologů. Obě služby jsou hojně využívány, telemedicinu za loňský rok využilo téměř 20 % zaměstnanců nebo jejich rodinných příslušníků, psychologické a právní poradenství téměř 10 %. Jedním z klíčových benefitů je také 12 „Mých dnů“, každý měsíc den volna navíc nad rámec dovolené nebo sick days. Jedná se o dárek od zaměstnavatele, aby se každý mohl cíleně a pravidelně věnovat péči o sebe, odpočinku nebo svým koníčkům.

Důraz na prevenci

Důležitá je individualizace zdravotních benefitů. Aby si každý mohl vybrat podle svých konkrétních potřeb a preferencí, dostávají zaměstnanci pravidelně od ČS body do Cafeterie, které pak mohou investovat do různých sportovních, wellness či zdravotních aktivit pro sebe nebo svoji rodinu dle své volby.

Foto: archiv Česká spořitelna

Česká spořitelna věnuje velkou pozornost také prevenci, každoročně ve spolupráci s Oborovou zdravotní pojišťovnou pořádá centrální i regionální Dny zdraví a online semináře zaměřené na různá zdravotní témata zahrnující i duševní zdraví a prevenci syndromu vyhoření. Pro podporu imunity zajišťuje banka pro své zaměstnance vitaminové balíčky i očkování proti chřipce. Spořitelna podporuje i zdravou výživu, kromě různých edukačních aktivit zavedla firemní slevu na krabičkové stravování s flexibilním dovozem po celé ČR i možnost vyzvednutí online objednaných farmářských potravin přímo na pracovištích. Dlouhodobá kancelářská práce může vést k bolestem zad. Zaměstnanci mají proto možnost pravidelných cvičení s fyzioterapeuty, masáží slepými maséry, nově jsou na všech budovách centrály a velkých poboček zdarma k dispozici v rámci pracovní doby programovatelná masážní křesla. Velký důraz je věnován bezpečnosti na pracovišti, banka nabízí zážitkové workshopy první pomoci, interaktivní filmovou aplikaci pro výuku první pomoci u dospělých i dětí vytvořenou záchranáři,

všechny budovy centrály a velké pobočky v novém formátu jsou také vybaveny defibrilátory umístěnými u vchodů, aby mohly být v případě potřeby využity nejen v ČS.

Relaxace ve virtuální realitě

Spořitelna také ve stále větším rozsahu využívá moderní technologie, skvělé zkušenosti zaznamenala třeba s brýlemi pro virtuální realitu, konkrétně aplikací nabízejících různé přírodní scenérie, lesy, hory, podmořský svět, ale třeba i výlet do vesmíru. Velkou výhodou relaxace ve virtuální realitě je díky imerzivnímu zážitku právě její rychlost. Většina zaměstnanců banky, kteří virtuální realitu okusili, udává zklidnění, lepší soustředění i novou energii už třeba po třech minutách ve virtuální přírodě. Zdraví a pohoda jsou klíčovými faktory pro dlouhodobě udržitelné úspěšné fungování, investice do zdraví jak vlastního, tak i firemního jsou tedy nejlepší a nejvýnosnější, jaké můžeme učinit. Buďme sami sobě dobrým hospodářem! ■

PAVLA MENDLOVÁ

140
1883
2023 **let**

SLATINNÉ
**LÁZNĚ
TŘEBONĚ**

DĚKUJEME,
ŽE JSTE
S NÁMI...

České lázeňství stojí na rozcestí

České lázně jsou důležitou složkou nejen zdravotnictví, ale i turistického ruchu. Podle údajů agentury CzechTourism každý čtvrtý zahraniční návštěvník Česka alespoň jednou přenocuje v lázních. Uplynulé roky plné nejistoty ale znamenaly pro naše lázeňství citelný zásah. Dokáže se s novou dobou vyrovnat?

Pandemie covidu a válka na Ukrajině. To jsou hlavní milníky, které v českém lázeňství odstartovaly nevratné změny, kterým se bude muset přizpůsobit. I když do lázní v Česku loni přijelo víc než 842 tisíc hostů a celkový počet návštěvníků se tak přiblížil předcovidovým číslům, zahraničních klientů nebylo ani 300 tisíc. Pro tuzemské lázně a města i obce, které jsou s nimi spojené, znamená výpadek bonitních hostů z ciziny ekonomické ztráty a nutnost změny přístupu.

Před ruskou agresí na Ukrajině značnou část zahraniční klientely tvořili Rusové. Vyznačovali se tím, že u nás rádi utráceli. Zatímco průměrný český turista utratí přibližně 700 Kč za den a německý

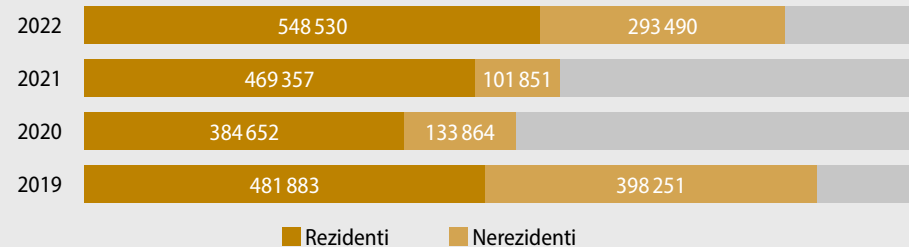
turista kolem 2 000 Kč za den, Rus průměrně utratil 3 500 Kč za jeden den. Teď se k nám ruští turisté z pochopitelných důvodů téměř vůbec nedostanou.

„Aktuálně se lázeňství nachází na pomyslném rozcestníku, kdy musí řešit, co dál v budoucnosti. Z pohledu cestovního ruchu se v kontextu s náhradou ruský hovořících hostů nabízí zaměření na země Zálivu nebo Izraele. Také posílení pozic na tzv. sekundárních trzích, jako je Ázerbájdžán, Kazachstán, Uzbekistán, tedy v zemích s pravidelným leteckým spojením s Českem, bonitní klientelou a historicky tradiční oblibou našeho lázeňství,“ vyhlíží budoucnost ředitel České centrály cestovního ruchu – CzechTourism Jan Herget.

Stát by měl podpořit roli lázeňství v prevenci

Úbytek peněz od bonitních zahraničních hostů se samozřejmě promítá do nedostatku financí na údržbu pramenů, kolonád, parků, zeleně apod. „Sektor lázeňství si v posledních letech prochází opravdu krizovými okamžiky. Vzhledem k tomu, že provozovatelé lázeňských míst a lázeňská zařízení jsou spojenými nádobami, dopadají problémy provozovatelů lázeňských zařízení i do chodu jednotlivých lázeňských míst,“ uvědomuje si předsedkyně Sdružení lázeňských míst a primátorka Karlových Varů Andrea Pfeffer Ferklová. „Po covidu, rusko-ukrajinské krizi a nyní i počínající ekonomické krizi se lázeňství a cestovní ruch potřebují už opravdu

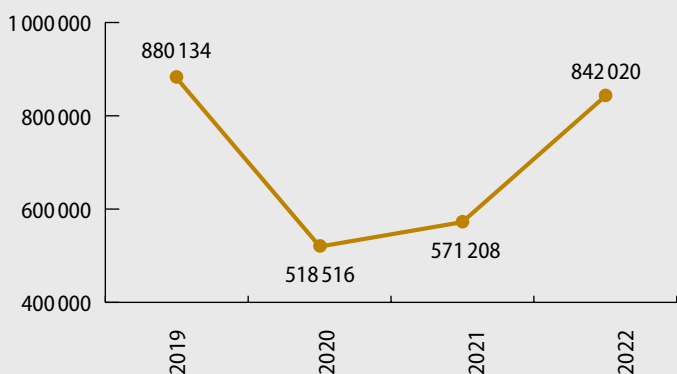
CELKOVÝ POČET REZIDENTŮ A NEREZIDENTŮ

Zdroj: CzechTourism

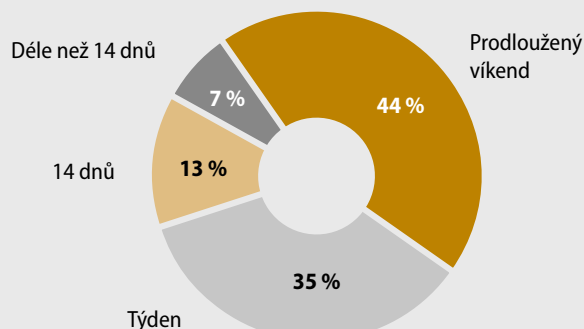
platek z pobytu, jeho výběr, a především využití. Usilujeme o to, aby se v legislativě ukotvil povinný účel užití těchto prostředků samosprávami na údržbu a rozvoj lázeňské infrastruktury a aby byl při jejich výběru, respektive stanovení sazby, zohledněn zdravotní důvod pobytu léčených pacientů a aby bylo postavení lázeňských pacientů rovné s ostatními pacienty v lázeňském místě," plánuje prezident Svazu léčebných lázní ČR Eduard Bláha. Podle Bláhy se dá rovněž očekávat, že se do lázeňské péče v Česku v budoucnosti zapojí víc cizinců.

PŘÍJEZDY CELKEM

Zdroj: ČSÚ, Veřejná databáze, 2019 a 2022

IDEÁLNÍ DÉLKA POBYTU V LÁZNÍCH PODLE TUZEMSKÝCH SAMOPLÁTCŮ

Zdroj: Tourdata.cz, šetření Zájem o pobyt v tuzemských lázních

odrazit ode dna a je nutné, aby se všechny orgány státní správy a samosprávy spojily a vytvořily takové podmínky, které by aktivně pomáhaly rozjezdu lázeňské péče," dodává.

Podle Pfeffer Ferklové je třeba lázně vnímat jako součást prevence a tato oblast by měla být v budoucnosti výrazněji podpořena. Velkou příležitostí pro modernizaci a celkový posun tuzemského lázeňství je podle ní projekt Centra lázeňského výzkumu, který chystá Institut lázeňství a balneologie v Karlovarském kraji v rámci podpory strukturálně postižených regionů. Se zvýšením zájmu pomáhá také fakt, že je evropská lázeňská léčba od roku 2021 zapsána na Seznamu světového dědictví UNESCO, lázeňský trojúhelník Karlovy Vary, Mariánské Lázně a Františkovy Lázně je součástí mezinárodního zápisu Slavná lázeňská města Evropy spolu s dalšími osmi evropskými lázněmi. To vše se děje s cílem „znovuzrodit“ zájem o tento sektor, o což usilují i provozovatelé lázní.

Od lázeňství k wellnessu

S rolí lázeňství v prevenci souvisí i další trend, kterého si provozovatelé lázní všímají, a to zkracování pobytu u samoplátců. Zatímco klienti, kterým pobyt hradí zdravotní pojišťovna, v lázních stráví tři nebo čtyři týdny, samoplátců přijíždí na dobu výrazně kratší. Téměř polovina českých samoplátců preferuje jen prodloužený víkend. Fakticky nejde ani tak o léčebný pobyt jako spíše o wellness. Dvě třetiny českých samoplátců zároveň očekávají, že za prodloužený víkend v lázních neutratí více než 5 000 korun na osobu.

CO JSOU LÉČEBNÉ LÁZNĚ V ČESKU:

- 37 lázeňských měst/míst
- Staletá lázeňská tradice
- Vysoce kvalifikovaný a přátelský personál
- Moderní terapeutické metody
- Dětská sanatoria se speciálním programem pro léčbu dětí
- 170 lázeňských hotelů a sanatorií
- Kapacita 30 000 lůžek
- Vysoce kvalitní přírodní léčivé zdroje
- Minerální vody: pitná kúra, koupele, inhalace, výplachy, podvodní masáže
- Terapeutické bahno: pleťové vody, obklady, koupele
- Plyny: plynové injekce, suché plynové lázně
- Klima: výjimečně čistý vzduch

Provozovatelé lázní musí na tyto trendy reagovat a přizpůsobit se jim. Měli by tedy marketingově podporovat nové wellness a wellbeing produkty určené jak domácímu trhu, tak i pro příhraniční klientelu, zejména pak ze Slovenska a Polska. „Od těchto trendů se bude odvíjet vývoj lázeňství v budoucnosti, intenzivně se přitom v současné době musíme zabývat cenovou a provozní udržitelností. Inflace a nastupující recese totiž zásadně zvýšila náklady na provoz, snažíme se však o to, aby se to na cenách pro koncového zákazníka tolik neprojevovalo. Aktuálním tématem je pro nás zejména tzv. po-

To pomůže vyřešit aktuální nedostatek kvalifikovaných i nekvalifikovaných zaměstnanců, s kterým se lázně potýkají. Přes všechny problémy se tuzemské lázeňství průběžně modernizuje, digitalizuje a v léčbě se začínají stále víc využívat nové metody léčby například s pomocí virtuální reality.

Místní musí věřit

Jak ale upozorňuje Andrea Pfeffer Ferklová, nezbytně nutná je i důvěra obyvatel lázeňských míst a připomíná akci, která nedávno proběhla v Karlových Varech. Dotazování mezi obyvateli Karlových Varů ukázalo, že léčivým účinkům minerálních vod sice věří, ale spíše z tradice než z přesvědčení založeného na faktech. Město tak dvěma stovkám Karlovaráků umožnilo se o léčivých účincích pramenů přesvědčit na vlastní kůži. Poskytlo jim zdarma vstupní a výstupní lékařskou prohlídku, mezi nimiž pravidelně pili z karlovarských pramenů.

A nakonec je potřeba odstranit i jeden mýtus – totiž že lázně se hodí jen seniorům. Podle agentury CzechTourism je naopak nutné oslovit i tuzemskou aktivní a finančně zajištěnou skupinu věkové kategorie 35+ a představit lázně jako místo pro aktivní letní i zimní dovolenou celé rodiny. Odvolává se přitom na čerstvý průzkum plánů Čechů na letní dovolenou, podle něhož chce 61 % Čechů strávit letní dovolenou právě v Česku, přitom chce hlavně odpočívat a kombinovat to s lehkými sportovními aktivitami. Lázně jsou tedy ideálním místem. ■

DANIEL MRÁZEK

Sůl není nad zlato

Před pár měsíci provedly hygienické stanice přeměření soli ve školních obědech. A výsledky byly šokující – polévky připomínaly spíše nasycený solný roztok a častou odpovědí na dotazy, kolik soli je v daném pokrmu, bylo „tak nějak od oka“. Nemluvě o tom, že sůl často nahrazuje chybějící chuť jídla.

Výsledky kontrol školních jídelen ukazují, že cca 50 % školních jídelen překračuje doporučení Světové zdravotnické organizace, podle které má být maximální denní příjem soli 5 gramů, tzn. pro školní oběd 1,75 gramu. Řada školních jídelen tento limit překračuje dokonce dvojnásobně a v některých školních jídelnách stačí již konzumace jedné porce polévky k pokrytí potřeby soli celého oběda.

Proč by nás to vlastně mělo zajímat? Česko má dlouhodobý zdravotní problém. Sice se prodlužuje průměrná doba života, ale doba života ve zdraví stagnuje. Mnohem delší dobu tak travíme nemocí a hlavní příčinou špatného zdravotního stavu obyvatel Česka je špatný životní styl, zejména pak špatné stravování. Je to vidět na explozi obezity, včetně té dětské, na mortalitě české populace na kardiovaskulární onemocnění, počtu onemocnění diabetem a dalšími metabolickými onemocněními. A jako u mnoha jiných věcí platí, že základní životní návyky se tvoří v dětství, včetně těch stravovacích.

Komora chystá nový projekt

Proto se Hospodářská komora dohodla s ministrem zdravotnictví Vlastimilem Válkem, že spolu s hlavní hygieničkou a Státním zdravotním ústavem připraví program na omezení soli v pokrmech

CO PROJEKT PŘINESE?

1) Sůl pod kontrolou

Provozovatelé mají přesnou představu o množství používané soli v nabízených pokrmech.

2) Přiměřeně, přiměřeně, přiměřeně

Množství soli v dětských jídlech nepřekročí 1,75 g (dohromady polévka a hlavní dětské jídlo).

3) Sůl nad zlato

Provozovatelé stravovacích a gastro zařízení nenabízejí hostům automaticky sůl k dosolování pokrmů.

pro děti. A bude cílit jak na školní jídelny, tak na dětská menu v restauracích.

V Hospodářské komoře se do projektu zapojí zdravotnická a gastronomická sekce, přidají se Svaz obchodu a cestovního ruchu ČR a Český gastronomický institut a nebudou chybět ani partneři z řad konkrétních firem, jako jsou Edenred, Albert a Makro, stejně jako konkrétní restaurace po celé republice. A to vše pod odborným dohledem lékařských kapacit, kterými jsou profesor Michal Vrablík z České kardiologické společnosti nebo profesor Štěpán Svačina, předseda České lékařské společnosti Jana Evangelisty Purkyně.

Projekt by měl být spuštěn od září letošního roku coby první ze série opatření, kterými chce soukromý sektor měnit situaci veřejného zdraví v České republice. ■

TOMÁŠ PROUZA, viceprezident HK ČR, předseda Sekce pro rozvoj služeb v oblasti pohostinství a gastronomie a IVO HLAVÁČ, člen představenstva HK ČR a předseda Sekce zdravotnictví a sociálních služeb

Karlovarský kraj
Žijeme regionem

Karlovarský kraj

Nejbohatší nabídka relaxačních pobytů

Vyberte si z bohaté nabídky relaxačních pobytů v lázeňských hotelech Karlovarského kraje. Načerpejte novou energii a užijte si úžasnou lázeňskou atmosféru, božský klid a blahodárné procedury s využitím unikátních přírodních zdrojů. Na výletech za poznáním magických míst využijte turistickou kartu předplacených služeb Karlovy VARY REGION CARD (www.karlovyvarycard.cz).

www.laznezdravi.cz

www.zivykraj.cz

POSLECHNĚTE
SI NÁŠ PODCAST

Jen dvacet procent nemocí nesouvisí s výživou

Zdravý životní styl je základním faktorem prevence. Bohužel, český zdravotnický systém není na prevenci úplně nastaven – důležitý pro něj není efekt, který se projeví za dva tři roky, byť by jím byly miliardové úspory za péči. Důležité je pouze to, zda budou finance na příští měsíc. O prevenci a mýtech kolem ní s profesorem Štěpánem Svačinou, předsedou České lékařské společnosti Jana Evangelisty Purkyně.

Když se podíváme na výdaje do zdravotnictví, tak obrovské částky jdou na léčbu, zatímco na prevenci, která může ve finále ušetřit miliardy, jde jen malý zlomek celkových výdajů. Je to správně?

Vaše úvaha je naprosto logická, realita je bohužel jiná. Systém zdravotního pojištění v České republice je nastaven proti prevenci. Jde v něm o to, abychom byli schopni příští měsíc zaplatit lékařům. Nejde o efektivitu. Úspory jsou minimálně na úrovni pětadvaceti procent. Vezmu jako příklad svůj obor – je zřejmé, že když vám diagnostikují

diabetes, měl byste hned dostat lék, který je velmi podstatný pro to, aby zamezil komplikacím. Takový lék ovšem pojišťovna hradí až pacientům, kteří jsou na tom velmi špatně, s glykovaným hemoglobinem, tedy takzvaným dlouhým cukrem nad šedesát, což je velmi špatně kompenzovaný diabetes. A to může mít obrovské následky. Pokud bychom takový lék hradili všem, tak tvrdím, že do pěti let klesne potřeba dialýz u diabetiků o padesát procent nebo klesne počet infarktů diabetiků o třicet procent. Jen to jsou obrovské úspory. Ale statut pojišťovny je takový, že vlastně nejde o to, co bude za pět let.

A nejsou na úrovni odborných společností a ministerstva debaty o tom, jak to změnit?

Pokud systém zůstane, jaký je dnes, může to být katastrofou. Musíme najít vnitřní úspory, které v systému jsou. Respektive ne najít, ale využít je. Nedávno jsme měli konferenci na téma zdravotního pojištění a diskuse byla velmi o prevenci. Problém je, že asi víme, kam bychom měli směřovat, ale není úplně jasné jak. Nevycítil jsem, že víme, jak nastavit systém, aby se vyplatilo dělat něco pro efekt za pět let. Rozumné myšlenky existují, ale ono by to chtělo komplexní reformu zdravotního pojištění.

Zůstaňme u primární prevence. Co všechno do ní spadá?

Je to předcházení nemocem jako takovým. To je rozdíl oproti sekundární prevenci, která řeší už stav, kdy nějakou nemoc máte a je třeba ji kompenzovat a udržet nejvyšší možnou kvalitu života. Tu zvládáme poměrně dobře. U té primární máme dluh.

Proč?

Protože základem je adekvátní chování každého z nás. Základem je fyzická aktivita a odpovídající strava. Když se podíváte Čechům do nákupního košíku, není to žádná sláva, samé nezdravé potraviny. Ono to začíná už tím, že nefunguje výchova ke zdraví. Třeba v Evropě neexistuje reklama na léky, což je z mého pohledu velmi sporné. Reklama na spoustu nesmyslů, které vám ničí život, totiž existuje. V Americe jede tramvaj a má nápis: Máme nový lék na cukrovku, jmenuje se takatak, zeptejte se svého lékaře. Co je na tom špatné? Reklama na léky může naopak vytlačit reklamu na celou řadu nevědeckých přípravků.

Co jsou nezdravé potraviny? Jednou se říká pijte mléko, podruhé nepijte mléko, vejce škodí a pak zase neškodí...

To je pravda, ale to je vývoj vědeckého poznání. Za deset let budou úplně jiné léky než dnes, řadu léků nebo postupů, které jsme hlásali před deseti lety, považujeme dnes za obskurní. Je potřeba mít aktuální a reálné informace. I o výživě.

Kde je máme hledat? Na internetu?

Doktor Google funguje, ale tomu se nelze bránit. Pacient má tendenci konzultovat, hledat názor. Knihy Domácí lékař existují už někdy od šestnáctého století. S kolegou Kasalem jsme už na konci devadesátých let napsali knihu Medicína a internet. Problém je, že když jste už tehdy napsal dotaz třeba na žlučnickové kameny anglicky, dostal jste zevrubné informace včetně toho, co si máte vzít s sebou do nemocnice. Když jste ho napsal česky, dostal jste tři stránky odkazů na potravinové doplňky, které kameny rozpouští, a podobné nesmysly. Protože jediná léčba je operace, nic jiného nefunguje.

Dnes je snad situace lepší...

Ano. A trůfám si říct, že i díky Národnímu zdravotnickému informačnímu portálu nzip.cz, nad kterým si Česká lékařská společnost vzala patronát. Vznikl částečně překlady obdobného a respektovaného rakouského portálu, částečně jsme dodali vlastní texty. Naše společnost má sto třicet odborných společností, ty spolupracují. A jsem docela hrdý na to, že při většině zdravotnických dotazů je nzip.cz poměrně vysoko, často hned za placenými odkazy. Sice tam ještě nemáme všechny nemoci, ale určitě má český občan možnost dostat se k zevrubným, a hlavně garantovaným informacím.

V kolika letech je prevence důležitá?

Začíná už v dětském věku, očkování je prevence, ale význam má celý život, i dvacetiletý člověk přece může být nemocný. To zásadní se odehrává obvykle po čtyřicítce.

A když vezmeme firmy a specifické problémy určitých profesí, existuje nějaká poradenská autorita, na kterou by se třeba firmy mohly obrátit?

Primárně je to vždy závodní lékař, každá firma by měla mít smlouvu s nějakým praktikem. Ale u většiny civilizačních chorob, jako jsou kardiovaskulární a nádorová onemocnění, je prevence jednotná. Je to pohyb a správná výživa. Existují statistiky WHO, které říkají, že takřka polovina nemocí je zaviněna špatnou výživou. Více než třetina dalších nemocí má výživu jako významný rozvojový faktor. A pouze asi dvacet procent nemocí s výživou vůbec nesouvisí, to jsou především úrazy a nemoci smyslových orgánů.

Co genetika a rodové dispozice?

V minulosti jsme je přeceňovali. Rodinná anamnéza je důležitá, ale spíše proto, že buduje návyky. Kdo má úplně špatné geny, může se dobrým životním stylem klidně dožít devadesáti lety. A naopak. Genetika má značný význam u vzácných nemocí, které jsou často zaviněny jedním genem. Zase si pomůžu diabetologií. Na cukrovku existuje deset kandidátních genů, ale může ji dostat i ten, kdo žádný takový gen nemá. Na obezitu existuje deset, patnáct genů. Když je vůbec nebudete znát a budete si házet mincí, budete obezitu předpovídat s úspěšností plus minus padesát procent. Když budete znát ten nejznámější, FTO, zlepšíte predikci o procento. Když jich budete znát deset, dostanete se zhruba na padesát dvě a půl procenta. To je příklad, který často říkám medikům. Genetika se přeceňuje i proto, že je to dobrý byznys. Zaplatíte tu deset, tu padesát tisíc, vyšetří vám sto genů a dostanete knížečku rizik. Ale to nemá skoro žádný smysl, pohyb a výživové faktory jsou důležitější.

Když se řekne správná výživa, je to ale taky pěkná džungle...

Především pozor na tolik propagovanou individualizaci. To je velký podvod, žádná individualizovaná dieta třeba u cukrovky neexistuje. Existuje jen zdravý životní styl, tedy zdravá strava, pohyb, nekouřit...

A zdravá strava je? Jsme svědky mnoha proudů, například vegetariánství, veganství, raw, paleo...

To jsou styly, které prokazatelně škodí těhotným a dětem. V dospělosti lze na takovou stravu přejít zvláště vegetariánství. Nicméně, ono se tak úplně neví, jestli je vegetariánství tak zdravá strava, nebo jsou vegetariáni zdravější proto, že již primárně je to skupina, která se o své zdraví zajímá a stará. Zdravá strava ze současného

**PROF. MUDR. ŠTĚPÁN
SVAČINA, DRSC., MBA**

Český lékař, bývalý přednosta interní kliniky, diabetolog, obezitolog, nyní i se zkušeností praktického lékaře. V letech 1999–2005 byl děkanem 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy v Praze. Od ledna 2015 působí ve funkci předsedy České lékařské společnosti Jana Evangelisty Purkyně.

pohledu, to je dostatek zeleniny, ovoce, vyhybat se průmyslově vyráběným potravinám. Superpotraviny jsou nesmysl, všimněte si, že každý rok se objeví nějaká jiná, nová. Stejně jako biopotraviny jsou z medicinského hlediska nesmysl. Existují studie, které zkoumaly biopotraviny, a nikdy se neprokázalo, že jsou zdravější. Někdy navíc není ani tak škodlivá potravina, jako její úprava. Koupit biovepřové a usmažit z toho řízky je typický příklad. Stejně jako koupit polotovar a hodit ho do mikrovlnky. Bohužel, nejsme na tom moc dobře z hlediska zdravotní gramotnosti, z výzkumů vycházíme v Evropě lehce nad průměrem. Ona zdravotní gramotnost není to, že víme něco o infarktu nebo o józe. Je to spíše soubor znalostí, které nás v případě potřeby dovedou ke správným, garantovaným informacím, kterým umíme porozumět a umíme je v praxi použít. Tam bychom měli přidat. Už proto, že právě lepší prevence by byla významným krokem k prodloužení života ve zdraví. O tomto tématu se dnes velmi diskutuje a v něm za vyspělými státy opět zaostáváme. ■

PETR KARBAN

Nikdo nestojí o dlouhodobé pracovní neschopnosti

Prevence je téma často skloňované, nicméně přesto jde o oblast, v níž má Česko oproti vyspělým zemím značné rezervy. Kde jsou příčiny toho stavu a jak by jej mohly zlepšit firmy? Otázky pro lékaře Tomáše Zimu.

Jaká je pozice prevence v systému českého zdravotnictví?

Obecně platí, že prevence je klíčová. Proto mě mrzí, že i když systém prevencí z hlediska vyhlášky ministerstva i programů je nastaven dobře, příliš tyto možnosti nevyužíváme. Již tradiční jsou preventivní programy nádorových onemocnění – karcinomu prsu, tlustého střeva, začíná program pro karcinom prostaty, pankreatu a plic. Tady vidím i prostor pro firmy, aby upozorňovaly zaměstnance na možnosti preventivních programů a motivovali je k jejich využití. Protože pro většinu civilizačních chorob, ať už je to cukrovka, vysoký krevní tlak, zvýšený cholesterol, ateroskleróza, infarkt, mrtvice a další, pro ty pro všechny platí, že nebolí. Respektive bolí až s fatálními důsledky. Moderní léčba dovede těmto nemocem velmi dobře předcházet a dovede i zamezit komplikacím. A jsou to přitom zpravidla nenáročná a nenákladná vyšetření. Od určitého věku by mělo být standardem je v periodě jednoho až tří let absolvovat. Nejenže by to zlepšilo zdravotní stav celé populace, ale ještě by to ušetřilo nemalé prostředky za pozdější nákladnou léčbu. Včasná diagnóza je podmínkou úspěšné léčby.

Co je určitý věk?

Prevence začíná v dětství. Od čtyřiceti, padesáti let to považují za povinnost, ale znát svůj cukr a cholesterol by měl i třicetiletý člověk, pokud chce být sám k sobě odpovědný. Zazil jsem štíhlé mladé ženy dbající na výživu, sportující, které měly vysoký cholesterol. To se pak lidé diví, že někdo dostal infarkt, když mu ještě nebylo ani čtyřicet a žil přece tak zdravě, ale určité faktory máme i od předků.

Když jste zmínil, že programy nastaveny jsou, ale málo je využíváme, co by pomohlo? Pojišťovny obvykle za využití preventivních programů přiznávají svým klientům bonusy, ale úplně silná motivace to tedy asi není. Jak to řeší jinde?

Řada zemí přichází s nejrůznějšími motivačními nástroji, buď jsou to nástroje vlastního pojištění, případně komerčního připojištění, nebo je to role právě zaměstnavatelů, kteří nabízejí takto cílené benefity. Je přece v zájmu zaměstnavatele podpořit zdraví zaměstnanců, protože žádný zaměstnavatel není připraven na dlouhodobé pracovní neschopnosti, ty pro něj znamenají ztrátu. Stejně jako pro

VĚTŠINA CIVILIZAČNÍCH CHOROB NEBOLÍ. RESPEKTIVE BOLÍ AŽ S FATÁLNÍMI DŮSLEDKY. MODERNÍ LÉČBA ALE DOVEDE TĚMTO NEMOCEM VELMI DOBŘE PŘEDCHÁZET A DOVEDE I ZAMEZIT KOMPLIKACÍM. A JSOU TO PŘITOM ZPRAVIDLA NENÁROČNÁ A NENÁKLADNÁ VYŠETŘENÍ.

zaměstnance. Ten zájem by tedy měl být na obou stranách. Bohužel, v tomto smyslu je u nás osvěta poměrně slabá. A slabá je i aktivní prevence.

Nicméně, Preventivní programy už jsou cílené na konkrétní nemoci. Co ta obecná prevence, spočívající ve zdravém životním stylu? Tam žádnou velkou motivaci taky nevidíme...

Ano, ta obecná pravidla jsou velmi důležitá. Nekouřit, kvalitně a dostatečně spát. Stravovat se pravidelně, strava musí být pestrá, člověk je všežravec. I červené maso má v jídelníčku své místo. Důležitý je pohyb, zvláště u profesí, kde není fyzická práce. Procházky, kolo, plavání, to je ideální. Ale i když toto vše budete dodržovat, nemáte ještě jistotu, že jste v pořádku. Jsou tu i další vlivy, stres kupříkladu.

Umíte si v českém systému představit model, kdy by firmy své zaměstnance posílaly na zevrubnější preventivní prohlídky a dávaly jim na to, třeba i s podporou státní politiky, den volna?

Umím si to představit, a někteří zaměstnavatelé to dokonce dělají.

Kde vůbec jsou největší hrozby? Zmínil jste některé civilizační choroby, ale objevují se i nové?

PROF. MUDR. TOMÁŠ ZIMA, DRSC., MBA, DR. H. C. MULT.

Český lékař, specializací biochemik, od roku 1990 působí na Ústavu lékařské chemie na 1. lékařské fakultě U. V letech 2005–2012 byl jejím děkanem, mezi lety 2014–2022 rektorem Univerzity Karlovy.

Nezmínili jsme ještě nádorová onemocnění, kde také jsou poměrně dobře zpracované preventivní programy. Ale zvyšuje se podíl sedavých zaměstnání, což s sebou nese negativní dopad především na páteř. A zvláště v poslední době, patrně i vlivem covidu, kdy řada lidí, a bohužel především dětí, ztratila své pohybové návyky, je problémem obezita a problémy pohybového ústrojí. A druhý postcovidový fenomén představují poruchy duševního zdraví. A to se týká mladé generace, ale i manažerů, stoupá výskyt syndromu vyhoření a bohužel i sebevražd. Některé studie to připisují i tomu, že dnes je takřka povinností být neustále ve spojení. Což je na jedné straně fajn, na straně druhé je to zdrojem permanentní stresu. I tady je ohromný prostor pro zaměstnavatele, aby dbaly na duševní hygienu svých zaměstnanců. ■

PETR KARBAN

Zdravotní péče 21. století

Health⁺

Health+ je prémiovou poliklinikou s více než 15letou tradicí, která funguje jako komplexní systém prevence a zdravotní péče.

Vytváříme řešení šitá přímo na míru firmám i jednotlivcům.

- 3 programy péče pro dospělé a 2 pro děti
- k dispozici přes 70 lékařů ve více než 30 specializacích
- každý klient má svého osobního lékaře, který koordinuje péči
- limitovaný počet pacientů na jednoho lékaře
- garance termínu pro akutní vyšetření do 24 hodin
- call centrum v režimu 24/7/365
- kompletní řešení e-medicíny:
klientská zóna, mobilní aplikace, chat, telemedicína
- veškerá zdravotní dokumentace je Vám k dispozici
- krásné prostředí s vynikající dopravní dostupností
- lidský a vstřícný přístup lékařů a personálu

Nabízíme vysoce kvalitní, individuální, propojenou a klientsky vstřícnou lékařskou péči, již veřejné zdravotnictví nedokáže zajistit.

Prevenici pomůže individualizovaná péče

Jak jsou do preventivních aktivit zapojeny velké nemocnice? A v čem může moderní medicína pomoci v oblasti prevence? Téma pro náměstka ředitele Fakultní nemocnice Motol Martina Holcáta.

Předpokládám, že nemocnice, jako je ta vaše, se orientují převážně na sekundární prevenci...

Takřka výhradně. Podílíme se na řadě preventivních programů, ostatně já sám jsem ve svém krátkém působení ve funkci ministra byl u spuštění tří z nich.

Na primární prevenci u vás prostor není?

Maximálně osvětou. Naši lékaři nejsou v pozici praktiků, nedělají terénní medicínu, nepracují jako podnikoví lékaři.

V čem je sekundární prevence, tedy nejruznější monitorovací a screeningové programy, tak důležitá?

U většiny nemocí, na které jsou tyto programy cíleny, je základem úspěšné léčby včasná diagnóza. Díky ní dokáže pak medicína předejít těžším stádiím nemocí i závažným komplikacím. A samozřejmě, výrazně se tím šetří náklady na léčbu.

Je využití těchto programů optimální?

Určitě ne, bylo by potřeba, aby je lidé využívali víc. A je i velká diskuze, jestli plošný screening vlastně má smysl. Já jsem rozhodně jeho zastáncem. Ve všech případech, na které se naše preventivní programy zaměřují, je poměrně vysoký výskyt těchto nemocí v populaci. Takže jde na jedné straně o zvyšování kvality života a střední doby dožití, na druhé o efektivitu zdravotního systému. Ale možná nám chybí větší propojení zdravotního a sociálního pohledu, respektive obou systémů, zhodnocení efektivit. Protože zdravý člověk nebo člověk s dobře kompenzovanou nemocí může pracovat a vytvářet hodnoty, těžce nemocný naopak spotřebovává prostředky zdravotního a často i sociálního systému. A ten rozdíl může být propastný.

Co je na vině nedostatečného využívání preventivních programů? Slabá motivace?

To bych ani neřekl, ačkoliv vždycky to může být lepší. Ale možná hraje roli to, že většina těch vyšetření není úplně příjemná. A taky se lidé bojí, že se něco najde. Vypadá to jako banalita, ale je to, myslím, jeden z důležitých aspektů. Vyhýbáme se nepříjemnostem.

Co dělají jinak země, kde jsou na tom lépe?

Těžko říct. Ve Skandinávii, která by mohla být možná vzorem, je obecně vyšší individuální odpo-

Foto: Jakub Hněvkovský

MUDR. MARTIN HOLCÁT, MBA

Český lékař, bývalý náměstek ministra zdravotnictví, bývalý ředitel Všeobecné fakultní nemocnice v Praze, od července 2013 do ledna 2014 ministr zdravotnictví ve vládě Jiřího Rusnoka. Vedl konsilia, která se starala o bývalé české prezidenty Havla, Klause i Zemana. Od prosince 2006 je náměstkem ředitele Fakultní nemocnice v Motole pro léčebně preventivní péči.

vědnost. Ale chyba je i v nás. Před lety nám řekli, že máme zrušit v rámci racionalizace to, co není nutné třeba. Zrušili jsme tedy infekční oddělení, protože infekce nebyly. Dnes rozvíjíme novou infekční kliniku a potřebovali bychom na ni novou budovu.

Je to postcovidový efekt?

Ne, je to procitnutí. Covid to pouze potencoval. Problémem je rezistence antibiotik.

Vraťme se ještě k prevenci. Jak může pomoci klasická medicína?

Personalizovanou, individuální medicínou. Což je něco, co se dnes již velmi dynamicky rozvíjí. Budoucnost směřuje k tomu, že hned po narození uděláme každému komplexní vyšetření krve a genetické

vyšetření, čímž budeme znát rizika, a budeme tedy vědět, na co se primárně zaměřit. Pak vstupuje do hry telemedicína a vzdálený monitoring. Ale budu upřímný, zatím v této oblasti narážíme na celou řadu právních, etických, ale i provozních problémů.

Má na to český zdravotnický systém prostředky?

Toť otázka. Uvedu jeden příklad: Naším problémem často je, že umíme člověka zachránit, ale už nám úplně nefunguje to následné. Možnosti přitom jsou. Například jistou komplikací totálních endoprotéz je v určitém procentu případů zánět. My ale dnes už umíme dát do kloubu čip, který zjistí změnu pH. A dokonce s čipem může být voperována i kapsle, z níž se v případě potřeby vypustí antibiotikum.

Kdy to bude realita?

To je realita.

V Česku?

Doufám, že brzy bude i v Česku. Ale samozřejmě, je to nadstandardní služba soukromé společnosti. A něco to stojí. Proč ale bránit lidem, kteří by si to chtěli zaplatit, aby jim to třeba naše nemocnice nemohla nabídnout? Je to příspěvek k možnosti vstupu soukromých peněz do zdravotnictví. Ale to je téma na jinou debatu. ■

PETR KARBAN

**MASARYKOVA
NEMOCNICE
V ÚSTÍ NAD LABEM**

INDIVIDUÁLNÍ ZDRAVOTNÍ PÉČE - IZP

Péče šitá na míru.

Krajská zdravotní, a.s.

je největším poskytovatelem
nemocniční péče v České republice
a největším zaměstnavatelem
v Ústeckém kraji

NABÍZÍME

Komplexní prohlídky a karetní programy KZ+

Individuální zdravotní péči od našich odborníků

Jednotlivá vyšetření a návštěvy u lékařů
s logickou návazností

Vhodně volenou logistikou významnou
úsporu Vašeho času

+420 705 622 508

izp@kzcr.eu

www.kzcr.eu

Podpora zdraví jako firemní filozofie

Neprodáme hadí olej

Společnost MEDESA průběžně rozšiřuje své portfolio o speciální a nové technologie, například monitoring diabetu, rychlé imunotesty pro akutní medicínu, technologie a automatizace v histologii a další. I to je důkazem, že pohled společnosti se na to, aby její produkty a služby sloužily udržení zdraví zaměřuje v posledních letech stále více.

Základem produkce sympatické firmy z Poličky jsou potřeby technologie pro laboratoře a standardní laboratorní testy v medicíně včetně některých unikátních. Slouží tak i při každé preventivní prohlídce, při každém monitoringu zdravotního stavu pro lékaře a zdravotnická zařízení, nicméně lidé i firmy si je mohou pořídit v laboratořích i za přímou platbu pro vlastní potřebu. A za covidu a v době po něm tento trend sílí. Stejně tak rostoucí je i menší divize sportovního testování, která se zaměřuje na zátěžové testy pro všechny, kteří se chtějí systematicky, dobře a správně hýbat, aby to bez komplikací a poškození vedlo ke kýženému cíli, ať jím je zvýšení či udržení kondice nebo třeba zhubnutí. Technologie pro zátěžové testování prodává MEDESA v Česku a na Slovensku nejen do řady tréninkových center a špičkovým profesionálním sportovním týmům, ale testy jsou dostupné opět i široké veřejnosti. Poslední oblastí, na kterou se MEDESA zaměřuje, jsou kompenzační pomůcky pro starší, dočasně nemocné nebo zraněné – berle, chodítka, invalidní vozíky, ortézy, bandáže, ale také potravinové doplňky či vitamíny a mnohé další. I tyto služby čerpá ve svém životě každý, ve stáří více. A i ony – pokud jsou kvalitní – významně přispívají k udržení života v relativním zdraví nebo k rychlému návratu do zdraví a kondice po nemoci či zranění

Zdraví jako standard

A MEDESA může být příkladem i tím, že služby pro zdraví či zdravotnictví nejsou jen oborem podnikání, ale že aktivní přístup ke zdraví jako osobnímu statku je základním životním standardem. Ostatně Otakar Klepárník, zakladatel a spoluzakladatel společnosti, byl před lety sám vrcholovým sportovcem a toto si velmi uvědomuje. „Význam fyzické kondice a prevence zejména ve vztahu k dobrému životu, imunitě i duševní rovnováze je zásadní a nezpochybnitelný. Proto podporujeme pohybové aktivity, a zejména ty v přírodě, nejen spolupracovníků, ale i jejich rodin. Samozřejmostí je i vyšší příspěvek na stravenky nebo trvalá snaha o příjemné pracovní prostředí. Pohyb, pestrá a kvalitní strava i duševní pohoda jsou pro zdraví nejdůležitější a zdravý spolupracovník je pro firmu přínosnější,“ říká Otakar Klepárník.

MEDESA dlouhodobě podporuje regionální sportovní spolky a jejich akce, na které zve i spolupra-

MEDESA

Česká rodinná skupina obchodu a služeb, založená v roce 1995, s hlavním sídlem v Poličce. Ve své činnosti se zaměřuje na vybavení zdravotnických laboratoří kvalitní, spolehlivou a co nejmodernější technikou, včetně zabezpečení vysokého uživatelského komfortu – bezvadným a rychlým zásobováním spotřebními materiály a poskytováním služeb servisní a aplikační podpory. Pod značkou MEDESAcare potom od r. 2016 poskytuje komplexní služby s kompenzačními zdravotnickými pomůckami a provozuje zdravotnická zařízení- výdejny zdravotnických potřeb. Zaměstnává cca 100 spolupracovníků v ČR i na Slovensku.

www.medesa.cz
www.medesacare.cz
www.sport-test.cz

covníky s rodinami, jakož i blízký sportovní spolek www.cyklo-ski-policka.cz, který organizuje vždy v roce několik masových akcí v podobě hobby

závodů pro širokou veřejnost a udržuje i stopy pro běžecské lyžování v Poličce. „Podnik a podnikatel je součástí lokálního společenství, není nám jedno jak tady žijeme, cítíme jako povinnost přispět k lepšímu životu a šířit tento přístup i mezi ostatními podniky“ poznamenává Otakar Klepárník a zdůrazňuje vedle pohybu i další dvě složky.

Příklad z Poličky

„Zdravé stravování, to je pro mne především svoboda volby, pokud možno co nejlepší a pestré potraviny, zdravá jídla ze zdravých lokálních surovin. I na to spolupracovníkům přispíváme nad rámec. A stejně tak i příjemné pracovní prostředí a možnost volby pracovní doby i home office režimu může přispívat ke snížení stresu a zvýšení dobré nálady. Ale vyplatí se jít ještě dále, stresu předcházet, protože ten představuje opravdu významnou zdravotní zátěž. Nezdravý distress nemá totiž často příčinu jen v práci, ale v neřešených nebo těžko řešitelných osobních a rodinných situacích. Vždyť jen péče o děti nebo o starší rodiče představuje často značné nároky fyzické, psychické i časové, a tak se snažíme umožnit spolupracovníkům vše nějak slušně skloubit a dostát pracovním i osobním povinnostem. Takové sladování zmenší úroveň stresu a rozhodně zlepšuje perspektivu zdraví. Proto spolupracovníkům často pomáháme i půjčkami, pronájmy aut, prostor a podobně,“ vypočítává Otakar Klepárník.

Dělat jen to, co dává smysl

A MEDESA nezapomíná ani na poslední důležitý faktor, jímž je užitečnost a smysluplnost vykonávané práce. „Považuji s ohledem na duševní zdraví za velmi důležité minimalizovat nesmyslnou, tupou a nic neříkající práci. Proto se u nás snažíme nedělat činnosti, jejichž jediným účelem je vydělat peníze. Námí dodávané produkty a služby musí skutečně sloužit zákazníkovi, něco užitečného mu poskytnout, něco v jeho životě či okolí zlepšit. Tedy nikdy nebudeme prodávat „hadí olej“, nebudeme balamutit ani zákazníka, ani sami sebe. A nezapomínejme, že k duševnímu zdraví významně přispívá i atmosféra. A není to nijak složité ani nákladné, stačí k tomuto cíli prokazatelně a srozumitelně směřovat, dobře organizovat a s lidmi mluvit otevřeně a férově,“ uzavírá svůj pohled na zdraví a firmu Otakar Klepárník. ■

PETR KARBAN

Soukromá klinika
Preventivní medicína
26 lékařských specializací
Krátké termíny objednání

Generála Píky 430/26
Praha 6 - Dejvice
www.myclinic.cz
+420 222 900 900

Foto: archiv GHC Genetics

Genetická vyšetření jsou významným pilířem v prevenci zdraví

Genetika z pohledu medicíny patří bezesporu mezi nenahraditelné a dynamické obory, a to i díky svému obrovskému progresu, který dnes umožňuje významný přínos z pohledu prevence zdraví. Díky kompletnímu přečtení lidského genomu nám genetika dokáže nabídnout unikátní možnost získat k lidskému tělu návod, který může výrazně pomoci zlepšit naše zdraví, a zejména předejít řadě závažných chorob, zvláště onkologických. Genetika jako nedílná součást prevence zdraví se stala základní misí společnosti GHC Genetics – certifikované laboratoře s ambulancí, jež jako jedna z prvních v České republice zpřístupnila genetické testy široké veřejnosti. Dnes jich nabízí již více než osmdesát, takže pokrývá v podstatě komplexní spektrum genetických vyšetření, jež se na základě nejnovějších vědeckých poznatků stále rozšiřuje.

Srdcem společnosti GHC Genetics je bezesporu vlastní špičková genetická laboratoř, v níž se provádějí všechny molekulárně biologické analýzy. Disponuje špičkovým vybavením a od-

borným zázemím i vlastním lékařským týmem, který spolupracuje s významnými fakultními nemocnicemi a s více než 1 400 lékaři v celé České republice.

Cílem genetické laboratoře je především diagnostika dědičných onemocnění a poruch, jež se provádí na základě znalostí genových mutací a přestaveb, kdy určité onemocnění můžeme spojit s příslušnou

variantou známého genu. Z hlediska preventivní genetiky jsou pak významné takzvané civilizační choroby, které trápí velkou část naší populace – ať už jde o kardiovaskulární onemocnění, cukrovku, nebo obezitu. Na projevu těchto onemocnění se účastní kombinace mutací ve více genech zároveň v souladu s negativními zevními vlivy, jako jsou nedostatek pohybu, kouření, nevhodná strava a další. Jedná se o takzvaná multifaktoriální onemocnění, při kterých genetická predispozice může urychlit nástup obtíží, zejména v kombinaci s rizikovými faktory životního stylu, k nimž patří kouření, konzumace alkoholu, nadváha a další vlivy prostředí. Prostřednictvím vyšetření lidské DNA je dnes možné zjistit široké spektrum dědičných predispozic a na základě genetické analýzy poté nastavit přesně zacílená preventivní opatření, případně medikaci, cílený zákrok apod. Test, který je zacílený právě na oblast prevence a jenž je v laboratorní lodi laboratoře, se nazývá GenScan.

Rychlejší cesta k účinné léčbě

GenScan analyzuje více než 90 fenotypů/onemocnění se zastoupením více než 700 genů a genových variant. Jde o nejširší genetický panel na trhu, který testuje jak nejčastější monogenně podmíněné choroby (jež jsou způsobeny nefunkčností jednoho z našich genů), tak i již zmíněná multifaktoriální onemocnění. Dále obsahuje panely, které se zabývají detoxikací škodlivin z vnějšího prostředí, návykových látek a léků, reprodukční genetikou, onkogenetikou, tedy predispozicí k některým hereditárním (dědičným) nádorům, a v neposlední řadě také různými potravinovými intolerancemi. Pacient například trpí různými zažívacími obtížemi, hubne, v případě dítěte neprospívá. Lékař se snaží hledat řešení, neúspěšně zkouší různé restriktivní diety, na které se pak mohou nabalovat obtíže spojené s deficitem některých mikroživin. Tím se celkový klinický obraz ještě více komplikuje. Představme si třeba pacienta, který udává zhoršení obtíží spojených s konzumací mléka či mléčných výrobků. Podstatou obtíží může být deficit enzymu laktázy (laktózová intolerance), ale také alergie na mléčnou bílkovinu či histaminová intolerance. V každém z těchto případů se pak k dietě, resp. k léčbě přistupuje jinak a genetické testy některé z diagnóz vyloučí či potvrdí. Tak pomohou se stanovením konečné diagnózy pacienta a s nastavením účinné diety a léčby. Velikou přidanou hodnotu má vyšetření i proto, že na základě výsledků se pak doporučují konkrétní návažné testy také pro členy rodiny (děti) kvůli potvrzení/vyloučení zdědění konkrétních mutací.

Je nesporné, že genetické vyšetření má asi nejviditelnější dopad v rámci prevence onkologických onemocnění. Například rakovina prsu a vaječníků vzniká v 5–10 % případů u žen vlivem genetické mutace genů BRCA1,2. Pokud je u ženy mutace prokázána, je riziko vzniku rakoviny prsu až 87 %, což je opravdu vysoké číslo. Vzhledem k tomu, že každým rokem tuto diagnózu uslyší cca 7 200 osob,

může být až u cca 700 osob příčina genetická. Rakovina prsu se netýká jen žen, ale i mužů, ačkoliv výskyt je u nich méně častý. Zatímco v roce 2006 bylo v České republice hlášeno u mužů pouze 37 případů rakoviny prsu, v roce 2020 už toto onemocnění postihlo téměř 70 mužů, což představuje nárůst o téměř polovinu. Nejčastěji se přitom s rakovinou prsu u mužů setkáváme mezi 67. a 71. rokem života, tedy přibližně o 5 až 10 let později než u žen. Díky zjištěné mutaci, která je

**PROSTŘEDNICTVÍM VYŠETŘENÍ
LIDSKÉ DNA JE DNES MOŽNÉ ZJISTIT
ŠIROKÉ SPEKTRUM DĚDIČNÝCH
PREDISPOZIC A NA ZÁKLADĚ GENETICKÉ
ANALÝZY POTÉ NASTAVIT PŘESNĚ
ZACÍLENÁ PREVENTIVNÍ OPATŘENÍ,
PŘÍPADNĚ MEDIKACI ČI CÍLENÝ ZÁKROK.**

vázána s některým onkologickým onemocněním, je poté osoba monitorována s častější frekvencí, aby se případné rakovinné bujení podařilo zjistit v raném stadiu, čímž se výrazně zvyšuje šance na vyléčení. Velmi důležitá je znalost mutace genů, a to jak u žen, tak i u mužů, neboť tuto mutaci mohou přenést na své potomky, u kterých následně může onemocnění propuknout.

GHC GENETICS

Společnost byla založena v roce 2007 jako nejmladší a nejdynamičtější člen skupiny GHC Healthcare Worldnet, která vznikla v roce 1947 v USA. V současné době zahrnuje kromě genetické laboratoře a ambulance také laboratorní a klinická pracoviště v USA, Evropě a Japonsku, prestižní soukromou kliniku s nemocnicí v České republice a specializovanou kosmetickou laboratoř v centru Paříže. V současné době se v GHC Genetics jako v jedné z mála laboratoří v ČR provádí plně automatizovaný proces zpracování, který umožňuje bezproblémovou analýzu tisíců testovacích vzorků denně.

GHC GENETICS

Více informací na:
+420 234 280 280
info@ghcgenetics.cz

www.ghcgenetics.cz

Genetické testy předem odhalí citlivost na léky

Jedním z unikátních vyšetření prováděných v laboratoři GHC Genetics je bezesporu analýza klinického exomu, která se provádí zejména u tzv. syndromologických pacientů – tj. těch, kteří jsou charakterizováni specifickým souborem příznaků, jež svědčí pro určitou vadu, závalu, poruchu, chorobu či nemoc. Klinický exom (CES) analyzuje zhruba 4 500 genů, které jsou asociovány s jednotlivými onemocněními. K hodnocení se používá speciální bioinformatický program, který provádí mimo jiné i hodnocení tzv. TRIO analýzy (tzn. porovnání matka/otec/proband). Tento nástroj je velmi žádaný pro hledání mutací u klinicky těžce indikovaných případů. Pomocí této analýzy bylo možné určit takové diagnózy, jako jsou Liang-Wang syndrom, metafyzární dysplazie, renální tubulární dysgeneze, Johanson-Blizzard syndrom, syndrom Coffin-Sirin a další vzácná genetická onemocnění. Na žádost lékařů nově dochází k zavádění celoezomové analýzy (WES), při níž se již vyšetřuje přes 19 000 genů.

Novinkou v oblasti genetických vyšetření je farmakogenetika. Ta umožňuje stanovit, jak bude jedinec reagovat na určité léky na základě dědičnosti neboli geneticky dané aktivity enzymů, které léky metabolizují. Farmakogenetická analýza pomůže stanovit účinnost konkrétních léčiv, identifikuje léky, které jsou pro pacienta vhodné a které méně, pomůže nastavit správné dávkování, sníží riziko nežádoucích účinků u konkrétních druhů léčiv, identifikuje pacienty náchylné k interakcím mezi různými druhy léků a pomůže snížit jejich výskyt, zkrátí se doba výběru vhodných léčiv, zvýší se compliance pacienta s léčbou. Největší význam má zejména v oborech psychiatrie, neurologie a interní medicíny.

Odhalí i vrozené vady očekávaných miminek

V roce 2022 začala laboratoř nabízet také mikrobiologická vyšetření na řadu infekčních chorob včetně sexuálně přenosných. Těhotné ženy mohou například nově využít vyšetření TORCH, což je zkratka pro skupinu infekčních chorob, které právě u těhotných mohou způsobovat vážné vrozené defekty u novorozenců. Nebezpečí těchto onemocnění je, že jejich nákaza může být často bezpříznaková a v 1. trimestru je pro těhotné velkou hrozbou. TORCH panel zahrnuje vyšetření na toxoplazmózu, zarděnku (rubella), cytomegalovirus (CMV) a herpes simplex virus (HSV1,2).

Genetická vyšetření jsou bezesporu zcela nenahraditelná jako nástroj pro diagnostiku mnohých onemocnění, ale stále větší význam mají také z pohledu prevence zdraví, kam je zcela oprávněně můžeme zařadit jako jeden z významných pilířů. ■

MICHAL MIKŠÍK

Foto: 3x Nemocnice Plzeňského kraje

Síla malých nemocnic

Klidné prostředí, individuální péče, přátelská atmosféra a menší pracovní týmy. K tomu samozřejmě moderní vybavení, obrovské zkušenosti a špičková kvalita konzervativní či operativní léčby těch nejrozšířenějších zdravotních potíží. To jsou dlouhodobě hlavní přednosti malých regionálních nemocnic, mezi které patří i zařízení Skupiny Nemocnice Plzeňského kraje. Potvrzuje to jejich šéf Zdeněk Švanda.

Do vaší skupiny patří celkem šest zařízení – čtyři nemocnice akutní péče a dvě poskytující následnou péči.

Je jejich nabídka péče pro Plzeňský kraj i vzhledem k umístění dostatečná?

Předně je nutno říct, že nejsme jediným poskytovatelem nemocniční péče v kraji. Skupinu NPK tvoří nemocnice, které vlastní Plzeňský kraj. Ale zejména v Plzni působí i další zařízení jako například Fakultní nemocnice Plzeň, kterou zřizuje stát. Naše krajské nemocnice sídlí mimo Plzeň, vesměs v okresních městech, takže naší přirozenou spádovou oblastí je hlavně jihozápadní část kraje včetně příhraničních oblastí a Šumavy. V našem spádu žije přes 320 tisíc obyvatel a v sezonách přijíždí tisíce turistů.

Co se týká zaměření, naše nabídka plně odpovídá potřebám regionu. Tři akutní nemocnice nabízejí obvyklou čtyřoborovou péči a nemocnice v Klatovech, tedy v druhém největším městě kraje a v jednom z největších okresů v ČR, i specializované obory, jako třeba ortopedie, ORL včetně chirurgie hlavy a krku, neurologie, oční a další. Po fakultce je to druhá největší multioborová nemocnice v kraji. Ale pořád si zachovává punc rodinné nemocnice.

Co se týká rozmístění, je nutno říct, že Plzeňský kraj je velmi specifický. Má velkou rozlohu, přitom třetina obyvatel žije přímo v Plzni. Naopak okrajové části kraje jsou obydlené řídce, ale i jejich obyvatelé potřebují dostupnou péči a my jim ji nabízíme. Dále jsou tu dva okresy, kde úplně chybí nemocnice akutní péče. Hlavně obyvatelé Tachovska mají do první urgentní nemocnice ve Stodu i přes 50 kilometrů. V tomto smyslu chybí

nemocnice v Plané na Tachovsku, která zanikla ještě za doby okresních ústavů národního zdraví. Nyní bychom ji s krajem rádi obnovili.

Nedá mi to se nezeptat, zda nějak nesoupeříte s fakultní nemocnicí o pacienty?

Jak jsem uvedl, naše spádové oblasti v základní medicíně, tedy v řešení nejfrekventovanějších potíží, kterými trpí 70 až 90 procent pacientů, se

liší. Operace žlučníků, kýl, cév, artroskopie nebo u žen hysterektomie či porody absolvují pacienti raději ve své sousedské nemocnici. Mají to blíž, mohou za nimi častěji návštěvy, u nás o ně pečujeme

DO SKUPINY NEMOCNICE PLZEŇSKÉHO KRAJE PATŘÍ:

Domažlická nemocnice

Zajišťuje lékařskou péči v nejdůležitějších medicínských oborech, jejichž místní dostupnost je v příhraničním regionu velmi důležitá. Působí v moderním areálu vybudovaném na okraji města v roce 2005 obklopeném parkem a zelení, a patří tak k nejkrásnějším nemocnicím v zemi.

Klatovská nemocnice

Komplexní péče v jednom z nejmodernějších lůžkových zdravotnických zařízení v zemi. Po Plzni druhá největší nemocnice v kraji působí v objektu z roku 2012. Přesto si však zachovává punc příjemné rodinné nemocnice.

Rokycanská nemocnice

Malá nemocnice s empatickým personálem působí uprostřed zeleně, a přitom jen pár minut od krajské metropole. Ambulantní trakt doplňuje polikliniku, která v Rokycanech chybí.

Stodská nemocnice

Nabízí lékařskou péči v nejdůležitějších medicínských oborech lidem z jižního Plzeňska, ale též z Tachovska, kde chybí nemocnice akutní péče. Nemocnice v posledních letech prošla řadou modernizací a rekonstrukcí v hodnotě přes 300 milionů korun.

Nemocnice následné péče Svatá Anna v Plané

Místo nabité energií a empatický tým zdravotníků s touhou vrátit své pacienty zpět do života. Doléčuje zdravotní potíže ze všech oborů medicíny zejména léčebnou tělesnou výchovou.

Nemocnice následné péče Horažďovice

Řídí se heslem „Pokud potřebujete rozhybat nebo rozchodit, jedte do Horažďovic“. Specializuje se na odbornou pooperační nebo dlouhodobou ošetrovatelskou péči s kvalitní rehabilitací. Pacienti dále oceňují úsměv a povzbuzení obětavých zdravotníků.

**Nemocnice
Plzeňského
kraje**

Více informací na:

www.nemocnoepk.cz

stále stejný personál, máme zpravidla kratší čekací lhůty, a hlavně pacienti vědí, že pro diagnostiku i léčbu těchto potíží máme špičkové přístroje a děláme stovky takových operací ročně, takže máme i erudovaný personál.

Klinická pracoviště fakultní nemocnice pochopitelně obsluhují celý kraj Plzeňský a také Karlovarský, ale to především v té superspecializované péči. Provádí velice náročné operace a léčbu, která se ročně týká třeba jen desítek nebo i jednotek pacientů. Nelze tedy chápat fakultní nemocnici apriori jako konkurenta. Právě u méně častých, a přitom závažných potíží je i důležitým partnerem.

Čeho si na vašich nemocnicích obzvlášť ceníte?

Především kvalifikovaného personálu, který s nemocnicemi žije. Ne nadarmo se říká, že nemocnici dělá personál. Je proto důležité, že naše nemocnice jsou spojené s lidmi, kteří tu pracují dlouhá léta, kteří třeba z regionu nepocházejí, ale nemocnice i region jim přirostly k srdci a žijí s nimi.

A líbí se mi také úzká provázanost s městy a veřejností. Například Domažlická nemocnice pořádá každý rok dětské dny. Pozve děti z okolí a ve spolupráci s partnery pro ně připraví celodenní zábavný i naučný program. Nebo jsme během pandemie jezdili očkovat přímo do místních firem jejich zaměstnance. Je fajn, pokud nemocnice není veřejností vnímána jen jako místo, kam se nikdy nechci dostat a kam jdu jen s obavami. Snažíme se být organickým článkem místního života, dobrým sousedem, na kterého se lze s důvěrou obrátit.

Skvělé také je, že drtivá většina pacientů z našich spádových oblastí se k nám dostane a je ošetřena v řádech desítek minut. A čekací lhůty na plánované zákroky jsou u nás rovněž velice příznivé.

Nemocnice neustále rozvíjíte, myslím stavebně. Představte některé poslední nebo i plánované modernizace?

Loni jsme třeba ve Stodu dokončili úplnou rekonstrukci oddělení následné péče a zázemí pro personál za 60 milionů korun. V Klatovské nemocnici je v polovině výstavba nového pavilonu dialýzy také za 60 milionů. Zároveň připravujeme v Klatovech přístavbu nového křídla nemocnice s urgentním příjmem, třemi lůžkovými stanicemi a novým zázemím pro klinické laboratoře. Přístavbu plánuje například Nemocnice Horažďovice, kde investice umožní vytvořit ještě komfortnější pokoje pro pacienty. Dále máme stavební povolení na modernizaci Rokycanské nemocnice a už jsem zmínil záměr výstavby nové nemocnice v Plané. Vlastně každá naše nemocnice má zpracovaný plán rozvoje.

Vedle toho musíme přemýšlet i o modernizaci energetického hospodářství. Rádi bychom se pustili do takzvaných EPC projektů, tedy realizace energeticko-úsporných opatření financovaných zpětně z dosažených úspor. Snad první takový projekt spustíme koncem příštího roku. A jen

v krátkosti musím doplnit, že neustále obnovujeme přístrojové vybavení, letos v objemu přes 200 milionů.

Zdravotnictví je v poslední době hlavně starost. Mluví se o nedostatečných úhradách nebo chybějícím zdravotnickém personálu. Týká se to i vašich nemocnic?

Bohužel se dál rozevírají nůžky mezi tím, co je hrazeno ze systému zdravotního pojištění, a skutečnými náklady na péči. Úhradová vyhláška nám sice letos přináší o osm procent vyšší platby, ale když vezmeme, jaká je inflace, tlak na růst mezd a kam se dostaly ceny energií, tak to zdaleka nestačí. Jen cena medicínských plynů se zvedla o sto procent. Samozřejmě vždy lze hledat úspory a rezervy, ale to nemocnice dělají roky a většinu možností už vyčerpaly, takže ty nůžky se rozvírají stále rychleji.

A když se ptáte na personál, tak v této oblasti je situace obdobná. Troufám si říct, že naše nemocnice jsou atraktivním zaměstnavatelem. Nabízíme práci na akreditovaných pracovištích, zajímavé finanční ohodnocení, zaměstnanecké benefity, pomoc s hledáním bydlení nebo přímo vlastní služební byty, a dokonce i rodinné domy, máme dětskou skupinu pro děti zaměstnanců od dvou do tří let, přátelské pracovní prostředí, moderní zázemí a vybavení, hezké lokace menších klidných městeček obklopených přírodou. Prostě ideální nabídka, na kterou našťastí medicíni i zkušení takzvaní „L3“ lékaři zatím slyší. Počet lékařů u nás meziročně roste. Ale bohužel jsou i obory, kde na trhu práce nemáme koho oslovit. Už několik let těžko sháníme dětské lékaře. A je to obří problém. Naš systém je prostě negeneruje. Mladí v pediatrii nevidí lákavý obor. A pokud se přece jen někdo najde, jeho požadavky jsou obvykle mimo realitu. Velice těžké je sehnat i psychiatra nebo plicního lékaře. Ale hledáme dál. Kompletní nabídku máme na našem webu. ■

DANIEL MRÁZEK

Prevence čeká na změnu myšlení

Když Spadia vznikala, měla to být vlastně malá komorní laboratoř. Pokud se ale sejde štěstí, poptávka a kvalita práce, mohou se z malých plánů stát velké úspěchy. Odbornost, investice do profesionálů, firemní kultura a schopnost reagovat na nové trendy posunuly Spadii mezi největší laboratoře v ČR. „Máme velmi stabilní akcionářskou strukturu a akcionáře, kteří jsou všichni z laboratorního prostředí a mají zájem na jejím dlouhodobém rozvoji,“ říká zakladatel a ředitel společnosti Martin Radina.

Proč by měly být preventivní prohlídky neododdělitelnou součástí našich životů?

Zdravotnictví je považováno za nákladovou položku, ale v případě zlepšení zdravotního stavu obyvatelstva může být přínosné pro ekonomiku. Prevence může zlepšit zdravotní stav obyvatelstva daleko víc než další zdokonalování léčby, a to vše za minimální náklady. Preventivní prohlídky mohou odhalit skryté nebo začínající zdravotní problémy, a to i tehdy, když se člověk cítí dobře. Díky pravidelné prevenci může každý jednotlivec včas změnit své návyky, případně lékař zahájit včasnou odpovídající léčbu. Preventivní prohlídky, tak jak je známe, jsou hrazeny z veřejného zdravotního pojištění, tedy stále v očích veřejnosti zdarma, ale v posledních letech vidíme zvyšující se zájem lidí věnovat se svému zdraví více a k tomu mimo jiné patří ochota připlatit si za častější laboratorní testy nebo i jiná vyšetření.

Preventivní prohlídky, to ale nejsou jen návštěvy u praktika. Prevence je v Česku vícestupňová...

Prevenci si můžeme rozdělit na tři úrovně. Primární, která je zaměřena na podporu zdraví a na zamezení vzniku onemocnění omezováním rizikových faktorů. Zde sehrává svou roli nejen zdravotní systém, ale hlavně celá společnost – školství, zaměstnavatelé, rodina. Sekundární úroveň je zaměřena na odhalování raných příznaků onemocnění ještě před vznikem onemocnění a je zabezpečovaná plně zdravotním systémem. Třetí úroveň řeší zejména zlepšování nebo zpomalování již probíhajících onemocnění, zejména chronických.

Můžete uvést konkrétní příklady?

Primární prevence je asi to, o čem se nejvíc mluví. Jsou to pravidelné prohlídky u praktických lékařů. Patřily tam svým způsobem i povinné prohlídky

zaměstnanců. Můžeme zde uvést i omezování příjmu alkoholu, drog, boj proti kouření, omezování nadváhy, podporu sportu. V sekundární prevenci hovoříme zejména o screeningových onkologických programech a v terciární například o zlepšování zdravotního stavu diabetiků zvýšenou fyzickou aktivitou, kdy se významně posouvá nástup přidružených komplikací spojených s tímto onemocněním.

■ ČÍM DŘÍV SE KAŽDÝ Z NÁS ZAČNE VĚNOVAT SVÉMU ZDRAVÍ, PREVENCI AŽ JIŽ Z VLASTNÍHO ZÁJMU, NEBO ZA PŘÍSPĚNÍ ZAMĚSTNAVATELŮ A ZA PODPORY ZDRAVOTNICTVÍ, TÍM JE VĚTŠÍ ŠANCE NA AKTIVNÍ PROŽITÍ NAŠEHO ŽIVOTA NEJEN V PRODUKTIVNÍM VĚKU, ALE I V DŮCHODU. NAŠÍ MOTIVACÍ JE POSKYTOVAT PREVENTIVNÍ PROGRAMY PRO ZAMĚSTNAVATELE NA MÍRU PODLE JEJICH ZAMĚŘENÍ, VÝROBNÍCH PROGRAMŮ NEBO I PODLE JEJICH PŘÁNÍ.

Proč stále tolik lidí prevenci ignoruje?

Někdy mi připadá, že lidé nevnímají fakt, že zdraví je to nejdůležitější, co máme, a řada z našich spoluobčanů svému zdraví nevěnuje náležitou pozornost. Navíc v případě onemocnění nemusí nic platit, tak se tím nezabývají. Musí přijít změna v myšlení, a to zejména v rodinách, kdy převzetí odpovědnosti za své zdraví by mělo být stejně

důležité jako absolvování školní docházky. Ruku v ruce musí v tomto duchu fungovat zdravotnictví a celá společnost, včetně zaměstnavatelů.

Od 1. ledna 2023 došlo ke zrušení povinnosti zaměstnavatelů zajišťovat periodické lékařské prohlídky u nerizikových profesí, tedy u kategorizace prací skupiny 1 a 2. Co to pro zaměstnavatele konkrétně znamená?

Na jednu stranu je to finanční úleva pro firmy, na druhou stranu tímto zaměstnavatel spoléhá na to, že se jeho zaměstnanci budou o své zdraví starat sami, resp. že budou navštěvovat svého praktického lékaře, kde by tyto preventivní prohlídky měli absolvovat. Pro firmy dle mého názoru vzniká riziko, že mohou přicházet o své klíčové zaměstnance, kteří onemocní z důvodu zanedbání prevence. Pro zaměstnavatele by mělo být motivací mít své nejlepší lidi stále v práci, což je důležité v situaci nedostatku zaměstnanců, zejména klíčových.

Myslíte si, že je ve firmách kladen dostatečný důraz na prevenci infekčních chorob?

Ve zdravotnictví se infekcím obecně věnuje obrovská pozornost, protože se s potenciálně infekčním materiálem potkáváme na denní bázi. Ale v oborech mimo zdravotnictví tomu lidé většinou nerozumí. Máme obrovské štěstí, že díky nastavení hygienické služby a povinnému očkování je Česká republika velmi bezpečnou zemí, co se týká infekčních chorob. Jsou však země, kde se tomuto problému takto nevěnují, ale lidé z těchto zemí přicházejí do Evropy za prací. Zde je určitě na místě zvýšená opatrnost ze strany zaměstnavatelů, aby chránili zdraví svých zaměstnanců. Mezi nejzávažnější nemoci, se kterými se můžeme setkat, jsou hepatitida typu C, HIV nebo tuberkulóza, které můžeme jednoduchými a levnými krevními testy zjistit.

POSLECHNĚTE
SI NÁŠ PODCAST

Foto: archiv Spadla

Jak může zaměstnavatel dlouhodoběji sledovat zaměstnance při užívání omamných látek, drog a alkoholu?

Jsme národ, který obecně více konzumuje alkohol. Drogy nejsou až tak moc vidět, ale existují. Na zábavách, diskotékách, v soukromých klubech, doma a užívají je i vystresovaní zaměstnanci, aby vydrželi nápor práce, který je na ně kladen. Jsou profese, kde jakékoli ovlivnění pozornosti může vést k tragédiím – hromadná doprava, armáda, vlastně veškeré silové složky, pracovníci elektráren, zejména jaderných, pracovníci v chemickém průmyslu. Máme k dispozici celou řadu testů, jak odhalit přítomnost drog i alkoholu v organismu. V případě detekce alkoholu máme i biomarker, pomocí kterého jsme schopni identifikovat chronické konzumenty.

Co byste doporučil majitelům a ředitelům firem v případě zájmu o spolupráci? Jste schopni pomoci nastavit zdravotní program,

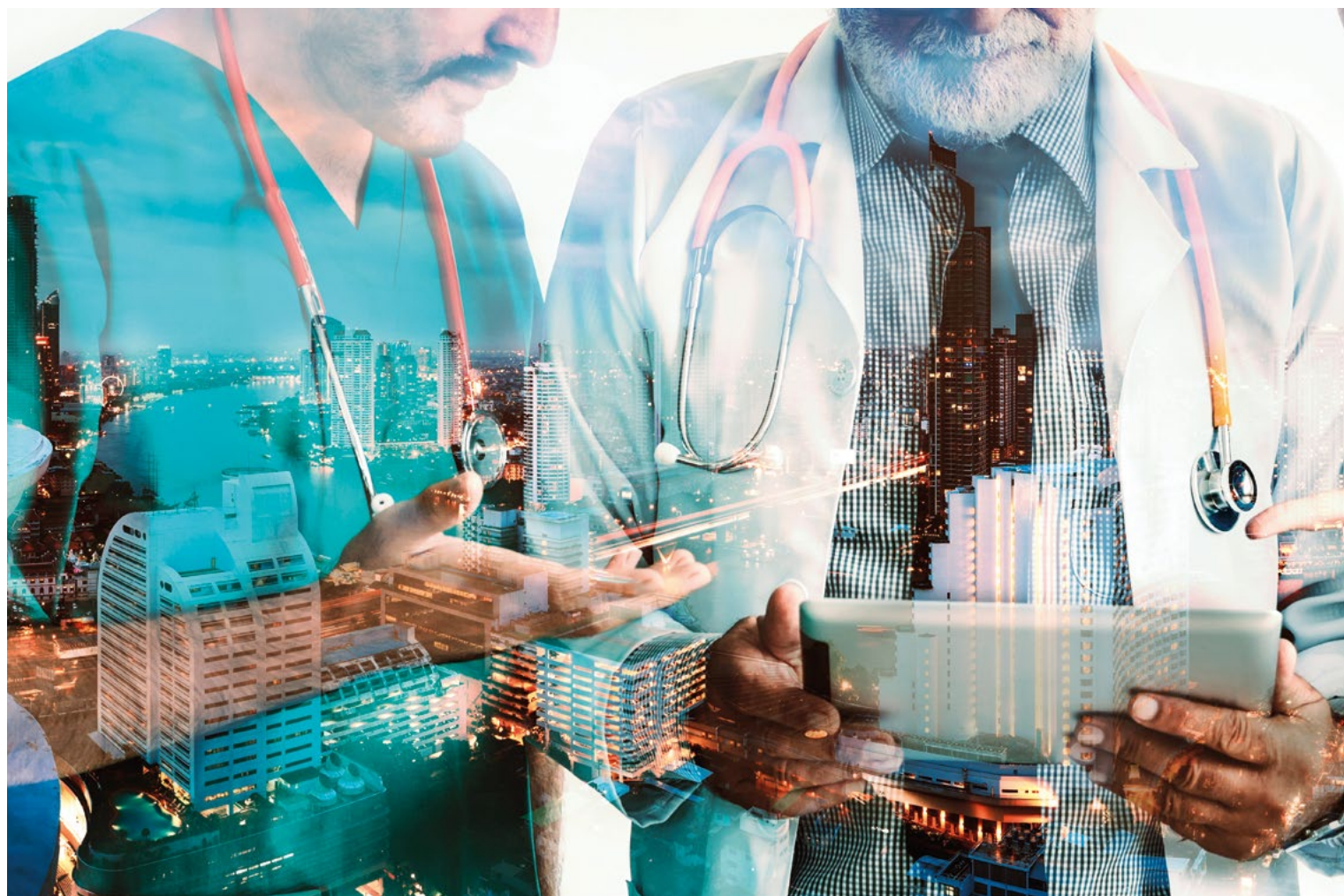
aby dával smysl zaměstnavateli a byl zajímavý pro zaměstnance?

Dokážu si představit, že managementy firem budou zajímat programy, které budou zaměřeny na snižování hmotnosti, onemocnění srdce, diabetu, závažná chronická onemocnění, mezi něž patří i rakovina, psychiatrická onemocnění, pohybový aparát a taky již výše zmíněné drogy a alkohol nebo boj s kouřením. Skoro na všechna tato onemocnění nebo rizika máme k dispozici laboratorní vyšetření, ale existují i další funkční testy. Pokud bude ve firmách zájem, lze dále tyto programy rozšiřovat, zejména pro nepostradatelné zaměstnance, vedení firem. Do preventivních programů je možné zahrnout i testování sportovců. Vrcholoví sportovci jsou pod neustálou kontrolou, ale existují tisíce amatérských sportovců, kteří neznají své možnosti a sportováním si mohou způsobit velké zdravotní potíže, které je vyřadí z pracovního procesu. Sportovní testování může být velmi zajímavé pro všechny, kteří chtějí díky sportu zdravě žít.

Prevence může významně šetřit náklady na léčbu. Jen pro představu – kolik vlastně stojí léčba závažných onemocnění?

To, jak se zlepšuje léčba, kdy máme nové postupy, nové léky, nové technologie, tak s tím se samozřejmě zvedá cena poskytované lékařské nebo zdravotnické péče. Léčba rakoviny se pohybuje od jednotek desítek tisíc po jednotky milionů ročně, léčba vzácných genetických onemocnění může stát i vyšší jednotky milionů korun, a to často celoživotně. Proto máme v ČR solidární zdravotní systém, který pomůže léčit pacienty se závažným onemocněním, i když jejich odvedené prostředky do zdravotního pojištění na to nestačí. Pokud má člověk průměrný celoživotní plat 50 tisíc korun hrubého, tak si za 30 let našetří asi 2,5 milionu korun. Léčba genetického onemocnění, jako je například cystická fibróza, stojí jen za léky přibližně 6 milionů korun ročně. ■

PETR SIMON

Česko v digitalizaci zdravotnictví zaostává

Nedostatek financí, nekoncepční řízení, nevyhovující legislativa, technické bariéry a kybernetická rizika. To jsou hlavní překážky většího rozvoje telemedicíny a dalších oblastí eHealth v Česku. Ohroženo je proto i efektivní čerpání z Národního plánu obnovy a plnění požadavků na sdílení dat lékařů v EU. Upozorňuje na to studie KPMG Přípravenost ČR na digitalizaci zdravotnictví.

Větší digitalizace zdravotnictví přináší úspory a zlepšení péče i prevence. Tím se snižuje tlak na rozpočet i nerovný přístup ke stejné kvalitní službám. Schopnost sdílet dokumentaci pomáhá lékařům omezit chyby a duplikace ve vyšetřeních. Občané zase získávají snadnější kontrolu nad svými daty.

Česko přijalo zákon o elektronizaci zdravotnictví a zavedlo eRecept a eNeschopenku. V digitalizaci je ale nutný další posun. „Respondenti ve studii hodnotí pokrok v digitalizaci zdravotnictví jako spíše nízký. Za nejméně připravenou skupinu na eHealth považují poskytovatele lůžkové péče.

Dluhy v digitalizaci mohou mimo jiné přispět k nevyčerpání nebo neefektivnímu čerpání téměř 3 miliard korun z Národního plánu obnovy. Zároveň hrozí problémy s plněním nařízení EU o Evropském prostoru zdravotních dat, ve kterém by čeští lékaři měli už v roce 2025 sdílet s unijními kolegy veškeré informace,“ upozornil Martin Koníř, vedoucí týmu autorů studie.

Také proto studie zdůrazňuje, že by se Česko mělo zaměřit na dobudování elektronické identity zdravotníků a pacientů. „S tím souvisí digitalizace zdravotní dokumentace, jako jsou žádanky o vyšetření, snímky, laboratorní výsledky, výpisy ze zdravotních

karet a propouštěcí zprávy z nemocnic. Vše by mělo být ukládáno do elektronického patientského souhrnu. Kroky tímto směrem musí doprovázet zlepšení interoperability systémů různých zdravotnických zařízení, aby si data dokázaly bez problémů předávat,“ shrnul Koníř.

Nemocnice musí zlepšit segmentaci sítě, tvorbu záloh i aktualizace

Jednou z hlavních bariér větší digitalizace zdravotnictví jsou peníze. Česko dlouhodobě vydává na zdravotní péči méně, než je průměr EU. Studie doporučuje průběžně přidávat do systému úhrad

O STUDII

Recenzovaná studie byla zpracována mezi únorem a zářím 2022. Vychází hlavně z rešerší a polostrukturovaných rozhovorů a dotazníkových šetření mezi 552 relevantními aktéry. Autorský tým tvořili specialisté KPMG na IT, zdravotnictví a veřejnou správu – Martin Koníř, Radek Chaloupka, Tereza Maixnerová, Martin Doležal a Renáta Bartončíková.

Co nám chybí ke zlepšení zdravotní péče i prevence?

úkony spojené s telemedicínou a dalšími oblastmi eHealth.

Potřebné jsou i legislativní změny, které by zajistily podmínky pro bezpečné a jednoduché sdílení zdravotnických informací. „V Česku chybí zákonná úprava definující hlavní komponenty elektronického zdravotnictví, autoritativní zdroje dat elektronického zdravotnictví, práva a povinnosti subjektů, pravidla a standardy elektronické dokumentace, certifikace informačních systémů,“ uvedl Koníř. Studie se přimlouvá i za vznik silné stálé agentury, která by zodpovídala za implementaci dohodnuté strategie digitalizace zdravotnictví. Agentura by

propojovala zainteresované subjekty veřejného i soukromého sektoru. „Tuto agenturu lze vytvořit po vzoru obdobné dánské organizace MedCom. Řídilo a financovalo by ji Ministerstvo zdravotnictví, ale třeba i kraje a obce. Peníze by mohla čerpat například i z programů EU Horizon. V rámci rezortu zdravotnictví už vzniklo Národní centrum elektronického zdravotnictví (NCEZ), jeho kapacity a aktivity by ale zasluhovaly výrazné posílení,“ vysvětlil Koníř.

Digitalizace zdravotnictví vyžaduje zlepšení kyberbezpečnosti. „Doposud spadala do gesce NÚKIB jen menšina zdravotnických zařízení. Sektor zdravotnictví se přitom v posledních letech potýká se skokovým nárůstem kybernetických útoků, které bohužel

nejen zdravotnictví. Dokládá to Digital Economy and Society Index (DESI), kde Česko zaostává jak z pohledu skóre roku 2021, tak z pohledu celkového růstu hodnoty indexu v čase. První místo v DESI patřilo v roce 2021 Dánsku, čtvrté Nizozemsku a jedenácté Německu. Česko skončilo až na 18. příčce.

V Dánsku se zdravotnictví digitalizuje postupně již od 80. let 20. století. Země má jasný akční plán a spolupráci mnoha zainteresovaných subjektů podporuje polostátní organizace MedCom. Výsledkem je mimo jiné existence sdílených elektronických patientských souhrnů. Digitální zdravotnické aplikace v roce 2021 využívalo 66 % Dánů, oproti 20 % v roce 2015. „Každému novoro-

nejednou uspěly, jako v případě zašifrování systémů Fakultní nemocnice Brno ransomwarem v březnu 2020. Zdravotnická zařízení mají často nedostatky v segmentaci sítí, tvorbě offline záloh a aktualizaci operačních systémů a aplikací,“ upozornil Koníř. Stát by podle studie neměl podcenit ani komunikační strategii jak vůči široké veřejnosti, tak i té odborné. U části pacientů, ale i nemocnic totiž může ohledně digitalizace panovat určité nepochopení nebo i nedůvěra. Rozvoj eHealth přitom potřebuje podporu i zdola. „Národní strategie elektronického zdravotnictví ČR byla uváděna do praxe bez účinné propagace a osvěty. Státní správa do realizace nezapojila příliš ani zdravotníky, natož občany. Také proto významná část cílů strategie zůstala nenaplněna,“ poznamenal Koníř.

Nejen zdravotnictví potřebuje digitalizaci

Studie porovnává situaci v Česku se třemi zeměmi – Dánskem, Nizozemskem a Německem. Česko pokulhává v celkové digitalizaci státu,

zenci je přiděleno identifikační číslo, kterým se jedinec může kdykoliv přihlásit na portál sundhed.dk. Tam má okamžitý přístup ke své zdravotní kartě a může se objednat na vyšetření nebo absolvovat telekonzultaci,“ shrnul Koníř.

Telemedicina se stává obvyklým postupem i v sousedním Německu, kde se nicméně digitalizace zdravotnictví rozproudila až v posledních letech. „Legislativa v zemi nyní umožňuje po transparentním posouzení zařadit digitální aplikaci do systému úhrad. Opatření splnilo očekávání, počty aplikací v seznamu rostou a Němci si zvykli je využívat,“ uvedl Koníř.

Nizozemsko má také specializovanou agenturu pro řízení digitalizace zdravotnictví (Nictiz). Jinak se ale podobá Česku v tom, že zatím nedokázalo integrovat roztržštěnou datovou základnu členitého zdravotního a sociálního systému. Zároveň také ještě nepřekonal problém s nedostatkem interoperability. ■

LUKÁŠ KANTOR

Zdravý životní styl je řešením pro stát i pro firmy

Miliardy versus trojrozměrné zdraví

Pravidelný pohyb zaručí, že lidé budou méně nemocní, budou spokojenější a dožijí se stáří v co nejlepším zdraví. Stát ušetří peníze na zdravotní péči, firmy budou více prosperovat a pozitivně se změní nastavení celé společnosti. To jsou premisy, s nimiž přichází nový nadační fond Aktivní ČESKO, který bude bojovat za aktivnější životní styl Čechů. U jeho zrodu stála v květnu tohoto roku i Hospodářská komora ČR, respektive Česká komora fitness.

Vznik společné platformy ocenili i Zsófia Pusztai, zvláštní představitelka regionálního ředitele WHO pro ČR, a Andreas Paulsen, výkonný ředitel EuropeActive. A podporuje ji i Hospodářská komora: „Zaměstnavatelé mohou ovlivňovat podporu pohybových aktivit svých zaměstnanců, protože pokud do nich v této oblasti investují, přinesou jim to velké benefity v podobě nižší nemocnosti, lepší výkonnosti i celkové spokojenosti,“ dodává Zdeněk Zajíček, prezident Hospodářské komory ČR.

Co je cílem Nadačního fondu Aktivní ČESKO?

„V České republice je velké množství krásných a funkčních projektů, které nějakým způsobem podporují pohybové aktivity a aktivní životní styl. Tyto projekty ale bohužel nejsou nijak koordinované, zpravidla o sobě nevědí, investují čas, energii i peníze samy a ve výsledku osloví relativně malou cílovou skupinu. Cílem nadačního fondu je spojit síly dohromady na kampaně,

akce i informační servis, jejichž výsledkem by mělo být pomyslné obklopení české populace celou řadou motivačních prvků vedoucích k zařazení pohybu do každodenního života. Současně Aktivní ČESKO představuje výjimečnou skupinu subjektů, které jsou schopné pozitivně ovlivňovat změny systémů v různých oborech lidské činnosti a trávení času od škol přes zaměstnavatele, cestovní ruch a sportovní infrastrukturu až k lékařům a zdravotním pojišťovnám. Aktivní životní styl je třeba vnímat nejen

jako nástroj osobní pohody, ale jako nezbytnou součást péče o fyzické a duševní zdraví, prostředek k lepšímu učení pro děti a mládež, nízkou nemocnost a dostatek energie pro dospělou populaci až k nezávislosti a samostatnosti pro nejstarší lidi,“ říká Jana Havrdová, autorka projektu, viceprezidentka Hospodářské komory ČR a prezidentka České komory fitness, která je hlavním hybatelem celého projektu: „Vycházíme ze silné inspirace a současně podpory z Evropy i světa, kde fitness sektor začíná být vnímán jako public health care solution. Fitness je navíc sektor podnikatelský, jeho práce není – na rozdíl od tradičního sportovního prostředí – závislá na státních dotacích. Vysoká kvalita našich služeb nám zajišťuje příjmy, je tedy naším prioritním zájmem mít co nejvíce lidí, kteří se chtějí pravidelně hýbat a k lepšímu tak změnit svůj životní styl. Typickým příkladem nové cílové skupiny pro fitness sektor jsou pacienti s diabetem II. typu. Pohybová aktivita a kvalitní stravovací návyky jsou pro ně prokazatelným lékem, který dokáže nejen významně snížit jejich medikaci, ale přináší i zcela jinou pohodu a energii do každodenního života.“

Jana Havrdová, autorka projektu Aktivní ČESKO

Založení Nadačního fondu Aktivní ČESKO v květnu 2023

Must to have, nebo nice to have?

Mezi zásadní a žádané benefity patří stravování a vzdělávání, wellbeing a zdravý životní styl je vnímán spíše o úroveň níže. Jak to změnit? „Ten, kdo vymyslí způsob, jak efektivně rozhýbat veřejnost, bude bezesporu kandidátem na Nobelovu cenu. Žádný záračný game changer zatím nemáme, ale snažíme se co nejvíce vzdělávat všechny složky benefitního systému k tomu, aby se podpora pohybové aktivity stala nedílnou součástí firemní kultury. Velmi tomu přispívají i mladší generace, pro které již finanční odměna není hlavní motivací k práci

u konkrétního zaměstnavatele. Vedle prezentace přínosů pohybu pro zdraví člověka i ekonomiku firmy a státu bude Nadační fond realizovat i kampaně a konkrétní projekty. První vlašťovkou bude Aktivní září, měsíc pohybových aktivit, do kterého chceme přinést projekt Aktivní firma. Více informací uveřejníme v průběhu letních měsíců,“ vysvětluje Jana Havrdová.

Otázkou je současná velká diskuze ohledně danění nefinančních benefitů. Nedotkne se nejvíc právě té skupiny zdravých a zdravotních benefitů? Vždyť téměř polovina provozovatelů fitness služeb (46,3 %) se domnívá, že vysoký vliv na podnikání ve fitness

sektoru v České republice mají zprostředkovatelé, respektive poskytovatelé benefitních programů. To je velmi výrazný posun ve srovnání s rokem 2021, kdy takto odpovědělo pouze 19 % provozovatelů. Nejviditelnější mezi zprostředkovateli jsou Multisport, Benefit Plus a Sodexo. O jejich významu svědčí i průzkum společnosti MultiSport – bez daňového zvýhodnění by přestalo na pohybové aktivity přispívat až 90 % zaměstnavatelů a až 64 % zaměstnanců by své sportování omezilo. Vláda tvrdí, že její návrh přinese rozpočtu ročně 150 miliard korun. Právě tolik by se ale dalo každý rok ušetřit na výdajích na zdravotnictví, pokud by Češi měli více pohybu. Vyplývá to z výzkumu WHO, který v ČR zaštiťoval IKEM a který zjistil, že nedostatek pohybu se na nákladech na zdravotní péči v ČR podílí z 25 až 30 procent.

Pohyb pro všechny

Nadační fond Aktivní ČESKO tak vytváří jednotnou platformu pro širokou spolupráci subjektů, které chtějí podporovat aktivní životní styl, rozpoutat diskuzi o jeho důležitosti, zlepšit pohybovou gramotnost a nabídnout občanům ČR možnosti, jak se pravidelně hýbat.

„Pohyb by měl být nedílnou součástí našeho života. Proto je důležité, že projekt podpořili jednotlivci i organizace, kteří mu dají i potřebný odborný rámec. Aktivní životní styl ruku v ruce s vědomou péčí o vlastní zdraví, jsou tou nejlepší primární prevencí. Věřím, že se nám podaří Českou republiku v tomto směru posunout kupředu a že již za dva tři roky uvidíme výsledky,“ doplňuje Barbora Macková, ředitelka Státního zdravotního ústavu. Nadační fond Aktivní ČESKO je otevřená platforma, do které se mohou zapojit všichni, pro něž je

podpora pravidelného pohybu důležitá, ať už jsou to školy, sportovní kluby, fitness centra, lékaři, zdravotní pojišťovny, spolky i komerční subjekty, komory i svazy, jednotlivci i společnosti. „Nastal správný čas spojit síly, zdroje i možnosti k propagaci pravidelné fyzické aktivity a aktivního života nejen jako nedílné součásti péče o své vlastní zdraví, ale také významné součásti preventivní i léčebné péče státu,“ uzavřela Jana Havrdová.

Aktivity fondu jsou potřebné a chvályhodné, bez širšího ukotvení zdravého životního stylu v rámci zdravotní prevence a bez digitalizace zdravotnictví to ale nepůjde. A tam má Česko zatím značné rezervy.

Zdraví a kvalita života jsou jádrem priorit Světové zdravotnické organizace

WHO se zaměřuje na to, aby se lidé těšili nejvyšší možné úrovni zdraví prostřednictvím iniciativ, jako je všeobecná zdravotní péče, jejímž cílem je zajišťovat dosažitelnou a cenově dostupnou zdravotní péči pro každého. WHO také zdůrazňuje význam duševního zdraví a pohody a rovněž řešení neprenosných nemocí a jejich rizikových faktorů, jako je užívání tabáku, konzumace alkoholu, nezdavá strava a nedostatečná fyzická aktivita. Kromě toho se v posledních letech staly vazby mezi ekonomikou zdraví a dobrého života tak důležité, že regionální kancelář WHO pro Evropu zahájila novou evropskou iniciativu ekonomiky dobrého života. Ekonomika dobrého života upřednostňuje zdraví lidí, materiální zabezpečení, sociální soudržnost, bezpečnost a štěstí ve všech vládních investicích a rozhodnutích. Duševní pohoda má pozitivní vliv na zdraví a zmírňuje tlak na zdravotní a sociální služby. V tomto posunu směrem k ekonomice dobrého života může být zdravotnictví vnímáno jako podporovatel a iniciátor změny v celosystémovém přístupu k ochraně a podpoře zdraví a blahobytu pro všechny.

„V posledních letech žijeme v permakrizi, která nesmírně zatěžuje zdraví a kvalitu života každého z nás, zejména pokud jde o rovnováhu mezi pracovním a soukromým životem. Nástup nových technologií a globální povaha práce vedly ke zvýšeným pracovním nárokům, delší pracovní době a vyšším očekáváním, což může negativně ovlivnit zdraví a spokojenost zaměstnanců. WHO odhaduje, že deprese a úzkost stojí každoročně za ztrátou 12 miliard pracovních dnů. Ve Velké Británii to může pro podniky znamenat náklady až 56 miliard liber. Ekonomické náklady na absenci související se špatným zdravotním stavem a s pracovní neschopností činí pouze ve Velké Británii více než 100 miliard liber ročně. V reakci na to WHO vypracovala pokyny a doporučení na podporu zdravého pracovního prostředí a spokojenosti zaměstnanců,“ říká zvláštní představitelka regionálního ředitele WHO pro ČR Zsófia Pusztai.

Co je trojrozměrné zdraví

„Když hovoříme s tvůrci politik v orgánech EU, organizacích WHO a národními ministry zdravot-

Odborníci se shodují, že mezi základní stavební kameny zdraví patří pravidelný pohyb...

nictví, mnoho z rozhodujících veřejných subjektů vidí v našem odvětví významný potenciál pro veřejné zdraví. Mnoho vlivných aktérů považuje naše odvětví za užitečného a důležitého spojení v boji proti nedostatku tělesné aktivity, sedavému způsobu života a souvisejícím zdravotním problémům. Nyní je na nás jako na průmyslovém odvětví a našich oborových profesních sdruženích, abychom se této příležitosti v nadcházejících letech chopili a maximálně ji využili, což bude vyžadovat správné profesní standardy a standardy pro zařízení, digitální a technologická řešení a sociálně orientovaný přístup dobře zavedeného, vyspělého a profesionálního sektoru. Stejně jako v případě zdraví a kvality života obecně pandemie mnohé z nás naučila, že zdraví nezahrnuje pouze fyzickou stránku. Lidské zdraví a kvalita života jsou vedle tělesného zdraví především také o duševní a sociální pohodě. Zaměstnavatelé v celé Evropě si tuto skutečnost stále více uvědomují, a proto mnoho aktérů v našem odvětví identifikuje významné nové tržní příležitosti v oblasti celostního trojrozměrného zdraví,“ říká Andreas Paulsen, výkonný ředitel EuropeActive. Podle něj je zřejmé, že zaměstnavatelé stále více usilují o to, aby byli vnímáni jako atraktivní pracoviště pečující o své zaměstnance a soupeřící o nejkvalifikovanější lidské zdroje, a proto nabízejí zaměstnancům benefity jako zdravotní a wellness služby, které zvyšují spokojenost na pracovišti. Mnoho zaměstnavatelů si je navíc velmi dobře vědomo lepší celkové spokojenosti a pohody na pracovišti, která pramení z lepšího fyzického, duševního a sociálního zdraví zaměstnanců.

Kde jsou evropští lídři

Přímé srovnání péče o zdraví zaměstnanců napříč Evropou je podle Paulsena obtížné vzhledem k rozdílné povaze vnitrostátních systémů zdravotního pojištění v Evropě, některé vnitrostátní

systémy zdravotního pojištění jsou založeny na zaměstnanosti a jiné systémy jsou plně daňové: „Celkově však údaje nadace Eurofound naznačují, že spokojenost a pohoda na pracovišti je vyšší v severozápadní Evropě, kde se rovnováha mezi pracovním a soukromým životem a podpora zdraví obecně zdají být trvalými prioritami zaměstnavatelů i tvůrců politik. Severozápadní Evropa se obecně vyznačuje velmi nízkou nezaměstnaností, ale také rozsáhlým povědomím veřejnosti o zdraví člověka, ke kterému přispívají dobře zajištěné sektory veřejného zdraví a programy na podporu veřejného zdraví, ale také všeobecný smysl individuální odpovědnosti občanů. Nízká míra nezaměstnanosti v kombinaci s obecně dobře vzdělaným a informovaným obyvatelstvem vede k tomu, že pracovní síla má vysoká očekávání a nároky, pokud jde o podmínky a přínosy pracoviště, včetně přínosů týkajících se zdraví a pohody a rovnováhy mezi pracovním a soukromým životem. V Česku se dnes diskutují daňové pobídky. Ty mohou nepochybně zlepšit podporu zdraví ze strany zaměstnavatelů, ale rozhodujícími faktory pro významné zlepšení zdraví a pohody při práci v celé zemi se zdají být především trh práce, kde zaměstnavatelé musí být atraktivní pro nábor kvalifikovaných zaměstnanců, národní strategie podpory fyzické aktivity a občané, kteří se cítí přiměřeně zodpovědní a schopní zlepšit své zdraví a duševní pohodu, komplexní vnitrostátní vzdělávání a informace podporující fyzickou aktivitu a zdravý životní styl a národní normy a právní předpisy umožňující zdravou rovnováhu mezi pracovním a soukromým životem.“

Na složitost srovnání poukazuje i Zsófia Pusztai, když uvádí, že evropská statistika investic zaměstnavatelů do zdraví a spokojenosti zaměstnanců není snadno srovnatelná kvůli rozdílným metodám sběru dat a definicím v jednotlivých zemích a odvětvích. Je však zřejmé, že mnoho zaměstnava-

telů si stále více uvědomuje důležitost investic do spokojenosti zaměstnanců. Investice mohou zahrnovat iniciativy jako programy na podporu zdraví, opatření v oblasti bezpečnosti práce a intervence pro zvládání stresu. V evropském regionu WHO bylo v rámci průzkumu provedeného v letech 2016–2017 Evropskou agenturou pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci (EU-OSHA) zjištěno, že 79 % zařízení zavedlo alespoň jedno opatření k řešení psychosociálních rizik na pracovišti. Tento průzkum však neposkytuje konkrétní statistiky peněžních investic. Pokud jde o Česko, údajů o investicích zaměstnavatelů do zdraví a spokojenosti zaměstnanců není k dispozici mnoho. Podle zprávy nadace Eurofound z roku 2017 zavedlo 31,2 % českých firem s více než 10 zaměstnanci postupy nebo politiky na podporu rovnováhy mezi pracovním a soukromým životem, ale konkrétní údaje o investicích nebyly k dispozici.

Zdraví je i chytrý obchodní tah

Buď jak buď, platí, že pro zaměstnavatele v celé Evropě nebylo nikdy jednodušší realizovat a podporovat fyzickou aktivitu a zdravý životní styl na pracovišti a v jeho okolí. Dodavatelé a výrobci digitálních řešení a zařízení nabízejí zaměstnavatelům všech typů a velikostí řešení pro zdraví, fitness a wellness na míru. Pokud však není zajištěno základní chápání přínosů pro blaho zaměstnanců, produktivitu společnosti a veřejné zdraví a není sdíleno zaměstnanci i zaměstnavateli, pak nelze očekávat, že se zdraví a pohoda na pracovišti rychle prosadí a stanou se novým standardem. Prostředí podporující zdraví a pohodu na pracovišti je třeba nejdříve budovat. Měli bychom si uvědomit, že zdraví a pohodu člověka nelze zanechat před vchodem na pracoviště.

„Je zřejmé, že spokojenost pracovníků zvyšuje výkonnost, snižuje fluktuaci zaměstnanců a má pozitivní přínosy pro zaměstnance, zaměstnavatele i celkovou ekonomiku. Výsledkem dobrého duševního zdraví je snížení počtu dnů nemoci o 6 až 9 ročně. Například Dánové s vysokou úrovní duševní pohody měli podle měření v letech 2019 a 2020 v důsledku nemoci výrazně méně absencí ve srovnání s lidmi se špatným nebo nepřilíživě dobrým duševním zdravím. Dobré duševní zdraví znamená snížení ztráty produktivity dánského hospodářství o 0,9 až 1,3 miliardy dolarů ročně. Každý nárůst duševní pohody v roce 2019 byl spojen s nižší ztrátou produktivity na osobu v roce 2020 o 105/83 dolarů. A netřeba dodávat, že spokojenost a zdraví pracovníků, kteří dostávají veškerou podporu, je pro obchodní činnost přínosem. Britský Chartered Institute of Personnel and Development (CIPD) podněcuje podniky, aby uplatňovaly politiky důstojné práce, a jeho práce ukázala, že investice do dobrých podmínek pro zaměstnance mohou vést ke zvýšení odolnosti, lepší angažovanosti zaměstnanců, snížení absencí z důvodu nemoci a k vyšší výkonnosti a produktivitě. Když společnosti soutěží o získání dobrých zaměstnanců, hrají při náboru

... a zdravá strava

a udržení dobrých zaměstnanců důležitou roli politiky dobrých pracovních podmínek. Například: když jsou zaměstnanci spokojeni a úspěšní, je o 32 procent menší pravděpodobnost, že budou vyhlížet nebo aktivně hledat jinou práci. A konečně jako zástupce WHO musím zdůraznit, že nesmíme zapomínat na roli, kterou hrají dobré pracovní podmínky v oblasti zdravotní péče. Dobré podmínky pro zdravotnický personál jsou nyní důležitější než kdy jindy – mohou zlepšit bezpečnost pacientů a jsou také důležité pro dlouhodobou produktivitu zdravotnického personálu, kde je řešení problémů vyhoření a udržení personálu klíčové,“ doplňuje Zsófia Pusztai, podle níž nejsou investice do zdraví a spokojenosti zaměstnanců jen morální odpovědností, ale také chytrým obchodním tahem, který

může vést k viditelným přínosům jak pro firmy, tak pro společnost jako celek.

Rumunsko jako příklad

Že Evropa na zdravotní zaměstnanecké benefity sází stále více, může dokumentovat – pro mnohé možná nečekaně – i příklad Rumunska, které po skandinávském vzoru zavádí nový vedlejší benefit: členství zaměstnanců ve fitness si firmy mohou odečíst z daní. Budou tak moci nabízet zaměstnancům kombinované preventivní zdravotní a fitness pobyty jako daňově uznatelný vedlejší benefit. Rumunská poslanecká sněmovna o tom rozhodla v prosinci, když odhlasovala návrh zákona, kterým se doplňuje daňový zákoník a který stanoví, že smíšené členství v preventivních a kondičních zdravotních službách pro zaměstnance budou moci firmy odečíst až do výše ekvivalentu 400 euro ročně na osobu. Bylo to výsledkem parlamentní debaty, v níž se jako poradní zástupce občanské společnosti a podniků angažovala digitální zdravotní platforma SanoPass, součást skupiny MedLife. Jde o průlomové rozhodnutí, což dokazuje i fakt, že odečitatelné a osvobozené od daně bude i předplatné poskytované dětem zaměstnanců nebo jiným vyživovaným osobám. „Zahrnutí přístupu ke sportovním zařízením spolu s přístupem k lékařským službám do stejného předplatného nabízeného zaměstnancům ukazuje silné odhodlání zákonodárce zvyšovat kvalitu života a má obrovský potenciál přispět k udržení zdraví pracující populace,“ prohlásil Andrei Vasile, zakladatel a řídící partner společnosti SanoPass. V Česku si (zatím) o podobném přístupu můžeme nechat jen zdát. Bohužel. Protože pouhé opakování mantry o tom, že se u nás nijak významně neprodlužuje doba kvalitního života ve zdraví, k žádnému jeho prodloužení nepovede. ■

PETR KARBAN

NADAČNÍ FOND AKTIVNÍ ČESKO

Multisektorová platforma Aktivní ČESKO se začala formovat v září 2022, 19. května 2023 byl na stejnojmenném národním summitu slavnostně založen Nadační fond Aktivní ČESKO. Jeho zakladateli jsou Asociace dětské rekreace, Česká asociace Sport pro všechny, Česká komora fitness, Česká obec sokolská, Česká unie sportu, Hospodářská komora ČR, Klub českých turistů, Multisport Benefit, Tomáš Navrátil, OREL, Rada seniorů ČR, Revma Liga Česká republika, VŠTVS Palestra, Svaz obchodu a cestovního ruchu.

Více informací najdete na:
www.aktivnicesko.cz

Zdravý zaměstnanec není náklad, ale investice

POSLECHNĚTE
SI NÁŠ PODCAST

Pro spokojenost zaměstnanců je zcela nezbytná rovnováha mezi pracovním a soukromým životem. Udržet ji pomáhá duševní pohoda, wellbeing a zdraví. To přímo souvisí s pravidelnou fyzickou aktivitou, ale i s kvalitním odpočinkem. V náboru nejlepších talentů tak uspějí především ty firmy, které svým budoucím zaměstnancům nabídnou benefity podporující sport a relaxaci.

Dva dlouhé roky lockdownu vedly k přehodnocení priorit mnoha zaměstnanců, kteří si po čase stráveném mimo kancelář začali uvědomovat důležitost svého psychického a fyzického zdraví. Není proto překvapením, že benefity zaměřené na sport a wellness patří mezi jedny z nejžádanějších na trhu.

„Zaměstnanci v dnešní době považují MultiSport kartu za nezbytnou součást benefitů, které jim zaměstnavatel může nabídnout. Při hledání nové práce je to pro ně jeden z klíčových požadavků. Z našeho průzkumu mezi zaměstnavateli vyplynulo, že 77 procent z nich vnímá MultiSportku jako konkurenční výhodu při náboru nových zaměstnanců. Zavedením tohoto benefitu firmy dokazují, že jim na zaměstnancích záleží a vytvářejí pro ně příjemné prostředí,“ uvádí Miroslav Rech, CEO společnosti MultiSport Benefit.

Pravidelný pohyb má klíčový význam především v sedavém zaměstnání. Pokud chtějí lidé podávat maximální výkon v práci, musí se cítit dobře i ve svém osobním životě. Právě proto je důležité udržet tzv. work-life balance, jehož hlavní složkou je pohyb a relaxace. Ta je naopak důležitá především při fyzicky náročných profesích.

„Jak ukazuje náš průzkum MultiSport Index, sport jako benefit roste na popularitě. Zajímavý je pro 62 procent Čechů a zároveň se umístil na druhé příčce mezi nejžádanějšími benefity, a to hned za více dny dovolené. S benefitem, jako je MultiSport karta, by poté dle výsledků průzkumu více sportovalo 52 procent Čechů, kteří benefity zatím nemají,“ vysvětluje Miroslav Rech.

Investice nejen do zaměstnanců, ale také do firmy

Každá koruna investovaná do zaměstnanců v podobě benefitů, jako je například MultiSport karta, se v konečném důsledku firmě násobně vrátí. Benefity usnadňují nábor a dokládají důležitost prevence a zdraví. Snižují náklady spojené s náborem, fluktuací či adaptací nováčků. Pomáhají zvyšovat výkon a kvalifikaci a v neposlední řadě pomáhají budovat loajalitu a spokojenost.

„Nabídkou benefitů cílených na wellbeing zaměstnavatelé nejen že uznávají důležitost zdraví v osobním životě svých zaměstnanců, ale také investují do své společnosti. Pohyb a aktivní životní styl mají příznivý vliv na celkovou pohodu a spokojenost lidí. To se

Foto: archiv MultiSport Benefit, s.r.o.

2/3

Čechů se považují za sportovce

1/2

Čechů platí na sportovištích více

Více než

50 %

Čechů ovlivnila ve financování pohybu aktuální ekonomická situace

58 %

Čechů by uvítalo (vyšší) příspěvek na sport, aby se hýbali častěji

Sport jako benefit stále nemá

63 %

Čechů, přitom by

1/2

z nich s tímto benefitem sportovala více

Léčba stresu z pracoviště

Pohyb a sport jsou skvělé nástroje prevence a odbourávání stresu. Pravidelná fyzická aktivita pomáhá k lepší duševní pohodě a zvládání stresu, které představují nejdůležitější motivaci Čechů sportovat. Z výsledků průzkumu MultiSport Index vyplynulo, že právě snaha cítit se dobře je pro 66 % respondentů hlavním důvodem, proč se hýbou. Dalším 48 % z nich pomáhá pohyb snižovat stres.

„Poskytování sportovních výhod zaměstnancům je projevem závazku přispívat k jejich duševní pohodě, podporovat pozitivní pracovní prostředí a snižovat úroveň stresu na pracovišti. To následně může vést k větší spokojenosti s prací, většímu soustředění a vyšší produktivitě. Investováním do benefitů tak zaměstnavatelé vytvářejí kulturu pohody, což v konečném důsledku vede k celkovému úspěchu organizace,“ uvádí na závěr Miroslav Rech. ■

MIROSLAV RECH, CEO MultiSport Benefit, s.r.o.

pak pozitivně promítá do pracovního života. Zdraví zaměstnanci jsou produktivnější, čerpají méně nemocenské a vynakládají méně prostředků na zdravotní péči, což zaměstnavatelům přináší výrazné úspory nákladů,“ vysvětluje Miroslav Rech.

MultiSport

AQUAPALACE BALNEO & MEDICAL

Pobyty pro zdraví a prevenci

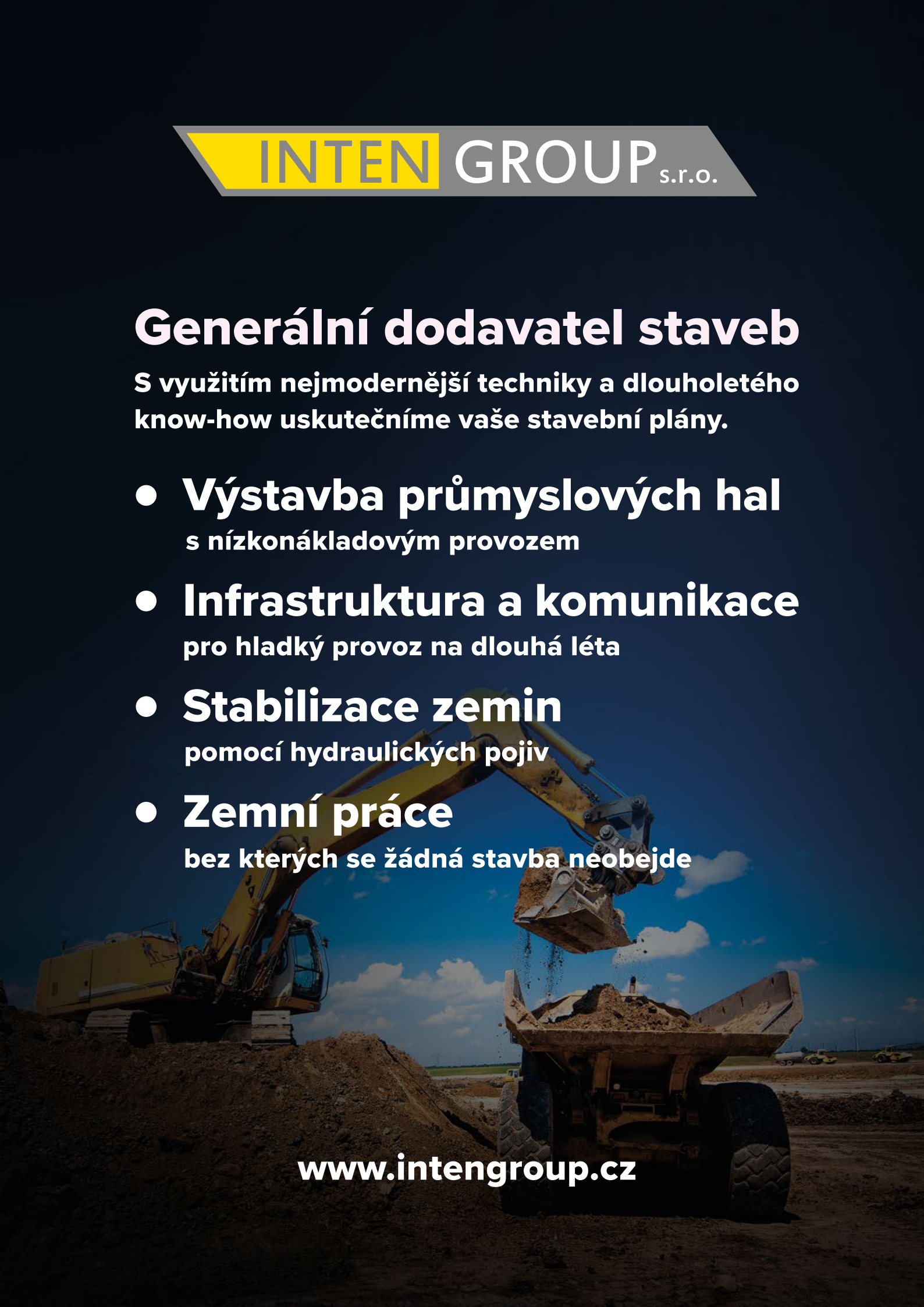

Generální dodavatel staveb

S využitím nejmodernější techniky a dlouholetého know-how uskutečníme vaše stavební plány.

- **Výstavba průmyslových hal**
s nízkonákladovým provozem
- **Infrastruktura a komunikace**
pro hladký provoz na dlouhá léta
- **Stabilizace zemin**
pomocí hydraulických pojiv
- **Zemní práce**
bez kterých se žádná stavba neobejde

www.intengroup.cz

A yellow excavator is shown in the process of loading a large dump truck with soil. The excavator's arm is extended, and its bucket is dumping a load of earth into the truck's bed. The scene is set at a construction site with a clear blue sky and some clouds. In the background, other construction equipment and a flat landscape are visible.